

1990.
VI. évf. 4. (33.) szám
Ára: 49 Ft.

Wilder

magazin

TESZT:
MŰHOLDVEVŐ RENDSZEREK

QUARTET®
INFO
23-25. oldal

ARANYOSKÁM
szinkronizált, 112 perc
Dustin Hoffman világhírű filmje.

1.950.-

Elza, a vadon szülötté
magyarul beszélő, 92 perc
A világ legismertebb természetfilmje.

1.950.-

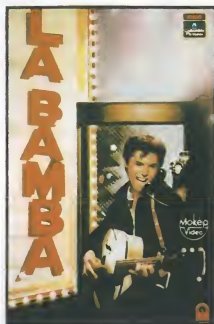

BOSSZÚVÁGY II.
feliratos, 87 perc
Charles Bronson újra leszámol...

2.250.-

VIDEOAJÁNLAT
házi videógyűjtemény bővítéséhez,
igényes videóznak.
Kiváló minőségű, eredeti, gyári másoros videokazetták
(nem feketepiaci másolat!),
magyar hanggal, vagy felirattal
(nem amatőr hangfalmondással!),
számlával, szavatossággal, gyors és pontos szállítással.

Columbia Pictures (USA) filmek!

LA BAMBA
feliratos, 104 perc
Rock and roll
Egy 17 éves rockszár
élete az 50-es években.

1.950.-

GRIZZLY
feliratos, 88 perc
Horror-katasztrófafilm.
Főszereplő a 4,5 méteres
embervő fenevad.

2.250.-

ALIBI TEST
magyarul beszélő, 110 perc
A munka nélküli horrorszínés
egy gyilkosság szemtanúja.
A nyomok a pornomozzi
perverz világába vezetnek...

2.250.-

SZELŐD MOTOROSOK
feliratos, 92 perc
A 60-as évek hippimozgalmi,
a beatnemzedék klasszikusa ez
a film. Zene:
Bob Dylan és Jimi Hendrix

1.950.-

CONAN, A PUSZTÍTÓ
magyarul beszélő, 97 perc
Arnold Schwarzenegger

2.250.-

NAVARONE ÁGYÚI
Világhírű háborús kommandófilm,
Gregory Peck és Anthony Quinn
főszereplésével. (150 perc)

2.250.-

PÓKEMBER
magyarul beszélő, 90 perc
Látványos sci-fi film.

2.250.-

Postai utánvétellel megrendelhető: Pécs Pf. 56 7617

FÉNYPONT®
videocenter
Pécs, Rókus u. 3/a.

Ha mind a tízet megrendeli, a postaköltséget átvállaljuk!

tel/fax: (06-72) 33-612 0-24h

Kedves Olvasó!

Túlzás nélkül állíthatjuk: az év vágya Magyarországon a műholdas televíziózás! Bizvást remélem, nem azért, mert lám, az ismerős már tudja fogni az égi csatornákat, mi pedig még nem, és ez túrhatalom állapot; hanem mert mind többünkben fogalmazódik meg az igény: valódi, színvonalas televíziós programok közül szeretnénk válogatni, s az sem utolsó szempont, hogy gyakorolhatjuk a német, az angol vagy a francia nyelvet. A hazai gyártók és a kereskedelem is igyekezett felkészülni az igény teljesítésére. A szokásnál bővebb terjedelmű Teszt rovatunk ezúttal alapos vizsgálatnak veti alá az idehaza forgalomban lévő műholdvevő rendszereket, s büszkén írhatom le, hogy ez, ilyen szakzerű és összefoglaló formában, a Video Magazinban olvasható először. Mivel e nagy tudású berendezések technikai felépítése meglehetősen bonyolult, különösen a nem szakértő átlagolvasó számára, a könnyebb megértés kedvéért e rovathoz külön kisleksíkot is készítettünk. Kérem – ha érdekli a téma – először a leksikont böngéssze át!

Aktívek szerencsések van, és lakótelepen vagy soklakásos bérházban laknak, azok számára különféle vállalkozások állnak rendelkezésre, hogy az égi és földi műsorokat kábelben juttassák el otthonukba. Kérdés azonban, valóban szerencsésnek mondhatjuk-e magukat azok, akik megbíznak az ezt ígérő kft.-kben, alapítványokban. Egy korábbi, ezt felvető írásum fejleményéről, tanulságáról és egy sajnálatosan kibontakozó „kábelháborúról” is találhat gondolatébresztő összeállítást Házunk téja rovatunkban.

1990. április

Falun Tamás

Címlapunk elkészítésében
a Selectronic Kft.
nyújtott segítséget

video magazin

FILMLÓBUSZ

Gözlüdd • Ventli • Utkeresz- teződések • Benjamin köz- legény	4
Az acél fia • A szökés (GOR 2) • XX. századi Dracula • Urvádás	6
Gyilkosság telefonhívásra • Meggyómon	9
Alfred Hitchcock	10
Chuck Norris – Karatebajnok és filmsztár	41
Vissza a természethez	46
Pornósztr volt önagysága ..	46

HÁZUNK TÁJA

Nyelvleckék VI.: Travel and Tourism	28
Kábeli zűrzavar	30
Sikerlista	34

VÁSÁRLÁS

Böngésző	36
Melyik Herliangótól?	38
Keres–kinál	40

TESZT ÉS TECHNIKA

Az égiek üzenete – műhold- vevő rendszerek	14
QUARTET info	23

HÍRÖZÖN

42

Az UNIO kft. magazinja • Felelős szerkesztő: Horváth Béla • Szerkesztő: Falun Tamás
Művészeti szerkesztő: Kerék Antal • Képszerkesztő: Fejér Gábor • Olvasószerkesztő:
Berkes András • Tervezőszerkesztők: Czifferaszy Attila és Lázits Gyula
Szerkesztőség: Budapest XIII., Frangepán utca 50–56.
Levél cím: Budapest 1398 Pf. 598 • Telefon: 131-0791, 111-0893, 111-9004
Kiadja az UNIO Lap- és Könyvkiadó Kereskedelmi Kft.
A kiadásért felel: Horváth Béla ügyvezető igazgató
Kossuth Nyomda, Budapest, 90.0073 • Felelős vezető: Bede István vezérigazgató
Terjesztő a Magyar Posta

Előfizethető bármely hírlapkiadás postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) 190 Budapest XIII., Lehel u. 10/A közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a HELIR Postabank Rt. 219-98636, 021-02799 sz. pénzforgalmi jelzőszámmra.
Címlap: Kiss Árpád
HU ISSN 0237-5141

(STEAMING)

Nagy-Britannia, 1984

Főszereplők:

Vanessa Redgrave, Sarah Miles, Diana Dors

Rendezte: Joseph Losey

95 perc

GŐZFÜRDŐ

Nell Dunn világhírű szindarabja ezúttal filmen elevenedik meg. Hat nő történetével ismerkedhetünk meg, akiket életük során látszólag egyetlen kapocs fűz össze: ugyanabba a gőzfürdőbe járnak. Fürdés, masszírozás, szobabiciklizés, pihenés közben beszélgetnek, kendőzetlen őszinteséggel tárják fel életüket. Örömeiket, bánatukat, vágyaikat és csalódásaikat. Kitérőgialják a férfiakat, férjeiket, házasságukat, válásukat. Arról is beszámolnak, kívül milyen volt az ágyban, kit hogyan hagyott el a férje, ki hogy élte át a szülés pillanatait, gyermekei felnövelését, elszakadását a szülői háztól. A harmincas-negyvenes éveiket taposó nők olykor veszekszenek, civakodnak is egymással, miközben talán nem is fogják fel, hogy ezek a gőzfürdői összejövetelek mennyire fontosak mindannyiuk számára.

Egy napon híre jön, hogy a gőzfürdőt be akarják zárni, s helyére szabadióközpontot kívánnak építeni. A fürdővendégek ekkor elfeledik egyéni sérelmeiket, összefognak, hogy megmentsek kedvenc helyüket, ahol mégiscsak egyfajta közösségre lettek.

Forgalmazza a MOKÉP

Vaiahol Kelet-Európában, valamikor a huszadik század elején játszódik a történet. A megbecsült, bölcs zsidó tudós lánya, Yentl (Barbra Streisand) nem hajlandó bele-nyugodni évszázadok íratlan törvényébe, amely szerint a nők számára tilos a tanulás, s a tudás hatalma, a tudomány világa csak a férfiak számára elérhető. Yentl apja halála után úgy dönt, elhagyja faluját, s fiúnak öltözve egy közeli kisvárosban jelentkezik a héber hittudományképző főiskolára, a jesivába. Anesl, meghalt fiútestvére nevét felvéve. Idővel közte és a mellérendelt tanulótárs, Avigdor között szoros barátság szövődik, miközben senki sem jön rá Yentl cselére, női mivoltára.

Avigdor szerelmes a városka előkelő családjának szemé fényébe, Hadassba. Yentlnek tehetetlenül kell szemlénie e kapcsolatot, ami annál is fájóbb számára, mert rájön: tanulótársához a barátságnál már sokkal mélyebb érzelmek vonzzák. Mivel Hadass szülei nem egyeznek bele, hogy Avigdor feleségül vehesse lányukat, az exférjelölt számára egyetlen lehetőség kínálkozik, hogy szíve választottja közelében maradhasson. ha barátja, Anesl házassodik össze Hadass-szal, mert így, barátját meglátogatva, még van esélye, hogy néha láthassa szerelmét. E különös szerelmi háromszögben Yentl-Anesl, szerelme érdekében vállalkozik is az esküvőre. Titkát azonban nem őrizheti meg végleg magának...

YENTL

NOTHING'S IMPOSSIBLE

BARBRA STREISAND

YENTL

Egyesült Államok, 1983

Főszereplők: Barbra Streisand, Mandy Patinkin, Amy Irving

Producer-rendező: Barbra Streisand

128 perc

Forgalmazza az Intervideo

(CROSSROAD)

ÚTKERESZTEZŐDÉSEK

A "KÖLYÖK" életben tartja a legendát ...

Eugene, a tizenhét esztendősi fiú a zeneiskola leghetéseesebb gitárosa. A komolyzene helyett azonban a blues a kedvenc zenéje. Amikor tudomására jut, hogy a nyolcvanéves Willie Brown, a harmincas évek legendás szájharmónikás bluesmanje szociális otthonba kerül, takarítónak jelentkezik oda, csak hogy a zárkózott színes bőrű öregember közelébe férközhessen. Szeretné tőle megszerezni egykori gitáros társa egyik dalát. A blues-zene irodalom harmincz négyedéből származó Long Island-i srác közeledését, de mivel a fiú megígéri, hogy megszokteti őt, cserébe felajánlja a harmincadik dalt. Ehhez azonban el kell jutniuk Fultonba, Mississippi állam egyik falujába, Willie Brown fiatal éveinek színhelyére. Nem lévén elegendő pénzük, egy idő után gyalog, csavargóként kell folytatni útjukat a cél felé. S a kalandok, szenvedések során Eugene átélheti, milyen életformából is gyökerezik kedvenc zenéje. Az út során megedződő, egyre érettebbé váló fiú egy sajátos, élvezetes gitárpárban bizonyíthatja tehetségét, amellyel, a történet részeként, igazságot is szolgáltatathat az öreg blues-mannek a fiatal korában ért sérelmekért. (A kiváló zenét Ry Cooder szerezte.)

Egyesült Államok, 1986
Főszereplők: Ralph Macchio, Joe Seneca
Rendezte: Walter Hill
98 perc

Forgalmazza a MOKÉP

**Benjamin
közlegény**
(Private Benjamin)

A huszonnyolc éves Judy Benjamin-nak nincs szerencséje második férjével sem, aki nárszéjszakájukon, szívinfarktus következtében meghal. Judy szomorúságában elbújik a világ elől, s elkeseredésében egyéjszakai rádióműsorban telefonon panaszkolja el bánatát. Egy férfi – hallgatva az adást – találkozik kér a lánytól, s különös módot javasol Judy számára, hogy elfeledje nagy szomorúságát: lépjen be az amerikai hadseregbe. A szöke szépség, jobb híján, megfogadja a tanácsot és másnap már ő is egyike a hadseregben szolgáló 89 ezer nőnek. A kiképzés nem sok örömet nyújt az elkeséyztetett hölgynek, ám amikor jómódú szüleinek sikerül felkutatni lányuk hollétét és elmennek érte a laktanyába, az öntudatos Judy inkább a sereget választja, mintsem a kényelmes, de unalmas szülői otthon. Egy idő után sikerül beilleszkednie a katonaleletbe, sőt egy véletlen folytán egy hadgyakorlaton Benjamin közlegény bátorságával és segítségével sikerül legyőzni az ellenséget.

A kiképzést követően Judy fokozatosan halad előre a ranglétrán, ám közben, egyik eltávozása során, megismerkedik egy Párizsban élő orvossal. Szerelm szövődik közöttük, Judy kezét ismét megkérlik, de ahogy közeleg az újabb házassági időpontja, úgy növekednek a gondok ebben a legújabb kapcsolatban is ...

Egyesült Államok, 1980
Főszereplők: Goldie Hawn,
Eileen Brennan, Armand Assan
Rendezte: Howard Zieff
106 perc

Forgalmazza az Intervideo

AZ ACÉL FIAI

amerikai sci-fi

(SÖNS OF STEEL)

Fekete Ellis nemcsak a színpadon kemény fiú. Az agresszív rock agresszív művelője a meghatározhatatlan jövőben él, és nem ijed meg a saját árnyékától. Pedig erre éppenséggel lehetne oka, hiszen Óceánia bomlott agyú vezetője, Secta, katasztrófa felé sodorja az Amerikára megszállással hasonlító államot. Ellis durva külseje mögött természetesen érző szív dobog, mégha ezt meglehetősen mosdatlan szájával igyekszik is palástolni. Zenéjét és befolyását a környezetvédők rendelkezésére bocsátja.

Fekete Ellis azonban óvatlanul besétál Secta csapdájába, és elemeire bomlik. Egy műhiba következtében ugyan néhány órára ismét testet ölt, ám döbbenet kell rájónnie, közben eltelt néhány tucat vagy száz év, és Óceánia megsemmisült egy atomkatasztrófa során. Különös lényekkel találkozik mélyen a föld alatt, és szembekerül régi ellenfelével, Sectával is, aki ugyan beadt magának az örök élet elixírjét, mégis kissé rozszantnak tűnik.

A gazfickónak csak gonoszságán nem fogott az idő, és ismét Ellis elemésztésén tőri a fejét, hű szolgájával a rút törpével. Ellis kivágja magát a kutyaszorítottból, sőt rákényszeríti Sectát, juttassa vissza a történet elejére. A svábbogár életben marad, és így van esély az atombaleset elkerülésére. Igaz, mindig közbejöhet valami, és közebe is jön...

Egyesült Államok, 1987
Főszereplők: Rob Hartley, Gary L. Wagon, Jeff Duff
Írta és rendezte: Gary L. Keady.
95 perc

Forgalmazza a Hungarovideo

A SZÖKÉS (GOR 2)

Cabot, a jóképű amerikai történelemtanárról békésen iszogot imbecilis barátjával egy bárban, amikor az újján levő különleges gyűrű villogni kezd. Már tudja – hiszen játszott a film első részében is –, hogy ez az otthonkő, a GOR bolygó üzenete. Beül hát kocsjába ostoba tanártársával együtt, hogy pillanatokon belül a bolygó sivatagjában térjenek magukhoz.

A kalandok persze csak ekkor kezdődnek. Mert hamar kiderül, hogy igencsak törekény a béke GOR-ban. Jó király uralkodik, az igaz – de gonosz felesége tör a hatalomra. Larának segítőtársa is akad a sértett főpap, Zénó szemérmében. Miközben Cabot régen látott börtangás szerelmének nem divatosra szabott jobbik bőrét simogatja, az elvetemült királyné – gonoszságát jelzi, hogy ő se-lyemtangában van – megöli férjét. A jó királyt. És az egészet Cabotra fogja. Mert fél tőle, mert kívánja is, mint Salome Jokanánt.

Cabot és régi barátja, GOR törpéje menekülni kénytelenek. Szomorúan látják, hogy még mindig van rabszolgaság a bolygón. Kiszabadítanak egy lányt – a hierarchiát jellemző ez a telt keblű pária vászontangában idomul elő –, de aztán a Vadász mindhár-mójukat foglyul ejti, így viszi megkötözve őket a despota királynő udvarába. A börtönben ott van persze Cabot szerelme is, akinek kedvéért hősünk visszautasította a vászontangát, akit nem tud megölni egy csapatra való fémtangás harcosnő sem. Az árulóvá lett földi barát is persze börtönben ül, ahogy ez már gonosz király-nők háztartásában lenni szokott.

Es megindul a harc az életben maradásért, a rabszolgák felszaba-dításaért, a szerelemért, az egyenjogúságért, a szabadságért. Hogy végre mindenki egyforma tangát viselhessen. Az utolsó pillanatban Cabotnak váratlan segítsége akad...

Egyesült Államok 1989
Főszereplők: Urbano Barberini, Rebecca Ferratti, Donna
Denton, Jack Palance
Rendezte: Jon „Bud” Cardos
80 perc

Forgalmazza a VICO

Jól szervezett vérszipoly-társaság működik egy amerikai kisvárosban. A friss vére szomjazó vámpírok minden lényeges stratégiai pontot a hatalmukban tartanak ahhoz, hogy csillapíthatatlan szenvedélyüknek hódolhassanak.

Különösen a baleseteket szeretik. Elsőként a seriff érkezik, aki máris riasztja orvosbarátságát. Közös megalapítják, hogy a balesetet szenvedett már halott – egy gyors injekció mindig biztosítja a látszatot. Máris hívhatják a banda harmadik tagját, a temetkezési vállalkozót, aki elszállítja a friss húst-vért összkomfortos ravatalozójába. Ahol aztán megkezdődhet az orgia, a vámpírfogaknak a nyakakba mélyesztése, a kéjes vérszívás. Már csak egy fákör kell, amit az áldozat szívére vernek keresztül, nehogy az is vámpírré ébredjen.

Aztán egy napon békés háziasszonyt konstatálnak családjul halottnak. Ám a néni veje és lánya úgy dönt, otthon ravatalozzák föl a szeretett rokont. És hazaviszik az anyóst a hullaházba. Akinek már kiszívták a vámpírok a véré, de még nem hatástalanították. Persze hogy a kedves öreg néni maga is szipoly lesz, eltűnik, mire sokkot kapott lányához orvost kell hívni. Az orvosnak megtetszik a beteg hatlyúnyaka, egy kis kábítás – és újabb szipoly. A férj ekkorra már nemcsak gyanakszik, hanem bosszút is eskszik. És kirtja a bandát.

De felesége holtteste nem kerül elő. Az újabb vérszipolytörténet lehetősége tehát készen áll. Az lesz Dracula utolsó utáni rítusa. Egyelőre.

Egyesült Államok, 1989

Író-operatőr-rendező: Dominic Paris

Főszereplők: Patricia Lee Hammond, Gerald Fielding, Mimi Weddell, Victor Jorge, Michael Lally
80 perc

Forgalmazza a VICO

ŰRVADÁSZ

(SPACEHUNTER)

2136 bányászati szféráján jár egy űrhajó. Egyik mentőkompanya fedélzetén három csinos földi lánnyal a Terra-1 bolygóra kerül. Olyan területre, mely űrközi karantén állapotában van a húsz évvel ezelőtti pestisjárvány óta. De nem a pestis a legnagyobb veszély, hanem a hatalmas vezér. Overdog, aki fogó energiáit földi szu-zekkel pótolja állandóan.

A vészjelzéseket fogja Wolff, a magányos fejvadász is. A kitört juttatón felizzagja, hiszen tornyosulnak kifejezetten asszisztárai. Így aztán neki indul a veszélyes kalandnak. Magával viszi hűséges asszonyát, az okos és értelmes rabot – ak persze az első összecsapáskor áramkörrel veszíve megsemmisül. Am Wolff nem marad egyedül. Koszos kis kőlyök kérdzkedik tereparjór csodaautóba. Mire hódolten kifosztja, kiderül, helyes lányka szegőtt melé. A kőlyök jól ismer a bolygót, a bolygót is, hogy elviszi a vezér területére a titott zónába rejtett rejtett és ciklus hűsünet.

Találkoznak világo sárkányokkal, sebes sárkány repülőkre, jagasos-randa mutánsokkal, víz a ami lánnyokkal, de végül is evergődnék az iszonyatos gespekkel működtetett zónába a pestis odátol külfelpebe.

Az a vezér már a három lány felkutatására készül a nép kíméltatati önmele. Am ekkor színe lépnek harcos hőseink.

Egyesült Államok, 1983

Főszereplők: Peter Strauss, Molly Ringwald, Ernie Hudson, Michael, Ironside
Rendezte: Lamont Johnson
92 perc

Forgalmazza a MOKÉP

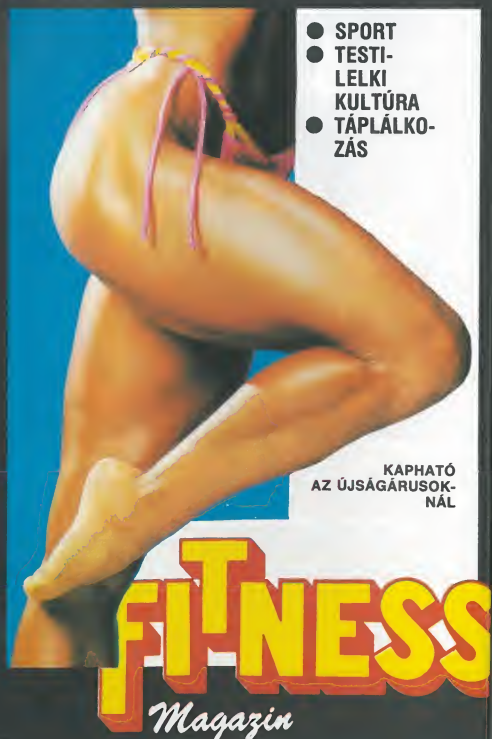

**Speciálisan kialakított
márkaszervizeinkben
JVC, Siemens,
Grundig, Sony, Fisher
és még sok más
típusú
szórakoztató elektronikai
termék javítását vállaljuk.**

**Hangátalakítás,
áthangolás
a legkorszerűbb
technológiával.**

**Bp. VII., Majakovszkij u. 19.
Tel.: 122-5252
Bp. X., Pongrác u. 9.
Tel.: 157-5634**

Gyilkosság telefonhívásra

ALFRED HITCHCOCK'S

dial M for Murder

New Yorkból Londonba érkezik a híres krimiszerző, Mark Halliday. Felkeresi egykori szerelmét, Margot Wendice-t, aki kibékült férjével, és úgy lünek, boldog házasságban élnek. A férj, Tony Wendice tud felesége egykori kapcsolatáról, hiszen Mark összes levelet felbontotta és elolvasta, mielőtt Margot kezébe kerülhetett volna, aki a leveleket elégette. Egy kivételével, amelyet férje ellopott, s amellyel – ismeretlen feladóként – levélben zsarolta őt. Tony egy éven át készült arra, hogy megölje feleségét, s megkaparintsa végrendeletében ráhagyott vagyonát. Végre úgy érzi, elfőtt a cselekvés ideje. Egykori egyetemista társát szemeli ki a feladatára, aki után már hosszú ideje nyomoz, s múltjában kellő terhelő adatot talál ahhoz, hogy pénzért rávegye a gyilkosságra. Percről percre, pontosan dolgozza ki a tervet, hol és miképp ölje meg feleségét. Egy partitól hívja fel Margot-t, amely hívás egyben feladás is a függöny mögött rejtőző gyilkosnak...

A tökéletesen kitervelt gyilkosságra azonban hiba csúszik: váratlan fordulat eredményeként a gyilkos terül el élettelenül a padlón, míg a feleségnek, az ijedségen kívül nem sok bántódása esik. Valójában innen válik izgalmassá a cselekmény: mit tervel ki az új helyzetben a férj? Hogyan vezet vakvágányra a nyomozás? S vajon ki húzza a végén a rövidebbet?

Egyesült Államok, 1954
Főszereplők: Grace Kelly, Ray Milland, Robert Cummings
Rendezte: Alfred Hitchcock
103 perc

Forgalmazza az Intervideo

Meggyónom

MONTGOMERY CLIFT
ANNE BAXTER

ALFRED HITCHCOCK'S

Confess

Québecben játszódik a hitchcocki történet, amely egy Vilette nevezetű ügyvéd meggyilkolásával indul. Gyilkosa Keller, a helyi plébánia idegen származású mindenese. Azon az éjszakan, amikor a gyilkos elköveti véres tettét, útja a templomba vezet, ahol meggyónja bűnét a fiatal Michael Logan atyának. Bizik abban, hogy a római katolikus törvény szerint a papnak tilos bármit is elmondania, amit a gyónás során hall. Véletlen egybeesés, hogy Logan ismerősét, Ruth Gandfortot Vilette zsarolta, a paphoz még ifjúkorában fűződő szerelmi kapcsolata miatt.

Mivel a nyomozás során kiderül, hogy a gyilkosság éjszakaiján két gyerek egy papot látott távozni Vilette házából, a gyanú Logan atyára terelődik. Így a bírósági tárgyaláson a papnak vádlottként kell megjelennie. Bár a vád alól az esküdtszék felmenti, a közvélemény szemében ő a gáztett elkövetője, holott Logan atya tudja a legjobban, ki a gyilkos, de a gyónási titkot mindvégig megőrzi. A kérdés ezek után már csak az, miként derülhet akkor ki az igazság?

Egyesült Államok, 1953
Főszereplők: Montgomery Clift, Anne Baxter, Karl Maden,
Brian Aherne, Roger Dann
Rendezte: Alfred Hitchcock
93 perc

Forgalmazza az Intervideo

Keiko Sei,
a Videó Magazin tudósítója
jelenti
Barcelonából:

Választási videóbotrány

Óriási botrány, talán a legnagyobb videóperpatvar tört ki még a tavalyi spanyol elnökválasztási kampány idején.

A Spanyol Szocialista Munkáspárt (PSOE), Felipe Gonzalez, Spanyolország elnökének párta 44 híres személyiség képét használta fel választási hadjáratában, azok tudta és beleegezése nélkül.

A „megidézett” 44 híres ember az 1980-as években aratta legnagyobb sikereit, éppen Gonzalez elnöksége alatt. Filmese, színházi emberek, sportolók és művészek lettek akaratlan részesei a PSOE politikai trükkjének. Köztük van Placido Domingo és Montserrat Caballé, a két híres operaénekes, Jose Luis Doreste vízerlázó olimpiai bajnok, Arantxa Sanchez Victorio teniszező, az El Sur című híres film szereplő, Carmen Maura és a Nők az idegösszeroppanás határán című film színésznő, Rafael Alberto költő és még Salvador Dalí emlékeztete is.

A felhasznált állóképeket nagy sebességgel montírozták egymás mellé. Több fotográfia a Spanyolország egy napja című reprezentatív kötetből származik a kiadó hozzájárulásának mellőzésével.

A politikai reklámfilm első ízben 1989. október 10-én este 9.20-kor került a képernyőkre, majd még négyszer adták le két héten át ugyanabban az időpontban, a PSOE „Spanyolország a fejlődés útján” című kampánysorozata keretében. A botrány már az első sugár-

zás után kirobbant, a 44 személyiség közül heten heten pert indítottak.

A videófilm két kocka időtartamra bevillantja Gonzalez képét János Károly király, a pápa, Reagan és Mitterrand társaságában is.

Az esetnek számos érdekes és megfontolandó tanulsága van. Egyre több párt és politikai csoport készít klipszerű propagandaanyagokat kampány céljaira. Hogyan használhatják fel az ilyesfajta képeket, milyen szabályok korlátozzák a videódokumentumok politikai célú felhasználását?

A PSOE már másodízben használ videófilmeket a választási küzdelemben, miután 86-ban sikerrel vetette be ezt a fegyvert. A videóeszközök használatában erősen befolyásolta a spanyol pártot a Francia Szocialista Párt sikere az elmúlt választási kampányban. Ők is történelmi és kortárs személyiségek társaságában mutatták elnökjelöltjeiket, s úgy állították be, mint aki elnöki reménysugár a politikai problémák megoldására.

Franciaországban a siker egyértelmű volt és bizonyosságát tovább növelte az a klip, amely a bicentenáriumhoz kapcsolta Mitterrand személyes imágóját. Több külföldi ország is átvette ezt a klipet és a híradó anyagai között szerepelt. A PSOE bizonyára ebből merített az ötletet.

A PSOE választási bizottságának szövivője, Fernando Pajares szerint tanulmányozták a közéleti eseményekről készült felvételek hatását, s nem volt

szándékukban azt a látszatot keltetni, hogy a bemutatott személyiségek a pártot támogatják. Sokkal inkább az volt az oka megidőzésüknek, hogy tevékenységük összeforrt a 80-as évek Spanyolországának eseményeivel. A barcelonai Alkotmányjogi Bizottság szerint azonban ez a személyiségi jogok nyilvánvaló megsértése, mert tudtuk és akarattal ellenére bizonyos politikai célok szolgálatába állították őket.

Az érintettek különbözőképpen kommentálják az eseményeket. Rafael Alberti, a költő azt mondja: „Én az Egyesült Baloldali Ligára szavazok. Nem akarok más pártot támogatni.” Montserrat Caballé személyi titkára azt nyilatkozta: „Ha tudtuk volna, mire készülnek, nem adtuk volna engedélyt rá.” Placido Domingo szerint: „Nem jó művészeket választási dolgokba keverni. Gyalázatos, etiketsértő cselekedet volt.”

A legnagyobb balfogás volt, hogy nem kérték engedélyt az érintett személyektől. Azért még marad néhány érdekes kérdés. Egy madridi bíró szerint „Igen trükkös reklám ez, mivel semmi köze a párthoz”.

A spanyolországi Választási Ellenőrző Bizottság szerint a PSOE videóreklámja nem sérti a választási morált. Ez esetben viszont felmerül a kérdés: mennyiben különböztethet a választási morál a társadalmi moráltól? Ez viszont már alapvető jogi kérdés. A spanyol jog ugyanis a személyiség jogait a reklámmal és a nyilvánossággal kapcsolatban pontosan tisztázza, de a propaganda tekintetében sok kérdést nyitva hagy. A pereskedő 7 személyiség ügyében hozott bírósági határozat ezért iránymutató lesz.

Alfred Hitchcock tagadhatatlanul csúnya ember volt: kopasz, kövér, vastag nyakú, vastag szája. A róla maradt rengeteg

fényképfelvétel joviális öregembernek látszik. Esetlensége összetéveszthetetlen másokéval. Egyik híres fotóján nagy fekete madár ül a vállán, Hitchcock bizalmatlanul méregeti. Mintha azt gondolná magában: Hogy kerülhet a vállamra ilyen madár? És egyáltalán: hogy kerülök én ide? Mintha Poe hollója lépett volna bele az életébe. Egy másik képen kisgyereket tart a karjában. A fotó ellentétéivel hat nézőjére: nemcsak öregség és fiatalság szembesül rajta, hanem egy ijesztő álomvilág a hús-vér valóság egy idilli szeletével. Ismét a „hogyan?” kérdés merül fel a nézőben: mert hogyan is találkozhatott mindannyiunk Nagy Ijesztője, a krimi és a pszicho-horror Nagy Öregje, Alfred Hitchcock egy kisgyerekekkel, akit még a karjába is vett? Újabb ellentét tehát – de csak látszólagos.

A BÜN ESMÉJE

A kép inkább enyhe figyelmeztetés: ne azonosítsuk Hitchcockot filmjei tárgyával, a bűnnel. Az, aki szenvedélyesen nyomoz a bűn hogyanja, mikéntje után, akit a *bűn eszméje* izgatja, nem pedig (vagy csak másodsorban) a bűnözés gyakorlata, az még nem válik automatikusan bűnössé. „Nincsenek maszkjaim. Nem vagyok egyenlő érdeklődési körrel. Alfred Hitchcock a nevem, angliai születésű amerikai filmrendező vagyok, s ha mégis arra kényszerítenek, hogy többnyire szobormerev álarcomat visessek, azonnal előtűnik alóla igazi szobormerev (ál)arcom.” Ilyesmit sugallnak Hitchcock képei, különösen az a híres felvétel, melyen szokásos fekete öltönyében üldögél, alsó ajka, ahogy kell, előrebiggyed, s bal kezében szorongatja álarcát, melyen alsó ajka, ahogy kell, előrebiggyed. De nemcsak eset-

A Nagy
Ijesztő:

ALFRED HITCHCOCK

CK

► lensége összetéveszthetetlen. Az jól ismert, brékóg baritonja is, amit legtöbbször a televízióban hallhattak, amikor a rendező furcsa kis bevezetésekkel látta el filmjeit (többnyire foteleban ülve, szokásos ruhájában).

A bűn filmen való megjelenítését természetesen az ő alkotásait kell tanítani. Ebben verhetetlen. Valószínűleg igazat mondott, amikor azt nyilatkozta, szereti a festészetet, noha nem festő, szeret olvasni, noha nem író, ő egyedül a filmkészítéshez ért, és ebből a szakmából nem is fog soha nyugdíjba menni. Így is lett.

Kévszínkritikus vonja kétségbe Hitchcock nagyságát. Alkotásain jelentősebb részét művészi filmeknek tekintik, teljes joggal. Szerencséje volt: már életében kiderült róla, hogy kivételes képességekkel megáldott teremtet egyéniség. Számára az is nagyon fontos volt, hogy filmjei kasszasikerűek legyenek. E vágya szintén teljesült. Csodát művelt: sajátosan értelmezett krimiket, illetve rémtörténeteket alkotott, tömegeket vonzott a mozikba, s mindezt úgy sikerült elérnie, hogy közben *semmiféle* rendezői engedélyre nem volt hajlandó, felszínessé válással, popularizálódással, tucatrendezővé való lesüllyedéssel nem lehet vádolni. Vagyis sikerült ellenállnia a csábításnak. Szé nem mehetett egykönnyen.

Úgy tűnik, több oldalról is felvázolta magát mindenféle egyszerűbb krimihagyománnyal szemben. Egyrészt közönyösen elfordult azoktól a mindennapi történetektől, amelyek a detektív személynét, valamint a nyomozás, a bűnüldözés folyamatait helyezik előtérbe, s nem sokat törődnek a bűnöz lelkeivel, illetve a bűn eszméjével. Felhagyott azzal a konvencióval is, amelyben, mondjuk, egy tucat ember közül kell kiválasztani az egyetlen gyilkost, s ez csak a film utolsó kockáin (vagy a detektíregény utolsó lapjain) valósulhat meg. Magyarán, Alfred Hitchcocknak semmi köze az Agatha Christie-féle tradícióhoz. A rendezőhoz „bonyolultabb” szerzők álltak közel, mint a Pierre Boileau-Thomas Narcejac írópáros vagy az őt többször is megihlető Daphne du Maurier (*A Manderley-ház asszonya*, 1940; *A madarak*, 1963). Másfelől olyan alapművekkel sem rokonítható a Hitchcock-féle bűnkutatás, mint amilyen a *Bűn és bűnhődés*. Dosztojevszkij ugyanis inkább a bűnös és a bűn viszonya izgatta, nem pedig a bűn maga.

A RENDEZŐ AZ ISTEN

S védekezett Hitchcock a kommerszválás válság ellen technikai eszközökkel is. Rengőteget tanult színházi rendezőktől, talán elsősorban szereplők térbe helyezését, világitástechnikát és díszletelési trükköket. Még többet tanult a némafilm mestereitől. Sőt 1929-ig ő maga se csinált hangosfilmeket (a fordulatot a *Zsarolás* hozta meg). Ha Hitchcock és a némafilm viszonyáról van szó, alighanem ismét a fény-árnyék játékokat, a mesteri világitással va-

A hazai tékában

kölcsönözhet

Hitchcock-filmek:

Idegenek a vonaton (Strangers on a Train) 1951
Meggyónom (I Confess) 1953

Gyilkosság telefonhívásra (Dial M for Murder) (1954)
Londoni randevú (The Lady Vanishes) 1938

lő, korántsem csupán egyszerű optikai trükkökre épülő vizuális szuggerációt kell az első helyen említeni. *A madarak* és a *Szedülés* rendezője ifjúkorában egy ideig Németországban dolgozott (már akkor a filmparban), így módja nyílt megismerkedni a német némafilm legjobbjával. Minden bizonnyal hatással voltak rá (még későbbi korszakában is) például Murnau rendezői bravúrjai. És itt kell megemlíteni azt is, hogy a kövér angol úr-külsőjével ellentétben – nagykisérletző volt. Magyar monográfusa, Nemes Károly kiemeli ebből a szempontból az 1948-ban készült *A kotél* című alkotást, mely 8–10 perces darabokból áll, tehát olyan hosszú filmekhez, amennyit egy felvevőgéppé helyezhető tekercs tartalmaz. A zökkenő nélküli átkötést úgy oldotta meg a rendező, hogy valamelyik szereplő hátát mutatta. Így annak zakója kitakarta a képet. A maga korában és nemében páratlan kísérlet volt ez. Ilyenkoros kameramozgással tízperces epizódokat csinálni.

Életrajzírói, elemzői azt sem felejtik el megemlíteni, hogy Hitchcock tudatosan alkalmazza a *suspense* elvét, vagyis azt a filmes fogást, melynek segítségével a rendező képes a nézőt izgatott várakozásra sarkallni. A feszültségteremtés bonyolult technikája ez, melynek Hitchcock valóban mestere volt. Akik ismerik életrajzát, tudják: a Nagy Ijesztő mindezzel tisztában volt, ami a film készítésével kapcsolatos. Ifjúkorában ismerkedett meg a szakmával szabadidejét mozikban töltötte, figyelt a hollywoodi fortélyokat. Később vágóként, rendező asszisztensként dolgozott. Valószínűleg az asszisztent alatt sajátította el a legtöbb filmgyártási titkot, úgyhogy már első filmjeiben megcsillogtathatta tudását.

Hitchcock rendezői személyisége fokozatosan uralkodott el filmjei fölött. „Felöltött” rendezőként már azt a nézetet vallotta, hogy a játékfilmben a rendező az isten. Rendezői elveit egyeztetett maradéktalanul átvenni a filmkészítés gyakorlatába is, ebből többször keletkeztek konfliktusok, például olyan esetben, amikor egy negatív szerepre neves színészt szerződtetett, aki egyes jelenetek felvételeéhez nem adhatta az arcát, nevét. Már az az eljárás meglepettette a kritikusokat, hogy 1960-ban, *Psycho* című filmjében a történet főhősné, „megölte” népszerű női sztárját, Janet Leigh-t. Később ezt a fogást átvette néhány más krimirendező is: a *Police Python 357* című francia detektívfilm eseménysorának közepén a rokonzenves nyomozó (Vves

Montand) szerelmét (Stefania Sandrelli) valaki egy nehéz tárggyal többször fejbe veri, s a néző még örülhet, hogy nem mutatják premier plámban a (feltehetően) kilocsant agyu hullát.

Hitchcock több nyilatkozatában jelezte, hogy zavarják a közönség ilyen-olyan elvárásai. Mindig azon egyezett, hogy semmi se befolyásolhassa a filmkészítésben. Ugyanakkor műveivel való viszonyát az irónia határozta meg. Késői, *Marnie* című filmjéről (szerette az egy-szavas címeket: *Psycho*, *Vertigo*, *Topaz*, *Saboteur*, *Liebestat*, *Murder* stb.) azt mondta, jobb lenne elfeledkezni róla. Egy korai filmjével kapcsolatban pedig kijelentette, még az a szerencse, hogy elvesztett a kópia. De azt is szemrebbenés nélkül beszélgetőpartnere tudtára adta, ha érzékeny szálak fűzték egy régi alkotáshoz, ilyen volt az 1940-es években készült *Forgószél* (Notorious) vagy a szintén ebből az ev-tizedből való *Boszorkánykőnyha* (Foreign Correspondent). A *Forgó-*

szél hatásos szereimi történetnek tartotta, és a befejezéssel, illetve a film csúcspontjait jelenetével is meg volt elégedve.

1980-ban, immár lovagként, Sir Alfred néven mintegy hatvan filmet tudhatott maga mögött, nem beszélve azokról a műveiről, melyeket a televízió számára forgatott (ezek egy részét annak idején a magyar tv is sugározta).

Ugyan Hitchcock 1899-ben Londonban született, de mint amerikai filmrendező vonult be a közudatba. Az 1930-as évek végén kezdte meg működését az Újvilágban, s ennek első látványos eredménye a *Manderley-ház asszonya* lett. Ezután egyre-másra kerültek ki keze alól a világhírűvő lett filmek, a *Boszorkánykőnyha*, a *gyanu árnyékában*, a *Mentőcsónak*, a *Forgószél*, a *Rémület a szinpadon*, a *Gy. mint gyilkosság* és a többiek. Ki kell emelni közülük a *Mentőcsónakot*, mert ez a film se nem krimi, se nem rémtörténet. Háborús história egy lélekvesztő kis világáról, melyben – az

TESZT

A mérések a Magyar Elektrotechnikai Ellenőrző Intézet laboratóriumában készültek. A tesztet összeállította és az értékeléseket készítette Géczy Géza.

Az égiek

üzenete

A hazai műholdas televíziózás mintegy két-három éves múltja tekint vissza és első lépéseit a nagyközönségi rendszereken keresztül tette meg, néhány „rövid pórásra fogott” műholdcsatorna vételével. Újra kellett tanulni Európa földrajzát, csak most a térképeket a domborzati vonalak helyett ellipsziszekhez hasonló körök osztották fel. E görbék mentén jelek, számok és különböző dimenziók voltak aszerint, hogy a különböző műholdak által besugárzott területekre, 142 az ezek által sugárzott dB/m² teljesítménysűrűsége vagy egyenesen a szükséges antenna átmérője volt az érdeklődés középpontjában.

Az világosan látszott, hogy Európa egén olyan dolgok törtek, melyekből nem szabad kimaradni, sőt egy elfogadható

Csak a címünk misztikus, az égiek nagyon is köznapni üzenetéről, a műholdvételeiről szól a szokásosnál nagyobb terjedelmű tesztünk. Helyenként persze az újdonság miatt meglehetősen „elvarázsolt”: az átlagossal lényegesen több új műszaki kifejezéssel kell megbirkóznia az olvasónak. Megéri a fáradságot, hiszen ma már számos műholdvevő közül válogathat a hazai vásárló, s a készülékek prospektusai vajmi keveset árulnak el képességeikről.

meretű antennával részesévé lehet válni az Alpokon túl történeteknek is. Látásunkat azonban kicsit zavarta, mi több, elhomályosította, hogy ezen berendezések telepítéssel, felszereléssel együtt meghaladják egy Lada árát. Így aztán inkább a vásárlási kedv nőtt, mintsem az érdeklődés, pedig az első fecske, a Dyrasat rendszer jó műszaki jellemzőkkel rendelkezett.

Maradtak tehát a közösségi rendszerek, melyekben a posta által engedélyezett műsorok attól függően, hogy az előfizetői helyek be voltak-e már kébelez-

ve, vagy még a kábelhálózatot is ki kellett építeni, néhány ezertől (esetenként néhány) tízezer forintos összegért jutottak el a tv-készülékekig.

MŰHOLDLÁZ

A döntő változás a múlt év derekán következett be, amikor a közvetlen sugárzó műholdak megjelenésével, az adóteljesítmények növekedésével az antennák mérete jelentősen csökkent, és így az egész berendezés elérhetőbbé vált. A korábbi

árak harmadukra csökkentek, és 60 ezer forint körüli összegért a képernyőre lehetett varázsolni az égiek egyikét-másikát. A tavaly őszi BNV szinte a „műholdadás” jegyében zajlott, és nemcsak a hazai gyártók standjain jelentek meg ilyen készülékek, hanem különböző cégeket képviselő importálók pavilonjaiban is. A háztetőkön és erkélyeken szaporodni kezdtek a kelet felé forduló, különböző méretű parabolid tükrök.

Az év utolsó hónapjaiban történt az AM-mikroláz, melyről már beszámoltunk olvasóinknak. Ez az új szolgáltatás – a tervek szerint 18–20 programot ígér a Budapestben és környékén az előfizetőknek, lényegesen kisebb beruházás mellett. Igaz, a vételt nemcsak a távolság, hanem a Széchenyi-hegyi adótorony környezetében lévő domborzati viszonyok is korlátozzák, de így is igen sokak számára válnak nézhetővé a műholdak egyes csatornái.

Az állandó változások nemcsak a technikai körülményekre vonatkoznak, hanem a műholdak által sugárzott adóknál is jelentkeznek. Egyesek megszűnnek, mások felélednek, esetenként egy-egy adó több satelit is megtalálható.

Az év vége szennazója volt az ASTRA, melyen csak az előjelzésekben szerepeltek német csatornák, karácsonykor valóban megjelent a SAT-1, az RTL Plus, a Pro-7 és a Teleclub. Így az elsősorban angol (Sky One, Sky News, Music Television

UNIDEN

Kislexikon a műholdvevőkhöz

Úgy tűnik, hogy a csillagok állása egyre kedvezőbb. Mind több program vehető a műholdakról, és közben az AM-mikro is elég nagy területet tud beszűkíteni Budapesten és közvetlen környezetében.

Az Astra, a várható Astra B, a Kopernikus mind olyan teljesítménnyel sugároznak, melyek vételüket könnyen elérhetővé teszik és olyan műsorokat, melyek átrendezik a hazai érdeklődőkre ható gravitációt a földiekre az égiek felé. Azt követően, hogy igények elődése után a megfelelő műholdvevőt kiválasztottuk, nem kis gondot jelent annak beüzemelése. A kereskedők általában a szakszerviz által történő telepítést javasolják, és magunk is hajlunk ennek az ajánlatnak az elfogadására. Különösen egy nagyobb méretű antenna felállításánál, ahol a szélterhelés mészákkal mérhető.

Keserves dolog egy felborult, behorpadt, hasznavehetetlen antennát szemlélni, nem is beszélve arról, ha rossz rögzítés miatt lesodorja a háztetőről a szél. A fejezség szerelése, a

rosszul választott kábelezés is rejtett buktatókat. De vannak szettek és vannak olyan helyzetek, amikor elegendő a saját felkészültség a gondos összeállításához. Az ECS 4 vagy az Astra antenna felállítására alkalmas helynek az látszik, ahol déleltől úgy tűnik, hogy a Napnak nincs árnyéka. Ez telepítés szempontjából megfelelő, most már csak az a kérdés, hogy az antenna mérete az elhelyezést is lehetővé tegye. Ez lehet az erkélyen, vagy a kertben, vagy háztetőn, de lehetőség szerint ne túl messze a beltéri egységtől, mert a magasabb frekvencián a kábelcsillapítás miatt jelentős veszteségek léphetnek fel. Gyakorlatban 20-25 méter után fellelphetnek a csillapításból származó bajok.

A tükörnek egy adott műholdra történő beállítását két szögérték határozza meg. Azimutnak nevezik azt az irányt, ahonnan a műhold jellei vehetők, és a déli iránytól való szögeltérés. A pozitív értékek a déltől nyugat felé való szögeltérések, míg a negatívot a kelet felé való eltérések jellem-

tik. A tükör fókusz irányát szögmérővel lehet először durván beállítani, majd a jel erősségének megfelelő finom beállítás szükséges.

A másik érték az eleváció (emelkedési szög), mely alatt azt értjük, amelyet a műhold a vízszintes – elméletileg elképzelt – horizonttal bezár. Ezt egy elevációs szögmérővel lehet beállítani, mely a vízszintmérő és szögmérő kombinációja, de némi gyakorlattal látnunk már képvázslatot ennélküli is. A végső beállítást itt is a vételi minőség dönti el.

E beállítások természetesen gondosan elkészített vízszintes alapok és stabil tartószerkezetek mellett igazak. Táblázatunkban néhány hazai településre igaz azimut és elevációs értéket közlünk.

Tesztünkben szőlünk a pozíciójával mozgatható tükrokről, melyeket egy motor által meghatározott pályán elmozduló rudazat állít a kívánt helyzetbe. E pályának a szöge a dekláció, mely azonban általánosságban nem határozható meg. Minden gyártó az ilyen kivitelekre megadja a rögzítési pontokat és korrekciós szögeket.

A tesztben előforduló sok új szak kifejezés áttekintésére technikában kevésbé jártas olvasóinknak egy kis mini lexikonban gyűjtöttük össze a

legfontosabb elnevezéseket, rövidítéseket:

ANTENNA: Gyűjtőtükörhöz hasonló módon fókuszálja a műholdsugárakat. Tükörnek, vagy parabolaantennának is szokták nevezni. Két alaptípus van: a normál tükör szimmetrikus, paraboloid alakúak, gyűjtőpontjuk (és ezzel konvertoerük) a geometriai középpontban van, míg az összetett tükör mintegy a normál tükörből „kivágott” antennaként képzelhető el. Az utóbbi hátránya a kisebb nyereség, előnye, hogy eltolt fókusz miatt függőlegesebb a beállítása, így kisebb a hőterhelés veszélye.

ANTENNAÁTMÉRŐ: Köszvény: minél nagyobb, annál jobb. Ez ellen szólnak: a nagy szélterhelés, a nehezebb felépíthetőség akár tetőn, akár a kertben. Általánosságban a következők a döntés a tükör nagyság megválasztásánál: a kívánt vehető programok száma, a kábelhosszúság, közösségi rendszerek nélküli nyereségtartalék és az, hogy rossz idő esetén milyen az üzembiztonság (tartálék).

AZIMUT: Az az elfordulási szög, amelyet az antenna a déli irányhoz képest bezár.

BASISBAND: A konvertált műhold-tíjjal a vevő első középfrekvenciás fokozata után. Ami házi használatra fontos: ez

stb.), francia, holland, svéd és egyéb, többnyelvű műsorok mellett nálunk is vehetők nagy érdeklődésre számot tartó adások.

HOGYAN MŰKÖDIK?

Mielőtt azonban szó esnék a műholdvevőkről, tekintsük át az ilyen rendszerek működését. Az igény, hogy minél messzebbre lehessen juttatni a televíziós jele-

ket, melyek a fényhullámhosszokhoz hasonlóan terjednek, szinte egyidős a televíziózás lét-jelével. Maga az alapgonddal, hogy műholdakról kell beszűkíteni a Földet, közel ötvenéves, megvalósítása azonban sokáig váratott magára.

Európa fölött az első – már nem kísérleti célokat szolgáló távközlési műhold – 1983 júliusában jelent meg, és a 11 GHz-es

sávban sugárzott 20 W-os jelét már 1,5 méteres antennával is venni lehetett a besugárzott területeken. Ez a műhold, mely az ECS 1 jelzést viseli, geostacionárius pályán mozog. A kezdeti kísérleteknél ugyanis a műholdak egy nyújtott elliptikus pályán mozgattak, és 12 óra alatt megkerülve bolygónkat, a földi antennáknak kellett követniük a mozgásukat.

A geostacionárius pálya esetében a műhold egy adott földi ponthoz képest mindig ugyanabban az irányban, egy helyben álló pontnak látszik. Ez egy olyan, megközelítőleg kör alakú keringési pálya, melyen a keringési idő éppen egy nap, és a Föld-műhold közötti tömegvonzás éppen egyenlő a centrifugális erővel. Ez a pálya az egyenlítő síkjában, attól számítva 35875 km távolságban van.

A műholdak frekvenciáit, csatornakiadásait nemzetközi egyezmények határozzák meg, és eszerint megkülönböztetünk ún. távközlési műholdakat, melyek a 10,95–11,75, illetve a 12,5–12,75 GHz-es sávban sugároznak és közvetlen sugárzó műholdakat, melyek a 11,7–12,5 GHz-es tartományt hasznosítják. A két rendszer között a frekvenciatarományon kívül más alapvető különbségek is vannak, így az adóteljesítmény, mely az előbbi sávokban kicsi, néhány száz W, általában 20 W körüli, az utóbbiaknál, a közvetlen sugárzóknál – melyeket DBS-eknek nevezünk – 200–300 W körül mozog. Ez azt jelenti, hogy az antenna mérete a DBS-eknél 60–90 cm közötti, a korábban megismert 2–3 m-esekkel szemben.

KATHREN

► egy megfelelő kimenet a műholdvívó ide külső dekódereket lehet csatlakoztatni (Pay-tv, Mac-normák vagy korrekciós sztereó Wegerer dekóderek).

DESCRAMBLER (dekóderek vagy dekódók): kiegészítő elektronika olyan tv-programok vételére, amelyeknél a felvételi kiegészítési kötelezettség terhel és emiatt, vagy más okból kódoltak.

EIRP: Equivalant Isotropically Radiated Power. A műholdról effektív ki-sugárzott teljesítmény. Megadása dBW-ban (egy wattva vonatkoztatott dB) történik. Minél nagyobb a megadott számérték, annál kisebb lehet a vételi antanna átmérője.

ELEVÁCIÓ: A műhold horizont feletti magassága. Az azimutál egyútt meghatározza a paraboloitukor helyzetét. Ugyanúgy, mint az azimut-szög, az eleváció is földrajzi helytől függ.

FEEDHORN, GERJESZTŐ TÁPVONAL: A konverter előtti mechanika (gyákran integrálva), mely a mikro-hullámokat összegyűjti.

FEJEJEGYSÉG: LND-nek (angolul: Low Noise Block) is nevezik. Magában foglalja a polárváltót és gerjesztő-tápvonalat.

FOOTPRINT: (megvilágítási zóna, besugárzott terület). Térkép, mely a különböző műholdak vételi körle-tései ábrázolja. Jó használható a

szükséges paraboloitukor nagyságá-nak kiszámításához.

KONVERTER: LNC-nek (angolul Low Noise Converter) is nevezik. A 11 GHz-es vagy 12 GHz-es műhold-tv-jeleket az 1 GHz-es sávba, az első középfrekvenciára konvertálja le.

MAC: (Multiplexed Analogue Components) Digitális átviteli mód, mely-lyel elkerülhető a többi színrend-szerének megélő problémák (vib-ráló színzár, korlátozott felbontás). A műholdas átvitelnél azonosulni a za-vararany is javul. A szín- és világos-ságjelét szétválasztva időben kom-p-rimált jelként viszik át a hangot digi-tálisan. Több változat ismert. Gya-korlati jelentősége a D-Mac-nek és a D2-Mac-nek van. Az összehajtott első része a hang-, a második a kép-kódolási eljárásra vonatkozik. Vételéhez különleges vedőre vagy csatlakoz-tatható dekódere van szükség.

POLARIZÁCIÓ/POLÁRVÁLTÓ: A műholdjelek két síkban végeznek rezgést. Általában vízszintes, vagy függőlegesen (lineáris polarizáció), vagy bal- vagy jobboldalgörbe (körkörös polarizáció). A polárváltó a mű-holdról érkező hullámokat a kon-verter számára hasznos síkba tereli.

POLARMOUNT: Mechanikus rudaz-at, mely csupán egy mozgási síkka szimulálja a horizont vektort.

POZICIONÁLÓ: A polarmount-ruda-

zattal összefüggésben a polarmount motort vezérlő egység.

MÜHOLDTÍPUSOK:

a) **Távközlési műhold** (Low-Power-Satellit) Viszonylag kis teljesítmé-nyű műholdtípus, eredetileg csak te-lefonbeszélgetések átvitelére és pro-fesszionális adás/vétel-kapcsolat-szánták. Adóteljesítménye tipikusán 20 W, tv-csatornaként. Vételéhez legalább 120 cm átmérőjű paraboloitukor szükséges, jó vétel 1,50 m, vagy e fölötti antenaaátmérővel ér-hető el.

b) **Medium-Power-Satellit** (pl az Astra) Csatornakénti 40 W teljesítmé-ny, 80-90 cm-es tükörrel az or-szág nagy részén jó, 120-as tükörrel biztos vétel valószínű meg.

c) **Közvetlen-sugárzó műhold, DBS** (High Power) 200 W csatornakénti teljesítmény, 60 cm-es tükörrel na-gyon jól lehet venni.

TELEPÍTÉSI HELY (az antennáé): Fontos a teljesen szabad kilátás dél felé, így a műholdas antannák nem tehetők tető alá sem. A műholdak fényhez hasonló tulajdonságúak, az akadályok nem hatolnak át. Csak a műanyag kivétel ez alól, amelyen áthaladva igen kicsi a veszteség.

SZTEREÓ HANG: Két külön frekvencián kerül átvitelre. A normál mono hangot rendszerint 6,5 MHz-es, vagy

6,6 MHz-es alvívón viszik át, a bal és jobb sztereócsatornát többnyire 7,02-n és 7,20-on. A sztereó csatornákat az Európában népszerű programokat a Wegerer eljárással komprimálják. Szárazzálelos hangminőség csak a megfelelő, eredeti Wegerer-dekó-derrel érhető el, melyet a műholdvé-hőzők kell csatlakoztatni. Néhány cég (Grundig, ITT-Nokia) hasonló el-járásokat kínál.

MÜHOLDAS RÁDIO: A sztereó hang-vívók mellett tisztán rádióprogramok is érkezik a tv-képeket a Földre. Fontos, hogy valamennyi program vétele csak akkor lehetséges, ha a hangvívó frekvenciáját a vedőn sza-badon választjuk meg.

TRANSPONDER: A műhold egy-egy csatornája, mely a Földről vett jele-keket a műhold által ki-sugárzott rádió-frekvenciák jellel alakítja át.

WEGENER RENDSZER: Hangra kó-dolási eljárás, ahol hasonlóan a Dol-by-B zájelnyomó rendszerhez, az adás előtt a magas hangokat kiem-lik és ezt a kiemlést a vedőben ki-egyenlíti. A licenszsel Európában a Fuba rendelkezik. A Grundig egy We-generhez hasonló kapcsolást alkai-maz, az ITT-Nokia készülékekben Dolby áramkör van. Az elég költsé-ges Wegerer-dekóderek a Basis-ban kaphatók, ezeket csatlakoztathatók a készülékekhez.

► Az egyedi műholdvívók két jól elkülöníthető egységre osztha-tók: kültérre és beltérre. Kültéri egységen a rendszerben tovább bontható parabola antannát és fejejegységet értjük. (Nem véletlenül használjuk a paraboloit megváltoztatást az általános elterjedt parabola-val szemben, hiszen az utóbbi síkelem, míg a tükör egy for-gástestfelület része.) Az előbbi fogja fel a műholdról érkező nagyfrekvenciás jeleket, melyek elektromágneses hullá-mok útján terjednek, és ezeket a fókuszába elhelyezett fejje-gység csőtápvonalába tükrözi. Maga a fejejegység foglalja ma-gába a – rendszerétől függően – polárváltót, az előerősítőt és a konvertert, mely a 12 GHz-es sáv-ból érkező jeleket „fogyaszt-ható” frekvenciasávba helyezi (950–1750 MHz), ahol már a ha-gyományos koaxiális kábelben is lehetséges a jelátvitel. Persze az a frekvenciataromány sem mondható éppen hétköz-napinak, éppen ezért nagy tá-volságra nem vezethető, és a kábel minőségére éppen úgy érdekes odafigyelni, mint a be-rendezés többi részére.

A beltéri egység elsődleges feladata a csatornák kiválasztá-sa, és a még UHF sáv feletti tar-tományban lévő jelek tv-sávba történő helyezése úgy, hogy köz-ben a műholdközvetítésnél al-kalmazott modulációs módok demodulálva, átalakítva felel-jenek meg a tv-szabványok-nak.

ciónálók már a hazai kereske-delemben is léteznek.

AZ ANTENNA VISZONTAGSÁGAI

A különböző rendszerek egyes elemei önmagukban is jellemezhetők műszaki paramétereikkel, valójában mégis körülményes a számszerű értékelés. A gyártók ugyanis nem túl bőbeszédűek, s a nem hétköznapi frekvencia, a speciális modulációs módok igen különleges módszerekre igényelnek, és számunkra jelenleg csak a műholdadról érkező mérőjelek segítségével történő vizsgálatok, összehasonlító ki-értékelések teszik lehetővé. A különösen igaz az antennára, melynek nyeresége, hatásoz fe-lülete, mechanikai jellemzői nem kis befolyással vannak a vételi minőségre. Az anten-na-nyereség fogalma nem újdonság, gyakorlatilag azt határozza meg, hogy a vizsgált antanna legnagyobb intenzitása hogyan

vételi elképzeléseket, és az eh-zhez szükséges berendezéseket.

A távközlési műholdak vételénél az antennaméret kb. 1,8 m-nél kezdődnek. Ezek véte-lei az ASTRA megjelenésével már csak akkor jönnek szóba, ha konkrét, csak itt vehető műsorok iránt jelentkezik igények. Be-állításkor egyben elkötelezettsé-get is jelent, hiszen a tükör hely-zete egy adott műholdra vonat-kozik.

Egyes beltéri egységek le-hetőséget teremtenek a paraboloit helyzetének vezérelt változtatására. Ha a tükör egy polarmountnak nevezett me-kanikus rudazattal van ellátva, mely egy olyan mozgási-ot hoz létre, mely a horizont vonalát szimulálja, máris lehet póztárazni az égi adók között. Amennyiben ez egy vezérelt motorral történik, úgy automa-tikusan a beállított értékeknek megfelelően képes ráállni a kívánt sugárzóra. Ilyen pozi-

A kültéri és beltéri egység ál-talában komplett rendszerben szerepel a gyártók ajánlatában, és célszerűnek is látszik a rend-szerszerkeletet megtartani. Egy felépítményben belül biztosít-hatók ugyanis legjobban a megfelelő csatlakozások, a kültéri eg-y-ségnek a mechanikai illeszkedé-sek, a vezérlőjelek. Az elemen-ként történő beszerzésnek szá-mos buktatója lehet, melyet utó-lag elég költséges korrigálni. A hazai kereskedők általában rendszerre vásárlásánál az elő-zetes térerősmérésekhez, telepí-tésekhez szakembereket, szer-ziveket ajánlanak. Nem egy ös-zesállítási olyan, hogy a mellé-kelt használati útmutató alapján akár magunk felállítjuk az er-kélyen. Ez az állítás a nagyjel-el sugárzó és kis antennaméretet igénylő DBS műholdvételre igaz, mert aki többre kíváncsi, ott bizony végig kell gondolni a

aránylik egy, a tér minden irányában egyenletesen sugárzóhoz. A kettő viszonya, pontosabban ennek a dB-ben meghatározott értéke a keresett szám.

Gyakorlatban egy 2 m átmérőjű antennától 45 dB várható el. A hatásos felület a felvett teljesítmény viszonya, a jelenlévő sugárzott teljesítményhez, ami természetesen 1-nél kisebb szám.

A vételi időbeli stabilitását a mechanikai felépítés alapvetően befolyásolja. Gondoljunk csak meg, hogy a tűkör nem egyszer 100 km/h-s szélvihárral áll, miközben felülete, me-revítői, fejtartó szerelvénye ki van téve a legsúlyosabb időjárási körülményeknek; a téli fagyoktól a nyári hőségig. Vételi szempontjából télen a tűkörbe került, megfagyott hó veszélyeztet a vételt, nyáron viszont a déli nap összegyűjtött és fejezésre visszareflektált hőszugárzása ronthatja a stabilitást. Az őszlet antennánál ezek a veszélyek kisebbek. Egy ugyanis kisebb szögöt zárnak be a vízszintes-sel, leszámraztatott felületük laposabb.

A fejezés jellemzői között a vételi sávot, az erősítést és a zajszámot tekintjük elsődleges paraméternek. Az első különösebb magyarázatot nem igényel, erősítés tekintetében 50 dB körüli értéket várunk el, míg a későbbi jó jelbiztonság érdekében a minél alacsonyabb zajszintet igényeljük. Jó egy évvel ezelőtt az 1,3–1,8 dB közötti érték volt a jellemző, ősszel azonban már a 1,3 és 0,9 dB körüli LNC-eket is hirdették (Low Noise Converter). Nos e valóban alacsony zajú egységek ára 347 és 635 DM körül mozgott, ami nem kevés. Létezenk persze olcsóbb, reklámáron piacra „dobott” fejezések, de ezekenél óvatosságra intjük az érdeklődőket. S végül a polár-váltó, mely egy egységen belül biztosítja a

függőleges és vízszintes polarizációjú jelek szétválasztását.

MI AZ, HOGY POLARIZÁCIÓ?

És most megint meg kell állnunk egy gondolatra. A műholdas vételben jártasak általánosan felelősen tartják a kitérőket, de sokan még csak most ismerkednek a technikával. Mit is jelent a függőleges és vízszintes polarizáció? Azt már tisztáztuk, hogy az égi jelek a fényhullámokhoz hasonló fizikai terjedési tulajdonságokkal bíró, ún. elektromágneses hullámokkal terjednek, melyek elektromos és mágneses térerővektorokkal jellemezhetők. Ha ezek irányja állandó, akkor lineárisan polarizált hullámról beszélünk, ilyen a földi tv-sugárzásban alkalmazott jelátvitel. Itt vizuálisan is jól megkülönböztethető a vízszintes és függőleges polarizáció, hiszen az antennák ennek megfelelően forognak a háztetőkön vízszintes vagy függőleges irányban. A műholdas technikában azonban a jelterjedés körpolarizáció útján jön létre, ahol az elektromos és a hozzá képest 90°-ra elforgatott mágneses vektor a terjedés irányára merőleges forgó mozgást végez. Ami pedig számunkra lényeges: ha ez a forgómozgás az áramutató járásával megegyező, akkor vízszintes, ha ellentétes, akkor függőleges polarizációról beszélünk. Miért van ennek jelentősége? Azért, hogy adott frekvenciasávban belül minél több adót (csatornát) lehessen elhelyezni.

A csatornák közötti polarizációs váltások az ellentétesen polarizált szomszédos csatornák között a szelektivitást javítják. Egyes távközlési műholdak, melyek tehát a 10,9–11,7 GHz-es sávot használják, mind csatornakioldozást, mind sávszélesség te-

kintetében elég szabadon gazdálkodnak a frekvenciákkal.

Szabályos frekvenciakioldozása van az ASTRA-nak, melynek jelenleg már mind a 16 csatornája kihasznál. Ez ún. Medium Power-Satellit, melynek adóteljesítménye csatornánként 40 W, így viszonylag kis antennával is fogható. A szomszédos csatornák polarizációváltásának további jelentőségét a DBS sávban lehet megérteni, ahol 27 MHz-es sávszélesség mellett a 800 MHz-es tartományban 40 csatorna másképpen nem lenne elhelyezhető, mivel ezek átfednék egymást.

A VÁLTÓ

A polarizációk közötti választást biztosítja tehát a polarizációváltó, mely a tűkör által összegyűjtött és a fej tápvonalába áttárolt jeleket függőleges vagy vízszin-

tes módnak megfelelően csatlakoztatni. A gyakorlatban ezt szervomotoros vagy mágneses állítású váltóval lehet megvalósítani. Ennek minősége, mechanikájának megoldása, stabilitása, a későbbi megbízható működésre kihat. A mechanikai váltás elkerülhető kétégyes egységgel, melyben a fejek a különböző polarizációknak megfelelően dolgoznak. Ezek azonban növelik a fókuszban elhelyezett elemek súlyát és nem kis mértékben terhelik a pénztárcánkat.

A fejezésről érkező jeleket a beltéri egység dolgozza fel a tv-készülék által is emészthető jellé, és egyben visszafelé is ad feszültséget az LNB-hez, vagy összetettebb, igényesebb konstrukciónál feszültséget biztosít a pozicionáló motor számára. A kimeneteken a tv számára alapsávi videó- és hangfrekvenciás jeleket szolgáltat, de hasonlóan a videómagókhoz modulátor segítségével a 36-os csatorna környékén nagyfrekvenciás jel adható a tv-antenna bemenetére. A beltéri egység bemenetére érkező jelek ugyanis sem frekvenciatartományban, sem modulációs módban nem felelnek meg a földi sugárzásnak.

A műholdas sugárzásnál a képátvitel általában frekvencia-modulációval történik, de több műhold dolgozik már a később részletezendő speciális D2-MAC kódolási rendszerben. A hangjelek feldolgozása is több

Mindezek a szolgáltatások széles körű skálát tesznek lehetővé, és a táblázat összeállításánál majdnem úgy vagyunk, mint ha almát hasonlítani össze kértünk. Az import készülékek sorát megnyitó 1,8 m-es antennával forgalmazott és elsősorban ECS műholdak vételére készített Dyras rendszer sztereó fejlődőve nehezen vehető össze pl. a 90 cm-es ofset antennával forgalmazott, és kifejezetten ASTRA programok vételére szánt ORION ST-16-osal, mely távolságok és programozási lehetőség nélkül egész más igényeket célozt meg. E különbségek persze az árban is jelentkeznek. Nem szolgálja a tiszta kép kialakítását az sem, hogy a belteri egységek valójában kevés jellemzővel vannak specifikálva. A műszaki adatok elsősorban a bemenő frekvenciataromány, impedancia, csatlakozó típusokra térnek ki, közülük a programozható csatornák száma, továbbá a videó- és audió-kimenetek szintjei, csatlakozó típusai.

A DYRAS VEVÖ

Az egyéni bevirendezés sorát az előbb említett Dyras RC 200 beltéri egységből, RC 210 fejegységből és RC 203 jelzésű paraboli antennából álló összeállítás nyitotta meg, melyről rövidesen azt mondhatjuk, hogy kezdet nem volt rossz. Az antenna – az ECS vételnek megfelelően – 1,8 m-es paraboli tükörről, fix rögzítéssel, mely utólag pozicionálható is kiegészíthető. A tükör alumínumból robbantott hússzáll készült, mely nagyfokú stabilitást és pontosságot eredményezett. Nyeresége 45 dB körül volt, és mind a hazai tapasztalatok, mind a külföldi teszt-eredmények az első helyekre sorolták. Főkuszában három alumínumból rögzítette a fejegységet a polarizációvaltlóval. A kültéri egység a 10,95–11,7 GHz-es sáv vételére alkalmas, erősítése 50 dB, zajtényezője 1,4–1,6 dB értékű volt. A polarizációváltás egy kis egyenáramú motorral történt. Az átváltási idő ugyan 0,2 sec alatti, azonban minden átváltásnál 2–3 mp szükséges, míg a két zajtalanul válik. A váltásokat ugyan megfelelően ítéltük, ám a fogszerkezetrendszer bizonytalanul

ADATOK, SZOLGÁLTATÁSOK

Gyártó/Forgalmazó	Dyas	ALBA	ALBA	ALBA	Satec	Satec	VIDEOTON	ORION
Típus Ar (Ft)	185 000/59000'	ALBA SAT 200	ALBA SAT 300	ALBA SAT 300	AX 85	SS 3000	VT SAT-1-s* 50 000*	ASTRA ST-16 40 000
Álmérő	1,8	0,85	0,8	0,85		8,5-1,2	1,2	1,2
Sugárzó kiképzése	Paraboloid	olszet	orszet	olszet		olszet v. parabola	parabola	parabola
LNC vételi sáv	10,95-11,7 GHz	10,95-11,7 GHz	10,95-11,7 GHz	10,95-11,7 GHz		10,95-11,7 GHz	10,95-11,7 GHz	10,95-11,7 GHz
LNC erősítés	50	min. 50	min. 50	55		10,95-11,7 GHz	min. 50	min. 50
LNC zaiszám	1,4-16 dB	1,7	1,7	1,3		1,3	1,7	1,7
Polarizációváltás	szervomotorral	terítés	elektronikus	terítés		terítés	szervomotorral	terítés
TUKÖR ES FELJEJESÉGEK								
BELTÉRI EGYSEG								
Típusjel	re 200	SAT 200	SAT 300	Galaxy 24		SS 3000	VT SAT-1-s	ST-16
Méretek (mm)	320 x 70 x 280	320 x 70 x 90	320 x 70 x 90	300 x 77 x 190		350 x 56 x 200	378 x 77 x 280	200 x 60 x 260
Tömeg (kg)	3,3	2,5	2,3	3,9		2,3	2,3	2,7
Proporzóható csatornák	49	16	16	32		32	59	nincs*
Csatorna v. frekvencia ki-elérés	van	nincs	nincs	van (interaktív)		van	van	nincs
7 lépcsős LED ²	van	nincs	nincs	nincs		nincs	nincs	nincs
Kisérőhang-kijelzés	van	nincs	nincs	nincs		van	nincs	nincs
Változtatható hangvívó	5-8 MHz ²	nincs	4 programozható	4,6-8,4 MHz ²		5-8 MHz ²	5,75-9,3 MHz ²	nincs
Szerelő hang	2 scart + DIN	nincs	nincs	nincs		nincs	van*	nincs
AV-csatlakozás	2 scart + DIN	1 scart	1 scart	RCA		1 scart	1 scart + RCA	6 pólusú DIN
Polarizáló-vezérlés	programozott	kézi	programozott	programozott		programozott	programozott	kézi
Egyéb csatlakozók	IEC GRUNDIG magnó vezérlése,	RCA dekódor be-kimenet	RCA dekódor be-kimenet	Tábléle polarizáló Scart		MAC vagy PAL dekódor-	Tábléle polarizáló de-	6 pólusú DIN alapsávi ki-
	re,	RCA alapsávi kimenet	IEC koa ant. kimenet	(PAL) dekódor kimenet		MAC vagy PAL dekódor-	Interface csatlakozó	menet
	(D2-MAC, Descamber)	IEC koa ant. kimenet	IEC koa ant. kimenet	RCA (alapsávi kimenet)		MAC) és dekódor részé-	kódhez	IEC koaxiális antenna be-
	dás és kimenet.			re		dás és kimenet	2 db RCA jobb és bal	és kimenet
				2-2 RCA (AV be- és kime-			hangcsatornához	
Távezerlő	van	nincs	van	IEC koax antenna toga-		van	van	nincs
Tápfeszültség/fogyasz-	220 V 50 Hz/20 W	220 V 50 Hz/25 W	220 V 50 Hz/23 W	220 V 50 Hz/23 W		220 V 50 Hz/25W	220 V 50 Hz/30 W	220 V 50 Hz/25 W

Magyarázatok: Az érdeklés a saját antennával és legegyszerűbb irányt.
 1. A 185000 Ft a kezdési, 1987-es ar. A rendszer az 1989-es Őzi BN-v-159000 Ft-ért átvett.
 2. A kábelhívás igazságszolgáltatási ügyekkel kapcsolatos műszerek.
 3. A beállított hangvétel megerősítése.
 4. "S" jelzés nélküli típusú monó kábel, nincs sztereóhang, és hangtérrel is 1 db RCA csatlakozás.
 5. A készülék folyamatosan kész hangolással, vételi sávja a 16 ASTRA programra szűkített.
 6. A ar. a monó változatokra vonatkozó, a sztereó beállítások a még megállapítás alatt áll.

ságai miatt itt történik leginkább meghibásodás.

A beltéri egység – mely nem véletlenül megszólalásig hasonlít a Grundig ST 200-asra –, bár első ránézésre egyszerű megjelenésű készülék, valójában igen jó paraméterekkel és sok szolgáltatással rendelkezik, amit a hátlapon lévő csatlakozások sokasága sejtet.

Részletesebb bemutatását több szempontból is indokoltnak érezzük. E típus ugyanis nem csak Dyras, hanem Kathrein néven is forgalomba került (az utóbbi csak a térorv műszerek kijelzésében tért el) és szinte mindazzal a tudománnyal rendelkezik, ami elvárható egy ilyen készüléktől.

KEZELŐGOMBOK ÖZÖNE

A működtetéshez szükséges kezelőszervek az előlapon találhatók. Ezek sorát két léptetőgomb nyitja meg, melynek több szerepe is van. Azt, hogy éppen milyen funkciót lát el, egy leghajtható ajtó mögött két sorban elhelyezett 5–5 nyomógommbal történő kiválasztás határozza meg. Ezek: a programhely, a polarizáció, a csatornaválasztás és ezen belüli finomhangolás, videójel-típusválasztás, sávszélesség-átkapcsoló, hangvívó-átkapcsoló – erről a funkcióról még fogunk szólni –, hangkorrekció (deempházis) és memória nyomógombok. A beállítások egy nagyméretű kijelzőn ellenőrizhetők és a memorizálás után az adott programszámhoz vannak rendelve. Összesen 49 program állítható be az előbbieket szerinti minden adattal. Bár az áttekinthető vázlatos, a hang (Ton) kapcsolóról mégis bővebben kell szólni. Mint említettük, egyes tv-műsorok mellett több kísérőhang vagy önálló műsor is található. Ezek különböző frekvenciájú, ún. fő és segédvívókörök kerülnek kisugárzásra, melyek beállítása, pontosabban kiválasztása a gombbal történhet fix frekvenciabeállításal. A sztereo segédvívó 5-től 8,5 MHz-ig állítható 10 kHz-es lépésekkel.

A készülék hátlapján rajta felejtettük a szemünket, hiszen szinte egész felületre ki van használva. Egy hatrészes rugós csatlakozóblokk nyitja meg a sort. Ide csatlakozik a polarizációválváltó motor kábele az 5 V-os feszültség és vezérlő impulzusok átviteléhez. Megjelenik a csatlakozósoron egy 0/3/6/9 V-os feszültség is más rendszerű polarizációváltás céljaira. Lehetőség van 0/12 V-os feszültség kivezetésére, és külön ponton

megjelenik az AGC feszültség is, mely a fejbéállításához szükséges, hiszen a rendszer forgatható antennafejet is ki tud szolgáltatni.

E beltéri egység „grundigságot” mi sem bizonyítja jobban, mint egy koncentrikus csatlakozójait, melyek az ez időben piacra kerülő Grundig 500-as sériájú videomagnóli lehetett vezérelni előre beprogramozott műholdas adásokkal. Mellette egy 9 pólusú csatlakozó a motoros távvezérlés céljait szolgálja. Ezt egy UHF/VHF antenna fogadását biztosító hüvely követi, ahova a földi sugárzás jeleit adjuk be és a jeleket a szomszédos, dugó kikapcsoló aljáról vezetjük a tv-be. E csatlakozóról tehát akár a normál tv-adók, akár a műholdas jelek egy kábelben a tv-készülék antennacsatlakozójára vihetők a 36., illetve annak szomszédos csatornáit közül valamelyikben.

Az alsó sorban két scart csatlakozó is van, közöttük egy hatpólusú DIN aljzattal, a baloldali elsősorban videó, képlemezjétsző, számítógép csatlakoztatására, míg a jobboldali a tv-készülék részére szolgáltat jeleket. A 21 pólusúaknak a be- és kimenetei is be vannak kötve, innen vehetők le a sztereo hangjelek is. A hatpólusú csak jelkimenet ilyen csatlakozóval rendelkező tv-k számára. Külön

Kétfajta összeállítás szerepel táblázatunkban; a 200-as és a 300-as. Az előbbi feszültség-szintézeres hangolású, manuális szabályozású, míg az utóbbi frekvenciaszintézeres, távvezérlés kivitellel. A készülék belső felépítése az említett szabályzással kapcsolatos részek kivételével megegyező, mint ahogy azonosak a csatlakoztatási lehetőségek is. Határozott eltérések vannak azonban a kezelőszerveknél, azok funkcionális elosztásánál. Formája, megjelenése sajátos, a kezelőszervek egy ferde előlapon nyertek elhelyezést.

A 200-AS

BNC csatlakozó szolgál az alapsávi jelek kiadására, ahova külső sztereo dekódert lehet csatlakoztatni, de itt lehet kiadni a jeleket a Descrambler, vagy a D2-MAC dekódér részére. A D2-MAC rendszerről már többször írtunk, de a kiegészítő cikkből még visszatérünk rá, a Descrambler feladata pedig az előfizetéses műsoroknál az „összekevert”, kódolt jelek visszaalakítása. Ez egy kis készülék, mely visszaalakítja az előzetesen normál vevő részére nézhetővé tett jeleket.

A rendszert egy távvezérlő egészíti ki, melyen programot lehet váltani és az antennát is lehet vezérelni.

A következő készülékek az angliai Alba Radio Limitedtől importált ALBA SAT elnevezésű összeállítások, melyek elsődlegesen az ASTRA műholdprogramok vételére készültek és valós származási helyük Tajvan.

csatornák vételét is lehetővé teszi, valójában a legoptimálisabb csatornakihasználás ASTRA-vételnél mutatkozik. A rendszer sajátossága ugyanis, hogy „szabályos” frekvenciaszintézeres esetén, vagyis ha egymást váltják a horizontális és vertikális csatornák, akkor elegendő a 8 horizontális csatornát váltani, a polarizációval automatikusan helyükre kerülnek a vertikálisak is.

Ez teszi lehetővé, hogy az előlapon 8 programváltó és egy pótlárható nyomógomb, illetve átkapcsoló van és ez 16 program választását biztosítja. Más előlapi beállításhoz nincs, csak egy programkijelző ablak, mely 1–16-ig jeleníti meg a számokat. A fenéklapon az alapsávi erősítő

tésen kívül a videóerősítés szabályozható.

A 300-AS

Ennél a kivitelnél a beállításokat és a kezelést a készüléken kell elvégezni. Az audió hangolás 4 monó kísérőhang hangcsatorna beállítás teszt lehetővé egy szabályzó gombbal, mellette található a kép pontos beállítását biztosító finomhangoló gomb. A durva frekvenciabeállítás a készülék fenéklapján lévő 8 db potenciométerrel lehet elvégezni. Ezek átfogása ugyan ASTRA-tól eltérő frekvenciájú műhold-

E kivitellel – mely tehát távvezérlés – előlapiján más funkció gombokat találunk, és nemcsak távvezérlőjével, hanem funkcionális szolgáltatásaival is többet nyújt. A frekvenciaszintézeres hangolásból következően a kívánt csatornát nyomógombos léptetéssel lehet beállítani. A kívánt frekvenciának megfelelő

► csatornákat egy táblázatban lehet kikeresni, illetve ellenőrizni, és választás után külön gomb szolgál a finomításra. Szintén nyomógombbal lehet választani azokon a helyeken, ahol a választási lehetőség – a 4 monó kísérőhangot. A beállítások, így a hang, csatorna és polaritás a kijelzőkön ellenőrizhetők. (A polaritás a frekvenciaválasztással automatikusan beáll, de lehetőség van változtatásra.)

A hátlap nincs „tűzúfólia” csatlakozásokkal. A kültéri egység jelét egy „F” típusú csatlakozón keresztül kapja a vevő és két RCA aljzat szolgál egy külső dekódor részére a jel kiadásához, illetve fogadásához. Szintén egy RCA csatlakozót helyeztek el az alapsávi jel kiadásához, míg az AV jeleket egy Scart csatlakozón keresztül lehet kiadni. Termé-

Az egység gyárilag tömített és szegecseléssel zárt. A tükrök 0,8 m-es ofszet rendszerű. A beltéri egység zajviszonyait, képmínőségét a mellékelt antennával budapesti vételi viszonyok mellett is jónak értékeltük, és hasonlóan találunk hangminőségét is a szűkebb szolgáltatások mellett. Ismereteink szerint a nem távvezérlésű kivétel a Nyiregyházi Gelka, a távvezérlést a Reklám Transzport Kiszolgáltató forgalmazza. Ez utóbbitól kaptunk kipróbálásra egy összeállítást. Mivel a készülékek csatlakozásokban nem térnek el, így mindkettőnél igaz, hogy hiányérzetünk volt a csatlakozások tekintetében, és nagyon szűkszavúnak találjuk a kezelési használati útmutatókat is. Sem a korábban látott nyiregyházi, sem a budapestitől nem voltunk elragadtatva.

maszására is, csupán pénz kérdése), és a 11 GHz-es sávban dolgozik. A beltéri egység elvezetésében a 24-es szám a távvezérlővel kiválasztható 24 program utal, mely már e cikk írásakor nem igaz. Ezt nem a készülék hátrányára említjük. Arról van ugyanis szó, hogy belátható időn belül felfövesse kerüli az „ASTRA B”, mely azonos pozícióban további tizenhat programot fog sugározni. Ez azt jelenti tehát, hogy szűken értelmezve a néző szemszögéből 32 csatorna vehető. Nos az új GALAXY-24, melyet a SATEC cég jövőtől már láthatunk, ezt biztosította.

Nézzük közelebből a készülék szolgáltatásait. Az infravörös távvezérlővel működő beltéri egység nyomógombjai mind a készüléken, mind a távvezérlőn

demodulálás készüléken belül történik. A hangsegédvívó 2kHz-es lépésekben változtatható 4,6–8,4 MHz nyomásával, először finomabb, majd durvább lépésekben. A kijelző tized MHz-es pontossággal jelez ki. Sajátos a képívófrekvencia kijelzése is, mely tulajdonképpen „kódolva” van, és a 10,950 MHz-es alsó frekvenciához képesti 10-zel osztott frekvencia különbségét mutatja. A szolgáltatások további köre a hátlap alapján érthető meg. Az „F” típusú antennabevezető, mely a kültéri egység jeleit fogadja, másrészt ezen keresztül kap a fejelektronikája távtáplálást, egyben a Marconi típusú fejek részére szolgáltatja a polárváltó kétféle feszültség-szintjét. Egy csatlakozósáv biztosítja más típusú polárváltók ellátását is. Scart csatlakozó szolgál a dekódor fogadására, míg két-két RCA aljzat adja ki és fogadja a videójeleket. Szintén RCA aljzaton adja ki az alapsávi jeleket, pl. a MAC dekódor számára. Anélkül, hogy további részletesebb elemzésekbe kezdenénk, összességében praktikusnak ítéltük a készülék szolgáltatásait, jónak a beltéri egység zajviszonyait, beállítási

szetesen mód van 36-os csatorna környezetében UHF frekvenciasávban a tv antennabemenetre adni a jeleket. Az kár, hogy ha a beállított kimeneti frekvencia változtatást igényelne, akkor csak belső állítás lehetséges, mint ahogy hiányoltuk azt is, hogy a vevő földi antennák közvetlen fogadására nem képes.

A Marconi gyártmányú LNB-re min. 50 dB-t specifikálnak, zajtényezőre 1,7 dB. A polárváltás feszültség-szint-változtatásra történik; 13,5 V esetén vertikális, 17 V esetén horizontális polarizáció jeleket fogad az előerősítő. A működhető feszültség a koaxiális kábelben jut fel a fejhez. Magáról a fejegységről kevés közvetlen tapasztalatunk van, nem érezzük megnyugtatónak, hogy a palástrészek elég nagy felületeken zárnak, ahol a tömítés megbíósodása belső párlécsapódáshoz vezethet.

Nézzük az utóbbit, mely igaz, hogy az eredetire támaszkodik, de eltekintve a sajtóhibáktól, szinte utalást sem tesz csatlakozásaira, a valós szolgáltatásokra, műszaki adatokra, csatornaprogramokra. A kezdő „csillagász” bizony egyedül érezheti magát.

GALAXY

Az elmúlt évi őszi vásáron igen nagy érdeklődés volt az osztrák Satec cég hazai képviselőinek pavilonjánál is, ahol több készülék mellett bemutatták a Galaxy 24 és az SS 3000 típusokat. Nézzük először az AX 85-tel jelölt szettet, melynek kültéri egysége egy 85 cm-es ofszet tükrökből és egy 55 dB erősítésű japán származású fejből áll, melynek zajtényezője 1,3 dB-es (mód van ettől eltérő zajviszonyú fej alkal-

kevesbé adnak képet a szolgáltatások köréről. Magán a készülék előlapján, a készülékből kapcsoló gombon kívül a programléptető (fel- és le), valamint a tárolás (beállított helyzet rögzítése) nyomógombjai találhatók. A távvezérlő a programválasztáson kívül mód van a képek hangvívó beállítására és a polarizációváltásra és a videó, vagy dekódor kiválasztására. Az üzemmódokat, így PAL, MAC esetben egy-egy LED jelzi ki, míg normál videójel esetében nincs kijelzés. Szintén egy-egy LED jelzi ki a polarizációt, míg a két számgépes ablakban megjelenített számok szolgáltatnak a programhelyzet, a kísérő kép vagy hangvívó, valamint a polarizator dőlési szög értékének megjelenítésére.

A PAL és MAC dekórtól kívülről kell csatlakoztatni a készüléket, míg egyéb esetekben a

potosságát és a kísérőhangot. A használati utasítás világos és a kezelhetőséget jól biztosította.

SS-3000

Az SS-3000 az újabb típus. Az antenna és az LNB gyakorlatilag azonos az előbbi összeállításban ismertetett részekkel, míg a belső téri egység szolgáltatási körében mutat rokonvonásokat, de mégis más. Az üzemi kapcsoló a hátoldalon található és az előlapon néhány jelzés kivételével, így távvezérlőjel-fogadás, készenléti jelző, és a PAL, illetve MAC üzemműhelyzett információk közlésén kívül képzőlésszernek nem találhatók. Minden a távvezérlőn keresztül történik, a beállítási értékeket pedig interaktív módon a tv-képernyőjén lehet ellenőrizni. Így a pontos frekvenciaértéket vagy a prog-

Astra műhold azimut- és elevációs adatai Magyarország különböző pontjain

Települések	Azimut	Eleváció
Aggtelek	2,0	34,4
Baja	0,0	39,9
Balatonfüred	-1,5	36,0
Békéscsaba	2,9	36,3
Buda (Dél)	0,0	35,5
Buda (Észak)	0,0	35,3
Cegléd	1,1	35,6
Debrecen	3,6	35,3
Dunaújváros	-0,1	36,0
Eger	1,8	35,0
Érd	-0,1	35,6
Fonyód	-2,0	36,2
Gyöngyös	1,3	35,1
Győr	-1,8	35,2
Gyula	3,1	36,3
Hatvan	0,9	55,3
Kalocsa	0,0	36,5
Kaposvár	-1,7	36,7
Kárcag	2,6	35,6
Kecskemét	1,0	36,1
Keszthely	-2,4	36,2
Kiskunfélegyháza	1,2	36,3
Kiskunhalas	0,7	36,6
Kisújszállás	2,4	35,7
Komárom	-1,2	35,2
Kőszeg	-3,3	36,3
Leninváros	2,8	34,9
Miskolc	2,4	34,7
Nagyatád	-2,3	36,8
Nagykanizsa	-2,8	36,6
Nyíregyháza	3,7	34,9
Ózd	1,7	34,6
Pápa	-2,1	35,6
Pécs	-1,0	37,0
Pest (Dél)	0,2	35,5
Pest (Észak)	0,2	35,3
Pusztókisládány	2,9	35,6
Salgótarján	1,0	34,8
Siklók	-1,3	36,1
Sopron	-3,2	35,2
Szeged	1,6	36,6
Székesfehérvár	-0,8	35,8
Székszárd	-0,4	36,7
Szentendre	0,1	35,2
Szentlőrinc	1,7	36,4
Szolnok	1,6	31,8
Szombathely	-3,2	35,7
Tapolca	-2,1	36,1
Tatabánya	-0,8	35,3
Vác	0,2	35,1
Veszprém	-1,5	35,9
Zalaegerszeg	-2,9	36,1

LAXY 24-nél beállítóábra segíti a tv-vel történő összehangolást.

MAGYAR VEVŐK

Onálló csatlakozó szolgál természetesen az alapsávi jelek kiadására a dekódér részére, és egy RCA aljzaton lehet feszültséget kiadni a mágneses poláráltó vezérléséhez. Ez a készülék is PLL demodulátorral rendelkezik, melynek zajkiszobértékei a korábbi típusokhoz hasonlóan jó, a vett képek zajviszonyai, színhűsége, kontrasztossága igen jó volt.

Az árákról a kiértékelések összeállításakor – ahogy ez táblázatunkban is látszik – csak tájékoztató adatokat lehetett közölni. Persze ez szinte igaz ma már az egész termékskálára.

A hazai típusokról a megjelenés sorrendjében ejtünk szót. A VIDEOTON VT SAT-1 és VT SAT-1-s típusai közötti fő különbség, hogy az előbbi monó, míg az utóbbi sztereó kivitel. Mindkettőnek külső része 120 cm-es antennával és a dyras LNB-vel az ott már megismert szervómotoros poláráltóval épül fel, így arról külön nem szólnunk. Itt említjük azonban meg, hogy lehetőség van ferres polarizátorral működő fejek alkalmazására is és a dőlési szög korrekció is állítható. A beltéri

egység digitális hangolású, 59 program tárolása lehetséges, sztereó vagy két beállítható hangvív választása lehetséges, melyek 5,75–8,3 MHz között változtathatók.

A készüléket gyárilag a már működő műholdak csatornáira programozták, a megfelelő polarizáció- és hangadatokkal. A négy számjegyes kijelző megjeleníti az aktuális programálást, a távvezérlő parancsára kiírja, hogy melyik műhold hanyadik csatornája van az illető program állítva (ez a gyárilag beállított értékre vonatkozik, melyek a kezelési útmutató mellékletét képezik), és megjeleníti a hangvív értékeket is. Finomhangoláskor (a képvívó pontosításánál vagy más frekvenciára állításánál) vízszintes vonalak villogása jelzi a hangolás tényét. Két LED-en pedig az aktuális polarizáció ellenőrizhető. A beállítások egy része a készüléken, elsősorban azonban a távvezérlőn végezhető el, mint ahogy ezen van a memória-gomb és a sávészélesség-választó gomb is, melynek szerepe zajosabb adásoknál fontos.

Vessünk itt is egy pillantást a hátlapra is, melynek felülete a készülék méreteiből következően viszonylag kényelmes elhelyezést nyújt a sok csatlakozó felfogására. Két csatlakozósáv szolgál a szervómotoros vagy mágneses poláráltó vezérlésére. A tv-hez vagy videómagához egy Scart aljzaton lehet csatlakozni, míg egy 15 pólusú interface csatlakozó szolgál a dekódérhez, illetve egy RCA alj-

ramhelyzetet, a hangvívót (ilyenként nem közvetlenül a frekvenciát írja ki), a polarotór beállított értékét vagy annak módosított helyzetét. Megjeleníti a képernyőn a kontraszt-beállítás értékét, és mód van a hang némítására is, amit megint csak MUTE felirattal kiír. A készülék egyébként az ASTRA csatornákra programozva kerül forgalomba, de természetesen – és ezt biztosítják a változtatási lehetőségek – más műholdra is állítható. E mintán is 32 csatorna volt beprogramozható. A kísérlőhang e típuson is monó. A hátlapon külön csatlakozó van a földi antenna fogadására, míg a beltéri egység jele 38-as UHF csatornán és videó-kimeneten is (Scart) átadható a tv vagy videómaghoz felé. A nagyfrekvenciás kimenet hangolható és akárcsak a GA-

zat az alapsávi kimenet csatlakozója a D2-MAC dekóder vagy descrambler, valamint külső sztereó dekóder számára. Az más kérdés, hogy ezek a kiegészítő egységek közvetlenül a láncba nem fűzhetők, így kényelmes válogatásuk a beltéri egységgel nem oldható meg. A csatlakozók sorát két további RCA aljzat zárja, melyek a jobb és bal csatorna jelét adják ki. (A monó változatban természetesen csak egy van.) Végül két kapcsoló által nyújtott szolgáltatásról; az egyik a tv és a műholdvevő összekapcsolását könnyíti meg, míg a másik hatástalanítja a távvezérlő beállításait arra gondolva, hogy többvevős rendszerben ne lehessen elállítani a már megtanított készülékeket.

Néhány gondolatban tapasztalatainkról. A antenna felülete lényegesen nagyobb, mint az ALBA-ké, vagy SATEC-nél látot-

lesz hazai piacon. Nem megyünk el azonban szó nélkül az ST 29 E típus mellett sem, melynek típusjelzésében az S betű a sztereó, a 29-es szám pedig a 29 programos memóriára utal. Szolgáltatásai csatlakoztatások szempontjából sokoldalúak, két Scart csatlakozója, 2 alapsávi kimenet van, de külön csatlakozón kiadható a monó vagy sztereó hang, és külön DIN AV csatlakozás is van a hátlapon. A beltéri egység távvezérlős (program és monó-sztereó hangválasztás). A kültéri egység tükrö 120 cm-es, melyhez egy ferrites polár-váltású LNB tartozik. Ennek zajértéke 1,7 dB alatti, erősítése 50 dB felett van.

Az ASTRA ST 16 típusú is ezzel a fejegységgel láttuk, persze,

a jeleket, a másik a dekóder részére szolgáló aljzat. Ez PAL, vagy D2-MAC jel szerint váltható. Fogadja a földi antennajeleket is és a tv felé 32-39 közötti UHF frekvenciákon is biztosít csatlakozást.

A szolgáltatásokból következően a készülék bemutatásánál sem voltunk bőbeszédűek. Megítélésénél figyelembe kell venni, hogy ezt a típust a gyártó egyszerűbb igények kielégítésére szánta, így kezezt egy minél szélesebb, bár számára elérhető konstrukciót kihozni. Hogy ez mennyire sikerül ezt még nem tudjuk, e sorok írásakor még csak a 30-40 ezer forint körüli irányárról hallottunk, a végső szót a piac mondja ki. Vételkészége jó volt, zajkiszöbértéke va-

také. Azon túlmenően, hogy ott is van mód nagyobb tükrök beszerzésére, a VIDEOTON-t és általában a hazai gyártókat két gondolat is motiválja. Egyrészt az ASTRA-n kívül más műholdakra való kitekintés, de – és ez nem elhanyagolható szempont – a gazdaságossági optimum megtalálása. A nagyobb antennafelület nagyobb nyereséget eredményez és olcsóbb LNB-vel lehet felépíteni a rendszert. A gyakorlati próbák során a VT-SAT 1-ek jól vizsgáztak, stabilan működtek, beállításuk, kezelésük normál vétel mellett tulajdonképpen kényelmes és egyszerű volt.

Az ORION két műholdvevő szettel jelentkezett hazai piacon, melyek közül részletesebben az ASTRA ST-16-tal foglalkozunk, mivel várhatóan az árából következően is elterjedtebb

akárcsak a többi szállítónál, eltérések lehetségesek, melyek a specifikációra is kihatnak.

Nos ez a beltéri szolgáltatásiban egyszerűbb az eddigieknél. Láthatóan ASTRA vevőnek készült. Maga a fej természetesen a teljes 11 GHz-es sávot tudja, csatornaválasztó potenciométerének szabályzási tartománya azonban le van szűkítve az 1-16-os ASTRA programokra. Az előlapon az üzemi bekapcsolón kívül a hangológomb, a polárváltó és az AFC kapcsoló található.

A hátlapon a kültéri egység jelét hagyományos koax aljzattal fogadja és ezen adja ki a fej felé a 15 V-os tápfeszültséget. Ez egyébként lekapcsolható. Két hatpólusú DIN csatlakozó van a hátdalodon, ezek közül az egyik a tv vagy videó részére adja ki

lamivel gyengébb, mint a PLL-es vevőké, a 120 cm-es antenna azonban jó képet biztosít. A szabályozógombos skála a 16 csatorna esetében könnyű adórátalálást ad, különösen hogy számors biztosítja a rátalálást. Ha már lesz ASTRA B is, persze többször kell odaugrálni a készülékhez.

Végigtekintve a táblázaton, láthatóan eltérő szolgáltatású, különböző konstruktori megfontolással készültek szerepeltek palettánkon. Eppen ezért összevető értékelésük is sok buktatóval járna. Vételkészégük, kép- és hangminőségük jó volt. A végső döntés előtt el kell dönteni, hogy milyen szélesre kívánjuk tární ablakunkat az égi információk előtt, megelégszünk-e az alapsávi hangjelekkel, vagy további szolgáltatásokra vagyunk kíváncsiak, milyen praktikus (kényelmi) szolgáltatásokkal.

A videótechnika, világunk fejlettségének egy lehetséges fokmérője – kezdetben jókora elmaradással érkezett hazánkba.

E csúszás okát taglalni már nem érdemes, hiszen mára részben elhárultak az akadályok a naprakész információszerzés elől.

Cégünk, a Quartet Kereskedelmi és Tanácsadó Kft. a műszaki világban kiépített kapcsolatrendszere segítségével igyekszik naprakészen megfelelni azoknak a kihívásoknak, amelyek ezt a fejlődő és változó szakterületet oly vonzóvá teszik. A számítógépek mellett – nem véletlen a hasonlóság – a videótechnika az a terület, ahol egyre nehezebb nyomon követni a fejlődést – olyan mennyiségű információt kell feldolgozni.

Mi mindennap kell hogy foglalkozunk a szakirodalommal, az egyes területek fejlődésével, így óhatatlanul kialakult nálunk egyfajta szűrő, amin fennakad a műszaki bővli, a fölösleges, értelmetlen, „digitális” csingilingi. Az áramló információ azonban természetesen megismeret minket jó néhány értékes, hasznos berendezéssel, géppel – ezek egy része ráadásul áraban nem is tükrözi a tudását – magyarul árát erő készülékről van szó.

Az elkövetkezendőkben közreadunk néhányat ezekből a tapasztalatokból, hozzátéve, hogy nem kívánjuk csak mi magunk meghatározni a különféle témaköröket. Szívesen alakítunk menet közben is a megírandó témák körén, az olvasói kívánságnak megfelelően.

QU4RTET®

Broadcast Line

**PROFESSZIONÁLIS
VIDEOTECHNIKA**

H-1135 Budapest, Dévényi u. 4.
Tel.: 1208809, 1408794 Fax: 1208809

Az évek során megszokhattuk, hogy majdnem minden csoda a felkelő nap országából érkezik. Ez alól a videótechnika sem kivétel, hisz nem győzzük kapkodni a fejünket a sok videórendszer között. S-VHS, 8 mm-s, High 8 mm-es, M-II, Betacam, Betacam SP, U-Matic, Low-Band-HighBand/SP, composít, componens digital rendszer.

Természetesen a minőségi szempontok mellett nagyban az üzleti érdekek is vezérik a gyártókat.

Gondoljuk csak el, új rendszer – új gépek és kiegészítő egységek. Ráadásul megszűnni látszik – legalábbis részben – az a búvókör, ami a kiegészítő elemek, az utómunka nélkülözhetetlen berendezései körül forogtak.

A következőkben szeretnénk bemutatni néhány olyan berendezést, melyről hisszük, hogy megdobogtatja a videósok táborának szívét.

Alig egy éve múlt, hogy az úgy várt S-VHS rendszer térhódító útjára indult Európában így hazánkban is.

Am mintha a gyártók csak most ébrednének, hogy a méregdrága Component mixerek mellett olcsóbb, csak S-VHS és composít jelfeldolgozásra alkalmas képeverőkkel is megjelenjenek.

WJ-MX12

Ennek jó példája a Panasonic cég WJ-MX 12 tip. digitális audio-videó mixere.

A név elsőre ismerősen csenghet, hisz a korábbi elődöt az MX-10-et jó néhány videóstúdió használja nagy megelégedéssel.

Már az MX-10 megjelenésekor is csodálattal adóztunk a készülék szolgáltatásainak és miután megismertük, mindig az következett – de jó lenne ha tudná még azt is, hogy ...

Az MX-12 tervezésekor a Panasonic tervező mérnökei úgy látszik erre is gondoltak, hisz kiegészítették a berendezést egy sor fontos és egyszerű megoldással.

Az első és legfontosabb újdon-

ság, hogy a készülék nemcsak normál composít be- ill. kimenetekkel rendelkezik, hanem S-VHS-rendszerű jelfeldolgozásra is alkalmas.

Nézzük a további jellemzőket: – két független bemenetére bármilyen videó csatlakoztatható és keverhető a beépített frame synchroniser segítségével;

– az MX-12-re már egy könnyebben fogható, kezelhető kart raktak a trükk elvégzésére;

– igazi újdonság, hogy van rajta autotrükk üzemmód, azaz a mix, vagy wipe nem csak manuálisan, hanem egy tetszőlegesen beállított idő alatt egy gombnyomásra automatikusan is elvégezhető;

– újdonság a soft wipe és hogy a wipe-nak lehet különféle színű bordert (keretet) rakni (összesen 17-féle wipe van rajta, ebből kettő, a kör és a négyzet a képernyőn pozicionálható);

– a bejövő jel színfázisát és színtartalmát lehet változtatni;

– a digitális trükkök, Still, Strobe, Mosaic, Paint kiegészültek egy Negatív/Pozitív effektel;

– a készülékbe beépítettek egy key-csatornát, amivel tetszőleges forma vagy felirat vihető a képernyőre egy gen-lock-bemenettel rendelkező kamera segítségével;

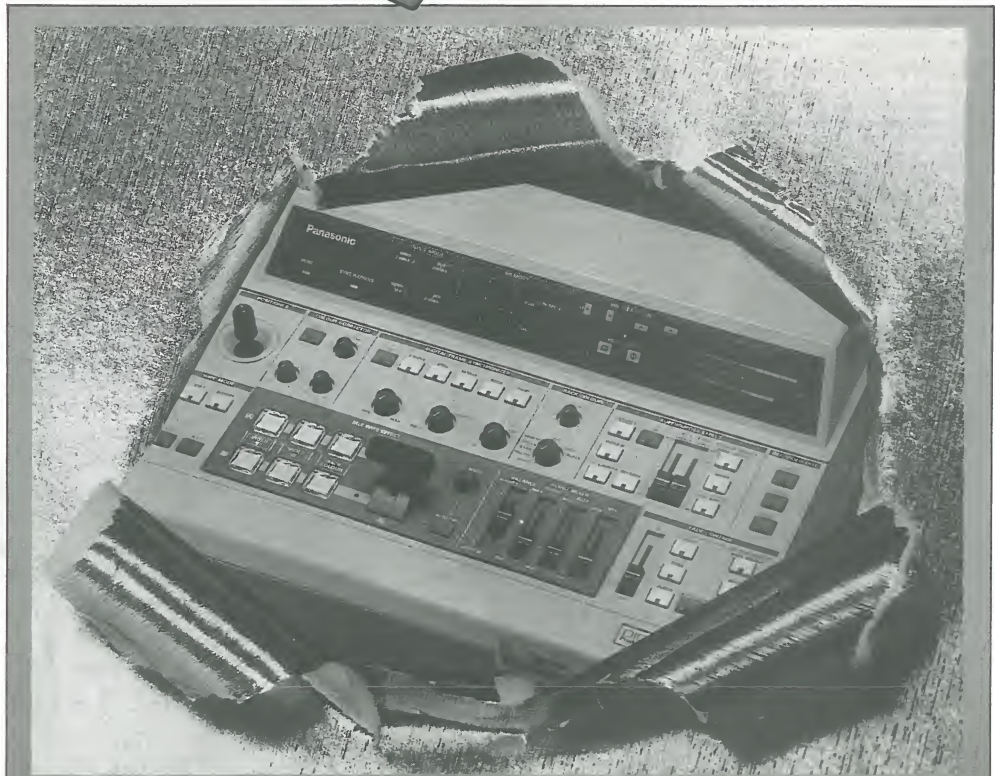
– igazi szenzáció, hogy beépítettek a készülékbe egy úgynevezett automata program effekt memóriát, ez lehetővé teszi, hogy négy különféle, sűrűbben használt effektsort eltároljunk és azt egy gombnyomásra előhívjuk. Ráadásul az előhívás sebességét is lehet változtatni;

– a készülék rendelkezik egy háromsávú sztereó hangkeverővel is, mely lehet a két bejátszó magnó hangja és egy harmadik hangforrás vagy három egymástól és a képtől független audió jel is;

– a fade control is kiegészül egy úgynevezett auto fade gombbal, így most már lehetőség van képpel, színnel, felirattal, hanggal le- vagy feloldoztatni automatikusan egy gombnyomásra is;

– a készüléket előlák egy fejhallgató és mikrofon bemenettel továbbá egy külön karakter generátor csatlakozási ponttal. (A korábbi WV-KB 12 tip. Char. Gen. mellett a készülékhez megjelent az új, WJ-KB 15 tip. Char. Gen.);

Az eddigiekből, úgy hiszem, kiderült, hogy a berendezés számtalan lehetőséget nyújt a trükktechnika területén, és ráadásul most már nem csak a normál, hanem az S-VHS jelfeldolgozás mellett is.

Számtalan próbálkozásról kapunk már hírt a videófilmek feliratozásával kapcsolatban. Nálunk a legelterjedtebb a különféle számjegyekkel történő feliratozás. Az eddigi vállalkozások több-kevesebb sikerrel jártak. A hazai próbálkozások fő mozgatórugója az alkotni vágyó elme, és nem utolsósorban a pénz. Tudjuk, az igazi profi feliratozók eddig szinte megfizethetetlenek voltak.

Szeretnénk bemutatni most egy szolgáltatásaiban magas, árban viszont szolid készüléket. Ez a FORA cég VTW-222S típusú video typewriter. A készülék egyik nagy előnye, hogy kompatibilis az S-VHS rendszerrel is.

Nézzük most röviden a jellemzőit:

- szövegszerkesztés
- színselekcio (14-féle, összesen 512 db)
- 4-féle karakterméret
- karakterforma 16 x 20-as pont mátrix
- S-VHS Composit scanner
- karakterek egyenkénti színes aláhúzása, villogtatása
- 32 kbyte-os 32 oldalas cserélhető RAM kártya

- árnyékhátas
- háttérszín 3 területen, összesen 512-féle
- tiznyelvű karakterkészlettel rendelhető

- az opcióként megvásárolható SY-240 Sync. generátorral önálló információ tárolásra is használható.

A készüléket sokoldalúsága, kezelhetősége és nem utolsósorban az ára miatt tartjuk ajánlásra érdemesnek.

Az elmúlt évek során ha egy videó kijellette a száján azt, hogy TBC-t akarok venni, akkor azt hiték, hogy egy betegségről beszél vagy pedig őt magát hitték betegnek. Ennek az volt az oka, hogy a TBC-nek (Time Base Corrector-nak) olyan csillagászati ára volt, hogy egy-két komoly stúdiót leszámítva a nagy többség csak hírből ismerte.

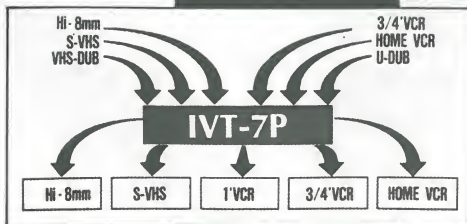
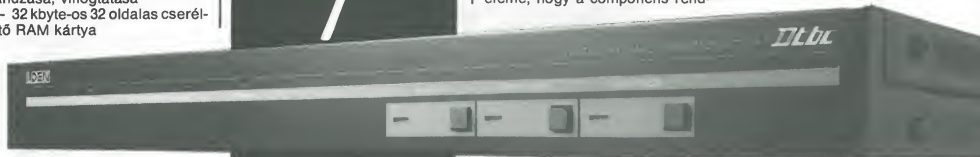
Íme megtört a jég. A következő készülék kiváló minőségével és még kiválóbb árával hívja fel a figyelmet magára. A japán I. DEN cég nemrég alakult. A céget két - a FORA cégből - kivált fejlesztő mérnök alapította. Több készülékkel jelentek meg a piacon, ebből a legújabb az IVT-7P Digital Time Base Corrector.

A készülék egyik legfontosabb eleme, hogy a componens rend-

szereket leszámítva (Betacom, M-11) minden más videorendszer fogadására alkalmas. Nagy előnye, hogy a készülék DUB üzemmódban is képes dolgozni.

Mintavételezési frekvenciája:
Y = 13,5 MHz
C = 6,75 MHz
Chroma: 4,43 MHz \pm 0,5 MHz \pm 3 dB
A jel/zaj viszony: 58 dB
Képkorrigálás: Full Frame Correction

A készülék igen-igen alacsony ár mellett igazi broadcast paraméterekkel rendelkezik. A készülék kizárólagos magyarországi forgalmazója a Quartet Kereskedelmi és Tanácsadó Kft.

QUARTET®

Broadcast Line

H-1135 Budapest, Dévényi u. 4.
Tel.: 1208809, 1408794 Fax: 1208809

EGYÉNI ASTRA MŰHOLDVEVŐ

- sztereó, távirányítás,
- 16 szabadon programozható memória,
- 6 független hangcsatorna programonként,
- többnyelvű adásnál választási lehetőség,
- műholdas rádióadás Hi-Fi vétele,
- 1990 őszétől 32 programlehetőség

VESSZÜK A JELET...

INTENZÍV
MIKROSAT

INTENZÍV-MIKROSAT

133-99-96

1094 Budapest Viola u. 50

NE MARADJON LE A JELRŐL!

- AM-MIKRO mérés, szerelés
- a Széchenyi-hegyről sugárzott mikrohullámú adások vétele Budapest területén,
- 5 program / SUPER, EUROSPORT, MTV, TV5, ORF 1 /
- egyszerű műszaki megoldás közösségi vétel esetén is.

INFORMATÉKA

1067 Bp., Lenin krt. 85.
Tel.: 132-2562
131-1986
131-1786

Fax: 131-1786
Telex: 202701 itkftt

Panasonic

FS 100 videómagno	134 400
VW-EC 300E editáló	43 260
FS 1 videómagno	118 000
MS-1 (S-VHS) camcorder	186 432
M-10 (VHS) camcorder	142 400
MC-30 (VHS-C) camcorder	138 400

JVC

GR-A1 (VHS-C) camcorder	95 200
GR-60 (VHS-C) camcorder	119 200
GR-77 (S-VHS-C) camcorder	160 000
GR-707 (S-VHS-C) camcorder	200 000
GR-S1000 (S-VHS) camcorder	220 000
HR-S 5000 E (S-VHS) videómagno	116 800
REVOX-STUBER stúdiomagno	
B77	126 400
C270	300 000
C274	317 600

Lámpák, állványok, akkumulátorok stb.

JVC, SONY, Panasonic – professzionális stúdióberendezések megrendelhetők. A fenti árak áfát nem tartalmaznak.

Videoberendezések javítása,
áthangolása, színes televíziók
áthangolása, valamint Hi-Fi
berendezések áthangolása és
javítása.

VIII., József krt. 38.
Tel.: 114-1216

Hazai és külföldi garanciális és
készpénzes fekete-fehér és színes
televíziók javítása,
videomagnetonok áthangolása.

XV., Frankovics M. u. 57-63.
Tel.: 163-5225
Nyugati készülékek szervize:
Video- és Hi-Fi berendezések
javítása, áthangolása.

VI., Lenin krt. 94.
Tel.: 131-1129
Szervizeink
CSÜTÖRTÖKÖN 20 ÓRAIG
tartanak nyitva.

Semmi kétség!
A Rávisz
a segítség!

RÁVISZ
SZOLGÁLTATÓ
KISSZÖVETKEZET

NYELVLECKÉK VI.

Az idegenforgalom nyelve Spanyolországban is az angol

Travel and Tourism

(Kiadó: Nelson Filmscan, 1982)

Nem tudom, hogy a szerző, *Saxon Menné* többet ért-e az idegenforgalomhoz, mint egy átlagos halandó. Ahhoz azonban senkinek sem kell szakirányú képesítéssel rendelkeznie, hogy megállapítsa: ez az idegenforgalmi hivatal, a *Thomson Holidays*, amelynek segítségével *Menné* elkészítette a *haladó* angol nyelvtanulóknak szánt kiadású tananyagát, joggal büszkélkedhet azzal, hogy igen jól menő cég. Itt nem bízzák a dolgokat a véletlenre, hanem nagy körültekintéssel, szakértelmmel tervezik, szervezik meg az utazásokat és az üdüléseket. Itt a *Passenger Relations* nevet viselő tulajdonképpeni panasziroda vezetője, Frank Taylor a legnagyobb természetességgel mondja el, hogy jogos panasz, hiányos szolgáltatás esetén az árkülönbözetet magától értetődően visszafizetik az ügyfélnek, sőt egy kicsivel többet is, mert „meg akarjuk tartani az ügyfél jóindulatát” (a kulcsszó a goodwill, mely nyilván ismerős a szakemberek számára).

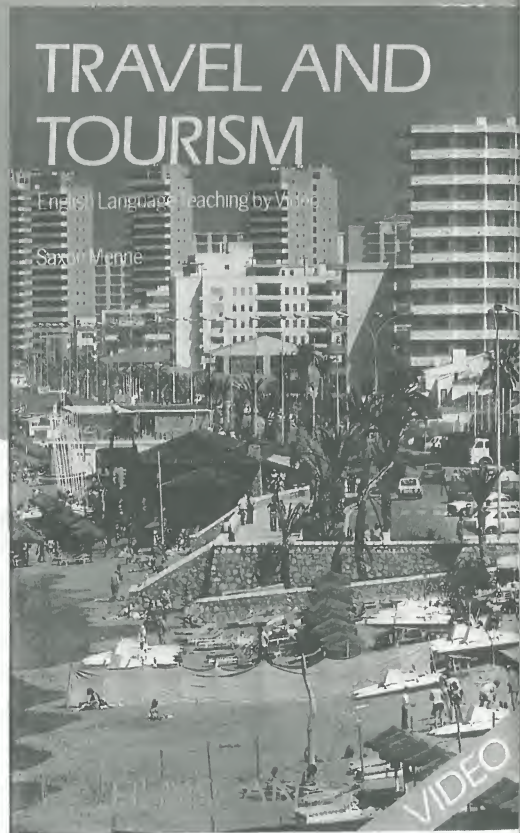
Talán megbecsülhető, hogy mindjárt a közepén, a 12. leckénél kezdtem el a tananyag ismertetését, de nemcsak nyelvi, hanem tartalmi szempontból is igen lényegesnek tartom, mi történik egy ilyen modellértékű cégnél, ha valami nem úgy megy, ahogy kellene. Márpedig – és ebben az idegenforgalom szakemberrel is egyet fognak érteni velem – ahol emberek foglalkoznak emberekkel, ott hiba is becsúszik.

Nem mindegy azonban, hogy mi történik azután. Az itt tárgyalt panasz a következő: egy angol család Máltán üdült, és nem volt meglepődező a szállodai szoba, az evőeszközök és a mellékelt felszereltség tisztaságával. Kifogásolták továbbá azt is, hogy a szállásuk a „piros lámpás nyed” közvetlen közelében volt, amire korábban senki sem figyelmeztette őket, és főleg kis-koru gyermekeik miatt ez igen

kellemetlen élmény volt számukra. Ügyvéd útján óhajtanak elégtételt szerezni maguknak. Mit gondol a kedves olvasó, mennyi visszatérhést fog kapni a család? A panaszíródnak dolgozók belső megbeszéléséből kiderül, hogy 30 százalékkal kezdik a tárgyalást, de hajlandók elmenni akár 50 százalékgig is, hiszen, lásd fentebb, fő az ügyfél részéről a goodwill megtartása. Úgye volt már legalább egy (vagy több) olyan élményük, amikor úgy érezték, hogy hazai idegenforgalmi cég valamelyik munkatársa nem vallotta azt az álláspontot, amelyet az *ibizai* tengerparton dolgozó idegenforgalmi alkalmazott valahogy így fogalmaz meg (8. lecke): „Tudom, hogy sok család a nehezen összehajrált pénzéből fizette be az üdülést. Az én munkámban az az öröm, ha az ügyfél távozáskor kezét fog velem, és azt mondja: „Köszönjük szépen a segítséget, jól éreztük magunkat, jövőre is visszajövünk!” Ilyenkor érzem, hogy nem volt hiábaváló az igyekezetem.”

A tananyag, természeténél fogva, igen bő szakszókincset tartalmaz, melyet nem mindenkinek kell száz százalékgig elsajátítania. Megfelelő szelektálásal mindenki megtalálhatja benne a számára szükséges szavakat. Hiszen a színhelyek, ahol a szereplőkkel találkozunk, az idegenforgalmi cégek, az utazási irodák, az üdülővezetők a saját munkájáról tájékoztat, ugyanezt teszi a marketingcsoport vezetője, a reklámszakember, az idegenvezető és a Thomson Holidays ügyvezető igazgatója is.

Mindgyikuktól saját szakterületének szakszót tanulhatjuk meg. Sőt mivel a tananyag szakirányú nyelvi szinttartó, to-

vábbképző tanfolyamokra is kiválóan alkalmas, egyfajta *remedial course* („gyógyító kurzus”) is válhat belőle. És mivel a szakszókincs tekintélyes része nemzetközileg is használatos (lásd check in, terminal, voucher, reception stb.), sok-sok idegenforgalmi szakembernek hasznára válik, ha áttekinti ezeknek a szavaknak (és még sok másnak is) a helyes angol kiejtését. Apró, kiejtés: a szerző a szereplőket kifejezetten arra kérte, hogy (amennyire a kamera előtt ez lehetséges) természetesen beszéljenek, és csak a felvételek után vágta meg és rendszerezte az anyagot, ezért nyilván nem kis nehézséget okoz a tanulók számára az „ömlesztett, élő” angol nyelv hallás utáni megértése. Higgyék el, megért az időt és a fáradságot.

A tananyag felosztása és a feladatok rendszere és sorrendje hasonlatos *Menné* másik tananyagához, a *Business*-hez. (Lásd: Videó Magazin,

1990. 3. szám). Legjobb a könyvet, a körülbelül 40 perces *videó* kazettát és a *magnókazettát* együtt használni, bár el lehet bolydogolni akkor is, ha ez utóbbit csak az egyik áll rendelkezésünkre. A tapasztalatok azonban azt mutatják, hogy legjobb a könyv és a magnókazetta mellett a videót is „látni és megszeretni”. Sokszor, sok helyütt leírtuk már, mennyivel hasznosabb a képi információval gazdagított írásos és meghallgatni való anyag (annak ellenére, hogy a téma és a helyszín által sugallt tengerpartból igen keveset látunk, és szinte kizárólag villanásokra és nagyítottan, így saját láttal kell az érdeklődő kiábrándítanom: a helyi földrajzadit tanulmányozására nem nyílik lehetőség...).

A négy alapvető nyelvi készség közül ez a tananyag *kettőt* céloz meg: a *hallás/megtekintés* utáni megértést és a *beszéd-készség* fejlesztését. Az előbbinek mindkét formáján érdemes

átrágni magunkat a gyakorlatok segítségével (általános és részletekbe menő megértés), az utóbbi jelentőségét pedig már hangsúlyoznom sem kell: a könyv kérdései, szituációi és gyakorlati alapján bőséges lehetőség nyílik a szaknyelv párbeszédekben való gyakorlására. Ami a két fennmaradó nyelvi készséget illeti: *Menné* ebben a tananyagban nem tűzte ki célul az olvasás utáni megértés és az íráskészség fejlesztését. Akinek ezekre is feltétlenül szüksége van, annak további írásos anyaga-

kat kell gyűjtenie a saját szakterületéről.

Meggyőződésem, hogy az idegenforgalmi szakemberek ebből a tananyagból nemcsak nyelvet, nyelvtant, kifejezéseket és szavakat, hanem *szemléletet* is tanulhatnak, és ezt szinte ugyanolyan fontosnak tartom, mint a nyelvi aspektust. Tapasztalatból tudom, mekkora a különbség az iskolában tanított tanult szép, vegytiszta, ideális idegenforgalom, és a már nem mindig ilyen steril gyakorlat között.

Hadd hivatkozzam a 10. leckére, ahol arról van szó, hogy a spanyolországi benzínremlések miatt a helyileg szervezett kirándulások száz pesetával drágábbak lesznek. A Thomson Holidays helyi képvislete azon-

nal elkezdte a tárgyalásokat a vasúttal és a helyi közvetítőkkel annak érdekében, hogy az ár-emelés a lehető legminimálisabb és *csak időleges* legyen, hiszen a versenyképesség megőrzése érdekében az árakat le kell szorítaniuk. Vagy nézzük a 11. leckét, ahol arról esik szó, hogy az egyik szállodát felújítják, és a helyi iroda képviselője azon fáradozik, hogy ebből mindhárom fél (tulajdonos, üzemeltető, vendég) a legtöbb hasznot húzza, és a szezonkezdetre biztosan minden készen álljon. A *marketingről* szóló részben pedig azt tudjuk meg, hogy állandó gondos és igen kiterjedt kutató- és elemzőmunka ered-

ményekképpen a vállalat mindig két évre előre tervezi: utakat, dátumokat, létszámokat, és – tesék csodálkozni – árakat is. Hogy az hogyan lehetséges, annak egyik titkát el is árulják, ami nem is olyan nagy titok: kemény munkával törekednek arra, hogy az utakat mindig maximális létszámmal „adják el”, ettől lesznek nyereségesek, így tudják sikerrel felvenni a versenyt a konkurenciával.

Folytassam még? Inkább tes-

sék közelebbi ismeretséget kötni a 17 részből álló tananyaggal. Erdemes!

Asbóth László
egyetemi tanársegéd
ELTE Angol Tanszék

A MOKÉP angolnyelvelke-kínálata

English Teaching by Video sorozat, gyártója a Nelson Filmscan (Anglia), a videokazetták VHS-rendszerűek.

Let's Watch

(alapfokú)

Videokazetta 120 perc hangkazetta	4800 Ft + áfa
Teacher's Book	
Student's Book	
Csak videokazetta	1500 Ft + áfa

Engineering

(műszaki nyelv)

Videokazetta 60 perc hangkazetta	3500 Ft + áfa
eredeti tankönyv	
Csak videokazetta	1200 Ft + áfa

Double Trouble

(kezdő kisiskolásoknak)

Videokazetta 120 perc	
Active Viewing Guide	5000 Ft + áfa
Video Transcript	
Answer Key	
Workbook	
Teacher's Book	
(hangkazetta nincs)	
Csak videokazetta	1500 Ft + áfa

Business

(pénzügyi-üzleti nyelv)

Videokazetta 60 perc hangkazetta	3500 Ft + áfa
eredeti tankönyv	
Csak videokazetta	1200 Ft + áfa

It's your Turn to Speak

Videokazetta 120 perc	
Teaching by Video	4500 Ft + áfa
Study Guide	
Csak videokazetta	1500 Ft + áfa

Switch On

(alapfokú)

Videokazetta 60 perc hangkazetta	3800 Ft + áfa
Handbook	
Teacher's Book	
Csak videokazetta	1200 Ft + áfa

Travel and Tourism

(alapfokú)

Videokazetta 60 perc hangkazetta	3500 Ft + áfa
eredeti tankönyv	
Csak videokazetta	1200 Ft + áfa

A tankönyvekből és hangkazettákból csak korlátozott mennyiség áll a cég rendelkezésére, ezért a megrendeléseket a beérkezés sorrendjében elégítik ki.

Cím: MOKÉP 1081 Budapest, Mező Imre út 25.

Íme a szupersvindli? címmel múlt év végén egyik írásunk a kábeltevéss vállalkozásokkal foglalkozott egyetlen példán mutatva be a kft.-alapítás fonákságait. Összeállításunkban közöljük az érintett, budapesti V. kerületi tanács választát, olvashatják egy jogász véleményét e vállalkozások több fajtájáról is, s az alábbi dokumentum arról is árulkodik, valóban jó üzlet lehet a kábelzés, ha akadnak olyan VII. kerületi házak, amelyekben valóságos háború dúl a vállalkozók között. A kérdés csupán az, vajon a lakók érdekében-e

KÁBELTÉVÉS

Kábeltevéss vállalkozások

Íme a szupersvindli?

Gombamód szaporodtak el az utóbbi években a kábeltelevíziós hálózatok, s érdelemserzően sorra alakultak, alakulnak a magán kábeltevéss vállalkozások. A „szerecsen” lakók fizetnek, fizetnek anélkül, hogy végigpardonálnák, milyen papírokat is írnak alá.

Budapest Belvárosban például viszonylag kevéssé, de már jól szervezettek jelentek meg a „vállalkozók”. Immár a kerületi tanács is kiokosodott, s a lakosság átvételének az irányítását is ellátalta, abban a pózban tetszelegve, hogy a lakosság érdekeit képviseli.

Tanácsai határozatait alkotóktól meg a Belvárosi Kábeltelevízió Kft.-t. Egy-egy millióval szállt be a tanács, az IKV és egy kivételre cég. Hárommillió alig többéval látnak neki a 20 ezer lakást érítő, a dokumentumok szerint 127 millióra tervezett beruházás megvalósításának.

Hogy ezt a matematikailag képtelen tervet hogyan lehet megoldani az őriási bankamotok korában? Mindössze a lakosságok két rábírói, hogy ki nyissa a pénznyitárcsát.

Ötletforrás „becsatlakozási” díjért plusz havi 160 forintot már meg is szerzhető a kábelmennyorszárg.

De számoljunk csak! Igénybe vesszünk egy szolgáltatást, amiért havi díjat fizetünk. De mi is az az elégánsan megfogalmazott „becsatlakozási díj”? Nos, az a rendszer kiépítésének az egy lakásra eső költsége. A belvárosi példánál maradvá, húszezer ember „becsatlakozási díja” éppen 100 milliót tesz ki. De mi történik ezzel a 100 millióval? Nos, ez már a kiépített kábelrendszer képében az élesesztő „vállalkozó” lesz!

Elsiklik ugyanis a figyelmiünk a hosszadalmas szerződés olvasásán, miszerint a rendszer a „vállalkozó” tulajdonává válik. Magyarán: az ilyen konstrukcióban kiépített kábelhálózat esetében egyetlen kerületi lakó 100 millió forintot ajándékoznak a tanács IKV-kivételre társaságának.

Ez azonban a nagy svindinek csak az előjátéka. A folytatás egy életről szól, hiszen a lakók pénzéből kiépült kábelhálózat újdonsült tulajdonosa bérbe adja nekünk a töltött kábeli hálózatot... Mindhalálra szedi tőlünk a bérleti díjat. Számoljunk újra: a teljes rendszer kiépítése esetén, hogy használjuk a pénzünkben kiépített rendszert, évi 36 millió forintot kell kifizetnünk azoknak, akiknek a hálózatot mi magunk ajándékoztuk...

Ez már igen! Azok járnak élen megköszönésünkben, akiket azért tartunk, hogy az érdekeinket képviseljék!

Az V. kerületi Tanács vezetői tudják, hogy a lakosságnak nem áll rendelkezésére olyan eszköz, amellyel hátkorán megpoztálna a svindliük ellen. A kerületi lapot a tanács birtokolja, s ha a jelenlegi konstrukcióban épül ki a kábelrendszer, akkor a helyi tévé is ő kezébe kerül. A Kft. bezárul.

Pedig lenne más megoldás is. A lakóknak nem szabad bevezetniük az 5000 forint, követelmény kelene, hogy egy egyéjséket segítségével negyedik tagként válasszunk a kábelhálózat tulajdonosává! Havonta csak a ténylegesen felmerülő költségeket kellene fizetni, ami jóval kevesebb lenne, mint 160 forint. A tanács azaz fenygetőzik, hogy ebben az esetben nem vesz részt a kiépítésben: oldják meg a díjat a lakók, akár házanként, s fizessenek anélkül, akik kétszeresen díjat. A tanács arra hivatkozik, hogy az esetben nem járna el tisztességesen a kivételével. Hogy a lárság lakó becsapja, az persze nem árdekes.

Az érdektelenség oka azonban nyilván máshol keresendő. Túl azon, hogy fuccs a nagy biznisznek, más „veszélyes” mu-

musnál is fenyget a lakossági tulajdonban lévő kábelrendszer. Azzal, hogy a kerület ügyel nyilvánossá válhálj a városi csatorna szűkítés, amelyben mindenki nyilván felhangyathatja sérelmét.

Hogy mekkora az értéke egy közösség életéről szóló csatornának? Nos, a Belvárosi Kábeltelevízió Kft. a még nem létező rendszerből – a lakosság tudta nélkül – két csatornát mára felajánlott a kerületi politikai szervezetenek. Az ár így is jelentős: a pártoknak halgatniuk kellene a lakosság érdekeit semmibe vevő svindliről.

A tanulság tehát: ne hagyjuk magunkat átverni. A kábelhálózat tulajdonosává! Havonta használati díj bezedése a jogos. Amennyiben a rendszer kiépítéséhez is hozzá kell járulnunk – ezt hívják úgy, hogy „becsatlakozási díj” –, a befizetésünk fejében adjanak tulajdonjogot is! Az összes többi konstrukció viszont, aminek csak mi vagyunk a veszteséi. Van, ahol már fizettük ezt a „vesztésgdíjat”, de máshol csak most kezdődik a nagy játszma.

Mola György

Megjelent a Videó Magazin 1989. 11. (28.) számában

Kábeltevéss, avagy mi jó a lakóknak?

Napjaink nagy slágere a műholdas adások vételének lehetősége. Ahogy mondani szokták az utolsóból lesznek az elsők, azaz a sokat szidott lakótelepeken – helyzeti előnyükből fakadóan – épültek ki először ilyen antennarendszerek.

Ami a megvalósítást, az anyagi terhekkel illeti épp a sokszínűség, a kiforratlan műszaki megoldások miatt igen eltérő összegekkel találkozhatunk. Lényegesen nehezebb helyzetben vannak azok a lakók, akik régi bérházakban vagy esetleg családi házias településen laknak. Központi

antenna hiányában csak igen drága egyedi berendezésekkel tudják a műholdas adásokat venni.

Természetes dolog, hogy a Belvárosban is felmerült a lakók igénye ilyen központi antennarendszer létesítésére, annak ellenére, hogy maguk a lakók is tisztában voltak az eltérő helyzet miatti problémákkal. Az egyre-másra alakuló szövetkezetek, egyesületek néhány helyen megkezdte a szervezést, a szerelést, ám gyakoriak voltak a lakossági panaszok. Ezért merült fel a lakóknak az ötlet, hogy maga a kerületi ta-

nács vállalja fel a műholdas vétel lehetőségének megteremtését a lehető legkedvezőbb áron. Az igények a tanácsotagokon keresztül jutottak el a kerületi vezetőkhoz, s kezdődött el a hosszú előkészítő munka, melynek során az illetékesek számos kábeltevéss szervezettel tárgyaltak, s igyekeztek a legolcsóbb és a legmegbízhatóbb megoldást kiválasztani. Létrehozták a Belvárosi Kábeltelevíziós Kft-t, mely 5000 Ft egyszeri becsatlakozási díjért, valamint havi 160 Ft karbantartási és üzemeltetési összegért vállalkozott a rendszer ki-

építésére, a legjobb minőségben, és a legkorszerűbb technikával.

Ahogy az már lenni szokott rögtön jelentkeztek az ellenzők, az ügyvezetőt ellendrukkerek, akik közül Mola György igyekszik a legkitartóbban megfúrni a vállalkozást. Őriási elszántsággal igyekszik híveket szerezni antitelevíziós maníájának – úgy tönk egyelőre sikertelenül. Szándékai ellenére az V. kerületben megnyugtató ütemben épül, bővül a kábelhálózat, sőt kb. 20-25 háztömbben már vehetők a földi és műholdas adások. Mola György legutóbb itt, a videósok lapjában igyekezett ötletének híveket szerezni. Korábban a tv, a rádió segítségével próbálta népszerűsíteni elképzeléseit. Említtet cikkében szuper svindlit emleget, mondván, a tanács nemtelen eszközökkel igyekszik „átverni” a la-

RZAVAR

kosságot. Ennek az ötletnek már korábban, több lakossági fórumon is megpróbált híveket szerezni, akkor a tanácsag visszahívásával fenyegetőzött. Nem volt sikeres akciója, ezért most ismét vagdalkozik.

Igazából maga a lakosság sem érti ezt a fene nagy tulajdonosi mániát. Szolgáltatást kér és kap, melyet a jel-

zett összegért köteles a vállalkozó teljesíteni. A demagógia ékes példáját adja Mola a „legyen ötvenezer tulajdonosa az antennának, a kábelrendszernek” című egy személyes mozgalmával.

Vajon hol volt a „hátrányos helyzetű lakosság” harcos szószólója akkor, amikor 8-10 ezer forintos belépés mellett szerveztek ká-

beltétvét a kerület több pontján is. Úgy tűnik, csak a tanácsot félti a lakók érdekeit.

Tömegesen érkeznek a „megtévesztett” lakók befizetései, igényei, és egyre nagyobb az a terület, ahol megbízható módon lehet a különféle tv-adásokat venni.

Mola György „svindli-elmélete” nem érte el a kívánt célt. A lakosság ugyanis nem a kerület szervezett és hivatásos átvérőit látja a tanácsísi tisztviselőkben és apparátusában. A kábelhálózat, teljes kiépülése után – ellentétben a cikkben közlöttel – nem a kft., hanem a tanács tulajdonába kerül,

ami bármilyen változás után is a lakosság érdekvédelmi szervezete marad. A keletkezett hasznot pedig – a tanács szándékai szerint – a lakosság terhének csökkentésére fordítja.

Természetesen sok gondolat küszködik a kerületi tanács is. Elkel a segítség, legyen szó választási, népszámlálási, hatósági vagy éppen kábeltvés ügyekről. Mola György „önzetlen segítségéből” azonban most sem kérünk.

S. Szabó Ferenc,
a Budapest Főváros V. ker.
Tanács sajtótitkára

Kft., alapítvány, avagy:

Mit mond a jogász?

Először is azt érdemes tisztázni, hogy mit is jelent a kft. fogalom. A korlátolt felelősségű társaság polgári jogi gazdálkodó társasági forma, amelyben a tagok közös gazdasági célra közösen vagyoni eszközöket bocsátanak rendelkezésre és a kockázatot közösen viselik. Korlátolt kockázat viselésére vállalkoznak, vagyis arra, hogy amennyiben az üzleti vállalkozás sikeres, annak nyereségét befizetések (törzsbetétek arányában) élvezik, veszteség esetén elvesztik a befizetett törzsbetéteiket. Úgy vélem, e vitatott esetben nem erről van szó.

Hiszen például hol van itt közös nyereségen osztás? Tény, hogy veszteség esetén a befizetett összeg elvesz, ám ez igencsak egyoldalú.

Kft.? Akkor kellene lenni társasági szerződésnek – melyet valamilyen fi aláírt – és jogtanácsosi, ügyvédi ellenjegyzésnek és cégbírósági bejegyzésnek. Kft. üzemeltethet kábeltelevíziót, de akkor a tagok, illetve a lakók mire fizetnek be az 5000 forintot? Kft. esetében a törzsbetét 100 000, és 10 000 forinttal osztható kell hogy legyen, tehát az üzletlésnek minimuma 10 000 forint. Az

1988. évi VI. törvény a gazdasági társaságokról egyértelműen szabályozza a korlátolt felelősségű társasági forma működésének feltételeit, szabályait. Ismereteim szerint a vitatott, úgynevezett kábeltvés kft-k ennek nem felelnek meg. Jogszabályilag ellentétes formák pedig nem nyernek polgári jogot a gazdaságban és azok nem is elfogadhatók. Azért, mert kft.-nek nevezünk valamit, amelynek egy cél érdekében közös célja van és számos befizetője, még nem tekinthető korlátolt felelősségű társaságnak. Ez csak akkor az, ha a már említett 1988. évi VI. törvény szabályainak megfelelően jött létre és működik. Ha nem kft., és nem is alapítvány, akkor minek minősíthető? Az alapítvány kritériumának nem felel meg, a kft. feltételeit nem valósítja meg, így csak azt lehet mondani, hogy az rosszul és pontatlanul sikerült vállalkozási szerződés. Akkor pedig egy újabb kérdés merül fel: kik között jött ez létre? A lakosság a befizetéssel ráutaló magatartásával a maga részéről létrehozta a szerződéseket, de vajon jogosultak voltak-e a másik oldal – a meghírdetők – ezek létrehozására? Szá-

mos kérdés, amelyre nincs felelet, mert a kötelező gondosságot mindenki elmulasztotta a szerződéskötésnél. A lakosság, amely körültekintés nélkül befizette a pénzeket; a hatóságok, akik nem figyeltek fel a jogi előírások be nem tartására: a törvényességi felügyeletet gyakorló szervek, s – ne tételezzünk fel rosszindulatot – ezért talán a jót akaró szervezők is, akik nem lévén tisztában a következményekkel, elmerültek olyan alvállalkozók és ígértek ingoványába, amely ehhez a zavaros helyzethez vezetett.

Az utóbbi időben a főváros régi településein – tehát a lakótelepeken kívül, például a VII. kerületben felhívásokat tettek közre kábeltvés rendszerek kiépítésére. Jogilag a legegyszerűbb és legtisztességesebb a vállalkozási ajánlat, illetve szerződés lett volna, ehelyett azonban alapítványt tettek közzé, tagsági belépőket, 5000 forintotak beszedve a gyanútlan lakóktól. Tulajdonjogot ígértek, 22 csatornát és különböző vállalási határidőket. Majd teljesítés helyett szívhez szóló rápiratokat szórtak szét, szídvá az alvállalkozókat, a Magyar Postát.

De lássuk, mi az alapítvány. Az alapítvány tartós közérdekű célra, alapító okiratban létrehozott polgári jogi kötelezettségvállalás, melyet a Polgári Törvénykönyv szabályoz. Az alapítványnak vagyona lehet, a vagyon pedig a közérdekű célt kell hogy szolgálja.

A Ptk. nem rendelkezik külön arról, hogy a tulajdonjog szétosztható. Az alapítványnak van vagyona, de az nem a tagok között felosztható tulajdonjog! Tehát az ígértek, miszerint a kábeltvés a tagok tulajdonjoga is, jogi lehetetlenség. A tulajdonjog, amennyiben megilletné a tagot, kizárja, hogy bérleje legyen egyben saját tulajdonjogi hányadának. Az alapítványi tag tehát vagy tulajdonos, vagy bérlo lesz. Az alapítvány felhasználható a kábeltvéshálózat létesítésére és működtetésére, de az nem osztható tulajdonjogi hányadot jelent és megállapodás kérdése, hogy az alapítványi tagok számára a használat ingyenes-e vagy sem. A kábelhasználat, úgy vélem, ingyenes kell hogy legyen. Ott ahol az IKV vagy más szervezet épít ki ilyen létesítményt, a felhasználókat köteles ezért díjat fizetni, de jelen esetben ha alapítvány- ▶

Nyitott Világ

KÖZHASZNÚ TÁVKÖZLESI KÖZMŰ, KULTURÁLIS ÉS SZOCIÁLIS ALAPÍTVÁNY
HUNGÁRY 1076. Budapest, Garay utca 5.sz. II.emelet
Kutatási iroda: 1077. Budapest, Almásy tér 6.sz. 4.em. 420.
Tel.: 1421-567/20

Tisztelt Alapítványtámogató Egyesületi Tagtársunk!

Annyiben Ön nem az Akácia u., Majakovszkij u., Izabella u., Alsóerdősor u., Rákóczi út, Blaha L. tér által határolt területen lakik, ahol december 5.-ig (2000 tagtársunk december 10.-ig) bezárulag - a PARABOLA RT igérete szerint - Péterfy S.u., Bethlen G.u., Landler J.u., valamint a Rózsa F.u., Dob u., Wessellé-nich u. 26-38.-ig alatti működni fog a 22 csatorna, ahol nagy valószínűségi-
Muzányi u. által határolt házban, vagy a Camjanin u., Hernád u., Pesterdy u., másoraink egy részét, akkor Ön a VII.kerület olyan területén lakik - Egye-
sületünk vezetőségének minden tagjával együtt - ahol fővállalkozóknak, a PAR-
a 22 csatorna egyikeként meg fogja látni a 22 televíziós csatorna másorát.
u., Csányi u. által határolt terület még ez évben elkészülhet.
Erőfeszítéseink arra irányulnak - fővállalkozóknak értelmetlen és értelmet-
len késlekedése ellenére is - hogy nagyletszámú alvállalkozói csoportok be-
csorny előtt (legkésőbb 23.-án) és Özcsa Gy.út közötti teljes területen kará-
mindenütt meginduljon a műsorok elvégzése közbe nem szől-
gunk van. A Kivitelezés szervezését itt már nem bízzuk a PARABOLA RT-rá, mi-
vel az súlyosan bizonyította erre való képtelenségét. Azt magunk vettük ke-
zünkbe. Sajnos eddig ezt, szerződésünk költelmei miatt nem tehettük meg.
Voltak-e olyanok - saját kivitelezőnkön kívül - akik tevékenységüket aka-
dályozták?

Igen, voltak és vannak.

Nevüket nem érdemesíjtük leírásra, hiszen az elmúlt fél évben Önök ezekkel a
nevekkel, akik bennünket csalással, szikkasztással, félrevezetéssel vándoltak
meg, többször is találkozhatunk.

Elmarasztalható-e Egyesületünk és Alapítványunk abban, hogy a helyzetünk
így alakult?

Részen igen. Azért mert bízott az adott és írott szó erejében, azért mert
nem volt hajlandó sorozatos támadások ellenére sem, tisztességtelen, törvé-
nyküli eszközökkel folyomány, a VII.kerületi lakosság érdekei felett át-
nyúló, sajátzsebre hasznátható, elvételüket követni. Mindezt sajnos és
bizonyosan lesznek a VII.kerületnek olyan területei, amelyekre 1989-ben nem
fogunk tudni sort keríteni.
Nagy valószínűséggel ilyen terület lesz a Rákóczi út, Alsóerdősor u., Izabella
u., Majakovszkij u., Rottenbiller u. által határolt terület. Bizonyosan ilyen
lesz a Csányi u., Klauzál u., Rákóczi út, Tanács krt., Majakovszkij u. által hatá-
rolt terület, amelyet valószínűleg csak március 1-re tudunk befejezni.

Felhívjuk tagtársaink figyelmét, hogy ne hallgassanak semmilyen kedvező-
nek tűnő ajánlatra, mert mint Egyesületi tagok KÖZHASZNÚ KÖTELEZETTSÉGVÁLLA-
LÁST tettek és az Alapítványi hozzájárulásuk visszafizetéséhez, a vonatkozó
törvényeket kellene módosítani, emre - beláthatják - nincs lehetőségünk.

Tisztelt Nyitott Világ Egyesület Elnöksége!

Próbáltam Önökkel telefo-
non keresztül kapcsolatot
teremteni, de nem sike-
rült, s mivel a dolog nem
tűr halasztást, levélben
értesítem Önöket.

A Nyár utca 22. egy
frissen tatarozott ház, a
lakók is nemrég költöztek
be a környező, éppen ta-
tarozás alatt levő házak-
ból. 1989. május 25-én a
házban megjelentek a
GELKA dolgozói a HKI
megbízásából és közöl-
ték, hogy a lakásokba be-
költ a központi antennát,
amelyért ezentúl havi 75
forintot kell fizetni. Azt
válszoltuk itt többen is a
házban, hogy nem kérjük,
van teletantennánk a pad-
lásterében, máshol a szo-
bai antenna is jó addig,
amíg a Nyitott Világ Ala-
pítvány majd beköti a ká-
beleket, mi ugyanis erre
fizettünk be. Azt válszol-
ták nyeglén, hogy majd
talán 5-10 év múlva fog
ez megjönni, mert a
HKI és a Nyitott Világ
nem tudtak egymással
megegyezni, így a HKI
végzi a telepítéseket, és
különb is, ha a közpon-
ti antennára nem fizetünk
be, akkor a HKI ügysem
enged be semmilyen más
kábelt a házba! Ha vi-
szont a GELKA köti be a
kábeltelevíziós kábelét, ak-
kor a központi antennáért
már csak 14 forintot kell
fizetni havonta. (Csak tud-
nám, hogy akkor mi-
nek???)

Ez a dolog teljes mé-
téig felháborít! Hol élünk
és mikor, hogy az embe-
reket egy senki gélkás
nyehő megzsarolja és
megfenyegette, így bír-
rá a lakót arra, hogy
pénzt csaljanak ki a zse-
bünkől akarunk ellené-
re??!! Gondolom nem
mink vagyunk az elsők,
akiknek ezt a püder el-
hintették.

Feltétlenül választ és in-
tőzkedést várak Önöktől,
egyáltalán mi igaz ebből,
és mit lehet tenni ebből,
hogy az ember ne érezze
kiszolgáltatottnak magát,
és az Alapítványi hozzá-
járulás további részleteit
is nyugodtan, bátran pos-
tára adhassa.

Szeretném azt is meg-
tudni Önöktől, hogy hogy
állnak a munkálatok, el-
kezdtek-e már valahol a te-
leptést, mert ez véleményem szerint eléggé meg-
nyugtató a kedélyeket.

Előre is köszönöm;
1989. 05. 26.

Mohor Rudolf

SIKERLISTA

HUNGAROVIDEÓ

1. **Komplett Beatles** (amerikai zenés film)
2. **Rózsaszín Párduc** (amerikai rajzfilm)
3. **A fészek** (amerikai horror komédia)
4. **Fegyőrnők** (amerikai akciófilm)
5. **A merénylet órája** (amerikai bűnügyi film)
6. **Kiáltás az idegenekért** (amerikai lélektani krimi)
7. **Fenyegető erőszak** (amerikai bűnügyi film)
8. **Bűnös zóna** (amerikai sci-fi)
9. **Nyári dilli** (amerikai vígjáték)
10. **Naggyerek** (amerikai sci-fi)

MOKÉP

1. **Néma düh** (amerikai akciófilm)
2. **10. külföldi** (Navarone II.) (amerikai háborús kalandfilm)
3. **A sátán testvérisége** (amerikai horror)
4. **Úrvadász** (amerikai sci-fi)
5. **„Kezes banda”** (amerikai akciófilm)
6. **Suspiria (Sóhajok)** (olasz horror)
7. **Remo** (amerikai kalandfilm)
8. **Vaskereszt** (angol háborús kalandfilm)
9. **Gyilkos robotok** (amerikai sci-fi)
10. **Az utolsó szolgálat** (amerikai vígjáték)
11. **Állj mellém!** (amerikai ifjúsági film)
12. **Magányos zsaru** (francia krimi)
13. **Örültek háza** (amerikai horror)
14. **Az öldöklés terme** (angol krimi)
15. **Folytassa a sikoltozást!** (angol vígjáték)
16. **Rossz fiúk** (amerikai bűnügyi dráma)
17. **„Mindenem a tiéd”** (amerikai vígjáték)
18. **Rémület** (angol thriller)
19. **Mulató a sztrádan** (amerikai vígjáték)
20. **Vágyakozás egy vámpírré** (angol horror)

INTERVIDEO

1. **Wolfen (Farkasok)** amerikai horror Albert Finneyvel
2. **Rain Man (Eszember)** amerikai film Dustin Hoffmannel
3. **Dr. No** angol James Bond-film Sean Conneryvel
4. **Shark's Treasure (A cápák kincse)** amerikai kalandfilm Cornel Wide-dal
5. **The Bourne Identity (A Bourne-el-rejtély)** amerikai bűnügyi film Richard Chamberlaineel
6. **Savage Harvest (Véres szüret)** amerikai horror Tom Skerrittel
7. **Inside Out (Aranyzsöktetés)** amerikai kalandfilm Telly Savalas-szal
8. **Sphinx** amerikai kalandfilm Lesley Anne Downnal
9. **Exodus** amerikai dráma Paul Newmannel
10. **Bug's Bunny Road Runner Movil (Tapsi Hapsi)** amerikai rajzfilm

VICO

1. **USA-akció** (olasz kalandfilm)
2. **A nindzsa színre lép** (amerikai akciófilm)
3. **Sextett** (amerikai vígjáték)
4. **Dempsey** (amerikai játékfilm)
5. **Hercules** (amerikai sci-fi)
6. **Rajzfilm gyermekeknek 3.** (Walt Disney-összeállítás)
7. **Szahara** (amerikai kalandfilm)
8. **Féltékenység** (amerikai játékfilm)
9. **Ördöghegy** (amerikai kalandfilm)
10. **Vörös Szonja** (amerikai kalandfilm)
11. **Dracula** (amerikai horror)
12. **Bolero** (amerikai szexfilm)
13. **Szökevényvonat** (amerikai kalandfilm)
14. **Bosszúvágó** (amerikai akciófilm)
15. **Aladdin** (olasz kalandfilm)
16. **Delta kommandó** (amerikai akciófilm)
17. **Szakaszvezető** (amerikai háborús film)
18. **Gyilkos a toronyházban** (amerikai horror)
19. **Dühöngő gnóm** (amerikai horror)
20. **A Las Vegas-i zsaru** (amerikai bűnügyi film)

Megrendelem a **Pornószár volt önágyása** című műsoros kazettát – 1950 Ft-os áron – a Flotta Kiszövetkezettől utánvétellel.

A megrendelő neve:

A megrendelő címe:

A megrendelt darabszám:

Kérem a megrendelt kazettát címemre elküldeni. Ellenértékét az átvételkor egyenlítem ki.

.....
a megrendelő aláírása

.....
a megrendelő címe, irányítószáma

A megrendelőlapot kérjük vágja ki és címünkre küldje el, vagy címünkön készpénzért személyesen megvásárolhatja.

Címünk: Flotta Kiszövetkezet, 1145 Budapest, Mexikói út 36/B.

VIDEÓKAZETTA-KÖLCSÖNZŐK FIGYELEM!

Időrabló papírmunka helyett
használja a

VIDEO-MESTER

kazettakölcsönző és -értékesítő
programot.

Önnek csak a kölcsönzőkkel kell
foglalkoznia,
a többi elvégzi a
számítógép.

Minimális eszközigény –
Maximális hatékonyság

Több referencialhely az országban.
A program bérelhető, megvásárolható.
Igény esetén számítógépet is
biztosítunk.

SELECT'86

Számítástechnikai Gmk
Tel.: 1605-257

Legyen a mi **VILÁG**-unk

az Ön **VILÁG**-a!

VILÁG

A független polgár hetilapja.

Kezébe adjuk a **VILÁG**-ot!

Minden csütörtökön!

Sony SLV-402 és a Fisher FVH-P10, melyek jó minőségű jellemzőik mellett sok szolgáltatássalukkal tűnnek ki. A középmezőnyben van a Philips 6185-ös, amely a hazai kínálat 6180-as típusával egyezik. Joggal vetődik fel a kérdés: a többi nagyobb gyártó Itthon is megvásárolható típusát hová lehetne besorolni. Nos, a Fisher P1 DK-át, a Fisher P200-ast, az ITT Nokia 3520-as

tipusát szintén a középmezőnybe állítanánk. Ez utóbbi tehát újabb fejlesztésű típus (1989. é. 11. számban mutatuk be), és nem véletlen, hogy sok rokonvénost mutatnak, hiszen mindkettő Sanyo töről fűt. Jelenleg van laborosztalon a Sanyo VHR-5100 EE, a Siemens Fm 620 és a Sony SLV 252 EE videója. Előzetesen annyit árulhatunk el róluk, hogy mindhárom csaknem azonos szolgáltatású (bár a Siemens távszabályozó nagyobb komfortot nyújt), az 55-66 pontot megérdemlik. Eléjük hejyezzük a rangsorban a Siemens

nem azonos szolgáltatású (bar Siemensek távszabályozója nagyobb komfortot nyújt), az s5-56 pontot megérdemlik. Elérjük helyezzük a rangsorban a Siemens

S-VHS	2000	35	16
S-VHS	3000	36	17
			17

[illegible]

Mono képmagnók

[illegible]

FM 617-et, mert három feje és több szolgáltatása van.

Nem ismeretlenek a Goldstar és Samsung típusok sem, bár mindkét gyártónál a közeljövőben várható „frissítés”. A Goldstar 1248-asa még ma is fellelhető, a Samsung SVX-303-as modellje nálunk SVX-710-es jelzéssel fut.

Grundig VS-550	S-VHS	1900	30	13	13	3	közepes
Mitsubishi HS-E20	S-VHS	1300	32	11	13	3	közepes
Mitsubishi HS-E30	S-VHS	1400	32	11	13	3	közepes
Philips VR 6980	S-VHS	2000	32	11	13	3	közepes
ITT Nokia VR 3029	S-VHS	1150	33	11	13	3	közepes
JVC HR-D700	S-VHS	1600	31	11	12	1	közepes
Panasonic NV-L20	S-VHS	1200	32	11	14	2	közepes
Philips VR 6285	S-VHS	1200	32	11	13	2	közepes
Mitsubishi HS-E10	S-VHS	1050	32	11	12	2	közepes
Philips VR 6180	S-VHS	1900	32	11	13	1	közepes
Sharp VC-810 G	S-VHS	1200	31	11	13	3	közepes
Siemens FM 603	S-VHS	1200	31	11	13	2	közepes
Sony SLV-402	S-VHS	1200	32	11	13	2	közepes
Telefunken A 835SV	S-VHS	1900	30	11	13	1	közepes
Akai VS-22EDG	S-VHS	1600	31	11	13	3	közepes
Fischer FVH-P210KV	S-VHS	1100	29	11	13	3	közepes
Fischer FVH-P10KV	S-VHS	1100	28	11	14	2	közepes
Loewe OC635M	S-VHS	1200	31	9	16	3	közepes
Panasonic NV-D48	S-VHS	1100	31	12	11	2	közepes
Sony VHR 4300	S-VHS	1300	31	10	12	2	közepes
Toshiba V300	S-VHS	1800	30	10	12	2	közepes
Blaupunkt RTV-660	S-VHS	1300	31	11	12	3	közepes
Blaupunkt RTV-720	S-VHS	1250	31	11	12	3	közepes
JVC HR-D158MS	S-VHS	1500	30	11	11	2	közepes
Akai VS-X9EG	S-VHS	1800	30	11	11	3	közepes

Multinormás képmagnók

S-VHS	2100	32	10	9	2	közepes
S-VHS	2300	24	30	13	2	közepes

Kamorderek

JVC GF-S1000	S-VHS	6000	30	13	11	6	nagyon jó
Philips VKR 9500	S-VHS	6000	11	11	11	6	nagyon jó
Bauer VCC 658	S-VHS-C	4000	36	11	14	4	nagyon jó
Grundig CR 8000S	S-VHS-C	4000	36	17	14	4	nagyon jó
Meiz 9638	S-VHS-C	4000	36	17	14	4	nagyon jó
Panasonic NV-M550	S-VHS-C	4000	36	17	14	4	nagyon jó
Sony CCD-V200 Pro	S-VHS-C	4000	36	17	14	4	nagyon jó
Canon AI	Video-8	4000	36	17	14	4	nagyon jó
JVC GR-S707	Video-8	4500	33	17	14	4	nagyon jó
Mitsubishi C-40	S-VHS-C	4500	32	18	14	4	nagyon jó
Bauer VCC 626	S-VHS-C	4500	34	17	16	5	nagyon jó
Loewe Profi 820	S-VHS-C	3900	38	17	13	5	jo
Sharp VL-S 860	Video-8	3000	33	12	14	5	jo
Canon E803	S-VHS-C	3000	32	17	14	5	jo
Sony CCD-V95	Video-8	3500	37	17	15	4	jo
Bauer VCC 550	S-VHS-C	3700	32	13	14	4	jo
Bauer VCC 636	Video-8	3700	32	13	14	4	jo
Blaupunkt CR-2000S	S-VHS	4300	33	15	16	5	jo
Blaupunkt CR-8060	Video-8	3500	36	12	13	4	jo
Canon E640	S-VHS	4500	36	12	10	4	jo
Canon E80	Video-8	3500	33	12	11	5	jo
Chiron C8-C80 E	Video-8	3000	32	14	10	5	jo
Grundig VS-160	S-VHS	2800	32	14	11	5	jo
Hitachi VM-S7200	Video-8	3500	32	13	13	5	jo
Meiz 9630	S-VHS	4300	33	14	15	4	jo
Panasonic NV-M81	Video-8	4500	36	12	11	5	jo
Sony CCD-V2061	S-VHS	3500	33	12	10	5	jo
Canon E-708	Video-8	4500	36	12	11	4	jo
Hitachi C-52	S-VHS	5500	33	12	11	4	jo
ITT Nokia S-VMC 3099	Video-8	3700	32	15	10	5	jo
JVC GR-S77	VHS-C	3500	32	12	12	3	jo
Nordmende SV-500	S-VHS-C	3700	35	11	13	5	jo
Saba VM 6995	S-VHS-C	3700	35	11	12	3	jo
Telefunken A2000P	S-VHS-C	3700	35	11	12	3	jo
Loewe Profi-810	Video-8	3500	35	11	12	3	jo

Melyik Herlangótól?

Herlango kontra Herlango! No nem önmagával pereskedik az osztrák cég, ellenben ausztriai boltjai képmény versenyben állnak az alig fél éve nyílt Főfotó—Herlango üzlettel, amely Budapesten, a Váci utcában található.

Mi is készítettünk egy kisebb elemzést, hogy a Vásárlás rovat olvasói betekintessenek a verseny állásába. Azt vizsgáltuk, miként küzdenek a két országban a vásárlók kegyeiért. Vagyis a videócikkek kínálatát, valamint az árakat vetettük össze. A sportszerűség kedvéért meg kell jegyezni, hogy a hasonlítás kicsit torzra sikerült, ám nem a mi hibánk. Hiszen a pesti bolt a videókereskedelemben mindössze néhány hónapos múlttal rendelkezik, míg az ausztriai hálózatban már évtizedesek a tapasztalatok. (A Váci utcai bolt egyébként részben sem a Herlango tulajdona — hanem a Főfotóé —, a két cég csupán beszerzési kapcsolatban áll egymással.) Ugyanakkor az is nyilvánvaló, hogy Ausztriában elsősorban az ottani lakosság kiszolgálására rendez-

kedett be a Herlango, s nem arra, hogy a magyar turisták számára a határnál még több mint 40 százalékos vámköltséggel terhelje az állam a vásárlási árat. De, kivételesen, most tekintünk úgy hogy az előnyök és a hátrányok kiegyenlítik egymást!

Táblázatunk azt mutatja, hogy itthon még mindig az olcsóbb, gyengébb minőségű cikkek kerülnek a polcokra (az üzletekben és a lakásokban egyaránt). Az osztrák kínálatról tehát főként a jó minőségű, megbízható termékekkel vagyunk elmaradva. Az árakkal viszont álljuk a versenyt! A képmagnókat például közel hasonló áron lehet megvenni a Váci utcában, mint a magánimportnak a vámmal, kezelési költséggel és áfával terhelt ausztriai ára. Persze az új vámjogszabályok szerepe nem elhanyagolható ebben! A táblázatból kitűnik, hogy egy osztrák állampolgár jóval alacsonyabb áron tud az osztrák Herlangóban videót venni, mint egy magyar vásárló a Váci utcában. A Sharp VCD 801S-nél például közel 14 ezer forint a különbség.

Arról sem feledkezhetünk

meg, hogy az elemzés hivatalos árfolyamon vett schillingárfolyammal (lapzártakor 1 ATS = 5,213 forint) számolt. Így, ha a magyar turista netán hét forint feletti fekete árfolyamon tud csak schillinghez jutni, és az utazás költsége is öt terhelik, az észérvek egyértelműen a budapesti vásárlás mellett szólnak.

A televízióknál még szembeötlőbb a hazai vásárlás előnye. A Váci utcai Főfotó—Herlangóban akkor is több ezer forintot lehet megspórolni (a Dual Color 4070 típusnál közel 20 ezer forintot), ha nem ingyen utazunk. Televíziókból egyébként mind többen választják itthon is a drágább, de szemmel láthatóan jobb minőségű, több szolgáltatást nyújtó készülékeket.

(Az árkinálat látszólagos gazdagságában a minőségből adódó árkülönbségek mellett a képsóméret eltérítő hatása is erősen közrejátszik.)

Készített sem érdemes a határon túli Herlangónál vásárolni. Táblázatunk még egy apró meglepetéssel is szolgál. Míg az osztrák katalógus csupán Audioton szalagot kínál a Video 8-as mag-

nókba, addig itthon sokkal jobb minőségű Sony és BASF kazetták is kaphatók. Továbbá kazettát már az osztrákoknak is nagyon megéri Magyarországon vásárolni, annyira leesett a hazai ár.

Kameraért viszont még mindig a szomszédokhoz kell menni. E drága terméket egyelőre kevesen keresik a magyar üzletekben. Így a kerskedők nem kényszerülnek lenyomni árait. Még a borsos feketepiaci áron vett valutáért is érdemes a kamerát a szomszéd országban beszerezni.

De minthogy a magyar vetők elsősorban a tévékért és a képmagnókért ostromolják a videóüzleteket, ez nem sokat ront az összképen, az itthoni Herlango üzlettel nem lehetünk elégedetlenek. Egyébként megtudtuk, egyelőre nem határoztak meg végleges nagyságú haszonkulcsot, a Főfotó kezdetben azt várja el a bolt vezetőségétől, hogy ne termeljenek veszteséget. Hogy ezt miként oldják meg, rájuk bízunk. Ők a nagy forgalom — kis haszon elvét választották fő üzleti stratégiának — ma úgy tűnik, sikerrel.

Sz. I.

A televízió típusa	Ausztriai ár		Mehrschneuer- viásárítás (Ft)	Vám + kezelési költség (Ft)	Áfa (Ft)	A Herlangói szalmazó magánimport összköltsége (Ft)	A magyarországi Herlangó árához viszonyított hátrányos típusa (Ft)	Megjegyzés
	ATS	FI						
AUDIOTON 3602 RM 37 cm PAL-SEC-BG	3 990	20 952	3 493	3 562	6 129	27 150	23 990	ugyanaz a típus
AUDIOTON 4202 RM 42 cm PAL-SEC-BG	4 990	26 204	4 368	4 455	7 665	33 955	—	nem kapható
AUDIOTON T-5102 51 cm PAL-SEC-BG	5 990	31 455	5 244	5 347	9 201	40 759	32 790	ugyanaz a típus
DUAL COLOR TV100 63 cm, PAL-SEC, BG STEREO, TELETEXT	9 990	52 460	8 475	8 918	15 344	67 978	—	nem kapható
DUAL 4070 COLOR TV 70 cm, PAL-SEC-BG STEREO TELETEXT	12 990	68 214	11 371	11 596	19 953	88 392	69 900	ugyanaz a típus

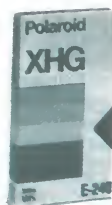
A kamera típusa	Ausztiai ár		Mértékező- visszatérítés (Ft)	Vám + kezelési költség (Ft)	Áfa (Ft)	A Herlángdől származó megálmport összköltsége (Ft)	A magyarországi Herláng- gónál kapható azonos vagy hasónó típus ára (Ft)	Megjegyzés
	ATS	Ft						
JVC GR A30 VHS-C kamkorder	12 950	97 290	16 218	9 618	19 458	81 072	131 990	azonos típus
RICOH 2600 Video 8 kamkorder	14 990	98 717	13 122	11 099	22 454	99 148	129 000	azonos típus
SONY CCD F340 Video 8 kamkorder	19 900	104 973	17 499	14 801	29 944	132 219	—	nem kapható
SONY CCD V88 Video 8	24 990	131 230	21 876	18 503	37 433	165 290	—	nem kapható

	Ausztiai ár		Mértékező- visszatérítés (Ft)	Vám + kezelési költség (Ft)	Áfa (Ft)	A Herlángdől származó megálmport összköltsége (Ft)	A magyarországi Herláng- gónál kapható azonos vagy hasónó típus ára (Ft)	Megjegyzés
	ATS	Ft						
Audioton VCR 50 DFP PAL-SEC, VHS	4 990	26 204	4 368	3 695	7 475	33 006	32 990 33 990	hasónó típus AUDIOTON VCR 32 AUDIOTON VCR 52
SHARP VCD 801S PAL-SEC VHS	9 900	52 460	8 745	7 397	14 964	66 076	—	nem kapható
JVC HRD400EG HQ-VHS	9 900	52 460	8 745	7 397	14 964	66 076	—	nem kapható
SANYO 4100 VHR-EE PAL-SEC, VHS	7 990	41 958	6 994	5 916	11 969	52 849	—	nem kapható
AUDIOTON VCR-32 DBD VHS	4 790	25 154	4 193	3 547	7 175	31 683	32 900	ugyanaz a típus

Kazetta típusa			Mértékező- visszatérítés (Ft)	Vám + kezelési költség (Ft)	Áfa (Ft)	A Herlángdől származó megálmport összköltsége (Ft)	A magyarországi Herláng- gónál kapható azonos vagy hasónó típus ára (Ft)	Megjegyzés
	ATS	Ft						
POLAROID E-180 HG VHS	99	520	*	43	141	704	469 399	hasónó típusok: TDK VHS, E-180 JVC E-180
POLAROID E-240 VHS, HG	139	730	*	60	198	988	549	hasónó: TDK VHS E-240
BASF E-240 HG, VHS	149	782	*	64	212	1058	—	nem kapható
SONY E-180 VHS, HG	99	520	*	43	141	704	399	azonos típus
AUDIOTON HC-V8V	99	520	*	43	141	704	1190 1390 1390 999 1190	hasónók: BASF 8-60 BASF 8-90 SONY 8-60 SONY 8-90

* Csak ezer schilling 1600H vásárlásánál van Mehrwertsteuer-visszatérítés

Keres- kinál

Rovatunkban ingyen köz-
zetesszük magánzemé-
lyek 100 szótagnál nem
hosszabb szövegv hirdete-
seit. Levélben kérhetik
gyári vagy háziag felvételt,
de megunt másosok kaze-
taik, valamint „ures” kaze-
taik, prospektusai, televi-
ziók, monitorjaik, képmag-
nók, kamerák hirdeteseit

Keres-kínál

● VHS, Kiemelt műsorú kaze-
táimat magyar hanggal, jó mi-
nőségben eladom - méltányos
áron. Pf. 207 Szeged 6701

● 30-35 db VHS kaze-
ta akció- és egyéb filmekkel egyben el-
adó, 900 Ft/db. Telefon
8-16 óráig: 121-0110/214, 163.

● Keresem „A szél dühe”, a
„Police Story”, a „Szárnyas
fejvadász” és „A halgatás törvé-
nye” című filmeket. Cserébe
felajánlom „A sárka ördög” és a
„Sanghaj rendőrs” c. fil-
meket. Rózsát Ferenc, 5212
Súrján, Kőrfa út 18.

● Panasonic NV-G45 videó-
magnot keresek megvétel cél-
jából, használtát is ármege-
léssel. ENTERPRISE program
csere-vétel-eladás. Listát ké-
rel! Tóth Zoltán, 2700 Cegléd,
Sas u. 9.

● Keresem átvételre térítés
ellenében jó minőségű szink-
ronnal az Emmanuelle V-VI. fil-
meket. Juhász Péter, 3200 Gyöng-
yös, Farkas T. u. 3. II. em.

● Keresem jó képmínőség-
ben megvételre a következő
filmeket videókazettán: A hal
neve: Wanda, Női börtön I-II.,
Missing in Action I-II., Saló
vagy Sodoma 120 napja, China
Blue, Rendőrákadézia V.,
Papp László, Abony, Tábor-
hegy d. 38.

● Eladó Fisher PI-DK videó-
magnot PAL/SECAM, 4 felvétel
két héten belül + hetente - na-
pontia is, QSR, képkocka lépte-
tes, memóriastop, tanulópro-
gram, automatikus adókeresés,
30 csatorna, Á: 31000 Ft.
Flender Attila, 3526 Miskolc,
Pozsonyi út 84. 2/3

● Jó minőségű szinkronizált
vagy narrátoros sci-fi filmek
keresek másolás céljából térít-
és ellenében + postai költség.
Listát és árajánlatokat a követ-
kező címre kérem: Kovács
László, 8457 Bakonypölöske,
Új u. 17/1.

● Eladó egy Panasonic 4320

és egy Siemens 464 videómag-
nó, valamint 90 db műsoros vide-
ókazeta. Irányár: 300 000 Ft.
Tóth Imre, 6000 Kecskemét,
Reviczky u. 6. II/9. 17/1 után.

● NEC N9055, JVC HR-D320E
videómagnók és a GoldStar
TV9562 prospektus fénymásolt
fordításait eladom vagy műso-
ros kazettára cserélem. Deme-
ter Ilona, 2750 Nagykőrös, Sa-
lomon F. u. 20.

● Videókazetta-katalógus,
valamint Elekta VC 611 típusú
videókészülék magyar nyelvű
kezelési utasítása eladó vagy
szinkronizált műsoros kazetta-
ra cserélhető.

● Fordítók kezelési utasítást
védőhöz, tévéhez, mikrosütő-
höz. Sharp VC-A 111s, Sharp
VCA-105B, Samsung
SVX-303, Panasonic
NVG-12EE, NV-230, Crown
VR-D 120 PS, Fisher
FVH-PIKV, Funai VCR-5050
Yenmade VCR 32DAD típusú
videókész kész fordítást adok.
Tel.: 186-5912

● Képmagnók kezelési utasí-
tásának fordítását vállalom.
Reichardt Géza, Tel.: 188-9574

● Eladó 1 db Videoton (EA
6383S 2 x 50 W) erősítő és 1 pár
Videoton (2050A 110 W) hang-
fal. Mátyás Tamás, 2840 Oroz-
sány Népek barátsága u. 51.
II/7.

● VHS rendszerű filmek cse-
réjéhez társakat keresek. Cse-
realap: 150 film. Horváth Józ-
sef, 9485 Nagycenk, Petőfi u. 9.

● Panasonic F-10-es kamera
és NV-180-as videómagnó el-
adó. Kiss Zsolt, 6000 Kecse-
kemét, Új u. 23. Tel.: 76/26690

● Grundig-2000 videómagnó
javítását kapacitást keresek
egy eladom 8 db kazettával,
esetleg az egészét VHS kaze-
tára cserélem. Reményi Fe-
renc, 1173 Budapest, Gyökér
u. 17. I/3.

● Keresem kitűnő minőség-
ben a következő szinkronizált
vagy feliratos filmeket: E. T.,
Támadók a Marsról, Oliver,
Annie, Commando, Rémalom
az Elm utcában, Fantasztikus
labirintus, Végtelen történet,
King Kong, Kék madár, Ömen,
Ördögűző, Bánya Csaba, 4400
Nyíregyháza, Tanácsköztársá-
ság tér 3. I/7.

● Jó minőségben keresek
mozifilmeket átvételre vagy té-
rítés ellenében felvételre. To-
vábbá keresem a Hóbotros
népség I-II. részét. Olasz Zsolt,
1213 Budapest, Ady Endre út
13-15. Tel.: 114-7772

● Commodore VC20-as szá-

mitőgéphez programokat cse-
relnék, alapképre valót és bő-
vítettet is. Keresem másolásra
vagy megvételre a Police Aca-
demy V-VI. részét és a Szelle-
mlírók II. részét. Szeres Zoltán,
6723 Szeged, Építő út 5/A 519. ép.

● Keresem a Volt egyszer
egy Vadnyugati film. Reális
összeg meghatározása után
(1000 Ft-ig) kasszétá küldök. Mé-
száros Gyula, 2528 Úny, Deák
Ferenc u. 7. Tel.: 148-0900/289 m.
hétfő-péntek 6-14-ig

● Eladó JVC HR-55000EG tí-
pusú, Super VHS rendszerű hi-
fi videómagnot rengeteg szol-
gáltatással, S-VHS/RGB kon-
verterrel vagy anélkül is. Tel.:
34/61-387 délután

● Eladó Sinclair ZX Spectrum
személyi számítógép sok já-
tékprogrammal 12 ezer Ft-ért.
Erdélyi István, 3377 Szihalom,
Temető út 23.

● Italo és Eurodisco-számok
felvételét vállalom. Rövid ha-
táridővel és jó minőségben.
Molnár István, 8900 Zalaegers-
zeg, Jákum u. 4.

● Eladó 1 db VHS-CITT gyárt-
mányú kamkorder komplett
szett. Horváth Gábor Tel.:
47/11-647 nappal, 47/12-551
este

● Eladó 58 db kazettából álló
gyűjtemény (600 Ft-tól 1100 Ft-
ig) - német szinkronnal - jó
minőségben. Felbontott vagy
szabványosított ellenében listát
küldök. Pálkóvi Tamás 9400
Sopron, Lackner Kristóf u. 32.

● Nyelvtanulás C-64-en!
5000 szavas szótár diszkom
oda-vissza szótárak, oktat.
Három változatban, a német
I-II., vagy a Themen I-II.,
vagy az angol I-II. nyelv-
könyv leckéi szerint. Ár:
950 Ft. Megrendelhető: Kiss
András, 7400 Kaposvár,
Arany János köz 12.

● Orion ST 240-es tuner és
SE 260 típusú erősítőst ven-
nek fekete előlappal. Nagy
István, 8230 Balatonfüred,
Vásártér út 9/A

● Megunt, jó minőségű film-
jeimet eladnám. Kérésre le-
sítást küldök. Nemes József,
4600 Kisvárd, Felszabadu-
lás Itp. 6/IV. 2.

● Szívesen cserelnék jó mi-
nőségű filmeket, 100 film cse-
realapon. Filmlistára vála-
szolok. Torma Balázs, 9023
Győr, Város István u. 6/a

● Eladó egy háromméves Selt-
ron videókorder és 10 videó-
kazetta 30 ezer forintért, és
egy Enterprise 128-as számító-
gép + 22 programkazetta 10 ezer

forintért. Breuer Péter Bicske,
Munkácsy Mihály u. 37.

● Keresem cserébe vagy
megvételre másolható minő-
ségben a Terminator, Predátor
II. (nar. vagy felirat) c. filmeket.
Csak budapestiek írjanak. Máté
Ferenc, Budapest, III. Szilke u.
7. IV/13.

● Eladó egy Sharp 51 cm-es
teletextes, szupersarkított tévé
45 ezerért, egy Panasonic 430-
as videókorder 35 ezerért,
és egy Enterprise számítógép
tartozékokkal, programokkal
15 ezerért (C-64 csere érde-
kel). Borbás Zoltán, 7355
Nagymanyok, Zalaka u. 28.

● Eladó 3 hónapos HQ Philips
VR 6080 videókorder 35
ezer Ft-ért. Gránális, infé-
rás, 35 program + AV beme-
nő. Jó minőségű háromszoros
kép és visszajátszás. Nagy Mi-
hály, 5000 Szolnok, Rózsa u.
2/a

● Műsoros videókazettákat
cserélek (kaland- és művész-
film) illetve C+4-es számító-
gépet (joystickkel, magnóval,
többeser játékkal, szakiroda-
lommal) ajánlok fel. (142-8272
du. 3 és 7 között)

● Eladók JVC, Fisher, Sony,
Philips, TDK, Akai, Maxell, Fuji
műsoros videókazetták. Kiváló
filmek, kiváló magyar hang-
és képmínőség. 800 Ft/db. Kívá-
násra listát küldök. Varga Béla,
1134 Budapest, Lehel út 19. I/20.

● Megvételre vagy átmosó-
lásra keresem a Jeddy kistűt,
Harc az Endoron, A nyolcadik
utas a halál, az Indiana Jones
(három epizód) filmeket és a
Szellemlírók II. részét. File Mi-
klos, 4233 Bálvány, Kálói út 91.

● 650 cm³ Uralt oldalkocsival
videóór, 350 cm³ Jawat oldalko-
csival lejártszóra cserélek.
Lángi László, 8000 Szekesfe-
hérvár, Pintér K. Itp. 35. 114

● Eladó Universum videóre-
korder 20 ezer forintért és egy
orsós Akai GX magnó, három
üvegfeszes készülék. Nagy La-
jos 2120 Dunakeszi, Kincsem
út 11.

● Eladom a Videó Magazin
1-30. számát (a 2. hlányzón), a
Videotechnika 2., 3. számát,
valamint Szűcs Pál Videó kézi-
könyvét. Ajánlatot kérek. Ko-
vács János, 1122 Budapest,
Maros u. 15.

● Nagy méretű lakóautó eladó
vagy elcserélhető érték-
egyeztetéssel Panasonic NVMS
1 vagy NV M7 illetve hasonló
típusú kamkorderre vagy nyug-
táti márkájú lakókocsira. Pintér
Géza, 6769 Pusztaszer, Petőfi u.
51. Tel.: 62/75-025

Hírözön

keresztül-kasul Rión. Persze partnernője, Carré Otis sem tett rá éppen rossz benyomást, a kamera előtt és mögött egyaránt összetartoznak.

Carré Otis egyébként a rendező új felfedezettje. Lauren Bacall és Ingrid Bergman szerencsés ötvözetének tartja. Jacqueline Bisset remekül beleillik a trópusi környezetbe. A filmben gyakran látható Adonisok oldalán. A három sztár közül csupán ő, a 45 éves színésznő közelíthető meg kérdésekkel.

King filmjében a férfiak bármikor készen állnak arra, hogy leszakítsák a nőnemű virágokat. A rendező vallomása: „Szeretem a szerelmet a kamera előtt...”

Bo és a Szellem

Bo Derek bájainak bemutatására szolgál a férj, John Derek új filmje, a *Ghosts Can't Do It* (A szellemek nem tudják megtenni).

A szellem, aki mindig csak egyet akar, Anthony Quinn alias M. B. Scott – a gyönyörű Bo (Kate) férje. Évtizedekkel idősebb feleségénél (éppúgy, mint Bo férjénél), Scott színfarkast kap, valószínűleg élete végéig mozgásképtelen lenne, ezért inkább az öngyilkosságot választja. Utána viszont rövidesen visszatér a túlvilágról forrón szeretett hitveséhez.

Scottnak egyetlen problémája van: a „szellem” mindenre kész, a test azonban gyenge. Sőt, túl gyenge. Scott a vízbe sem tud behatolni, nemhogy... Na igen, a platói szerelem azonban a csábító Kate számára édeskeves. Még egy második nászút sem segít.

Kate számára egyetlen kiút marad: a jóképű, fiatal Faustóval (Leo Damian alakítja) kárpótolja magát. Fausto külsőleg kifogástalan, egyébként viszont kevés. Így tehát egyetlen lehetőség marad: Scott szellemének át kell költöznie az ifjú testébe. Érdeklődik az elvesztett birtokbavételek felől a túlvilágon. Megtudja, hogy a lélekátvitel csakis a halál pillanatában lehetséges. Most Kate-nek kellene akcióbá lépnie. A gyilkosság azonban nem az ő asztala. Furfangos kiutat talál, ám valószínű, a film tartalma kevésbé fogja lenyűgözni a nézőt, mint Bo Derek bájai...

Redford is forgat

Múlt év novembere óta a Dominikai Köztársaságban forgat Robert Redford. Sydney Pollack, az amerikai előkelő társaság egykori játékiparadicsomának és bordélyának pazar életét próbálja újraéleszteni. Az akkori helyszín a kubai főváros volt. A film címe: „Havanna”.

Mickey Rourke szerelmi kábulatban

Már a „9 és 1/2 hét” forgatókönyvéért is felelős volt Zalman King és felesége, Patricia Louisiana Knop, s most ismét együtt írtak egyet. King legújabb filmje brazil napsütésben játszódik: trópusi erotikus történet a „Wild Orchid”. A feleség szerint a cselekményt egyszerűen azért helyezték Rióba, mert el akartak jutni végre oda. „A filmben Rióról a mi romantikus elképzelésünk látható majd, és nem a város valóságos képe” – vallja az asszony.

A történet két üzletasszonyról szól – Claudia (Jacqueline Bisset) a tapasztalt és Emily (Carré Otis) a zöldfülű. Együtt utaznak üzleti ügyben Rióba, ott találkoznak Wheelerrel (Mickey Rourke). Wheeler gazdag világi, ám fél az emberi kapcsolatoktól. Claudia bolondul utána, ő azonban kezdettől Emily után jár. A cselekmény élénkítése érdekében minden szereplő összefekszik valakivel: autóbán, romok között, szállodaszobákban, a legkülönbözőbb helyszíneken.

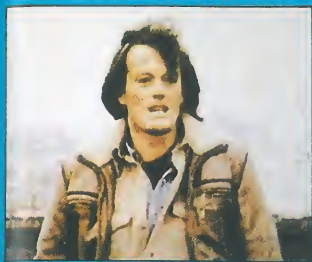
A szejeletenetek a nyilvánosság elől elzárva rögzítették, a helyszín szinte megközelíthetetlen volt. Néhány újságírónak mégis sikerült a forgatás közelébe férkőznie a pampán. Mickey minden lépését ketten vigyázták: testőre, valamint testvére, Joe. A szerepet állítólag azért vállalta el, mert így kedvére motorozhat

Buddha és Bertolucci

Egyelőre még csupán a felénél tart Bernardo Bertolucci mamutvállalkozásával, az „Eg a sivatag fölött” című produkciójával, de már tervezi a következőt: 36 millió dolláros filmet a kelet-ázsiai filozófus, Buddha életéről. Egyelőre még főszereplő kerestetik.

Easy Rider II.?

Peter Fonda legújabb filmjében, a „Just Horrible”-ben lányát, Bridgetet rendezi. A sztár a hírek szerint az egykori sikeres hippitörténet folytatását tervezi Jack Nicholsonnal és Dennis Hopperrel, s várhatóan el is készül majd az Easy Rider (Széld motorosok) II.

Brian Ferry videója

Vaklító fehér zokni, fűzős cipő, finom vászonöltöny, mellény – ez Brian Ferry.

Nemrégiben jelent meg új videója, mely '88/89-es turnéjáról készült. Olyan híres dalai láthatók-hallhatók a kazettán, mint a „New Town”, a „Boys and Girls” vagy a „Love Is A Drug”. A színpad fényei, a ledér szépségek, a környezet tökéletesen összhangban van a karizmatikus Ferryvel – állítják a szolid kritikusok.

Schwarzenegger

hamarosan rendezőként is debütál. A fantasztikus amerikai tévésorozatot, a „Tales from the Crypt”-et rendezi. Szakértőként az előműködésben közreműködött Richard Donner, Walter Hill és Robert Zemeckis. A produkiót Joel Silver vezeti.

Beatles-film az ex-Beatlekkel

Úgy tűnik, a még élő ex-Beatleksekre féltékeny sérelmeiket, hiszen közös filmet terveznek. „The Long and Winding Road” címmel a mesés négyes történetét szeretnék filmre vinni. Paul egyedül legközelebb Richard Lester filmjében, a „Get Back”-ben áll kamera elé.

Éppen tíz esztendeje

aratta addigi legnagyobb sikerét a most 24 esztendő Brooke Shields, a Kék lagúnával. Először 11 éves korában állt kamera elé a „Pretty Baby” című filmben.

Bár a pletykárokban gyakran „vasszűz”-ként emlegetik, a múltban már suttoztak néhány afférjáról még Michael Jacksonnal is összehorogták. Szerelmi élete mindenestre Hollywood legféltettebb titkai közé tartozik.

Brooke Shields jelenleg egyetlen „térfigra” vagy/ik, és ez Oscar, vagyis a legnagyobb filmdíj.

A 24 éves színésznő szép, sikeres és állítólag – magányos.

Clint, Woody és a western

Clint Eastwood hű maradt szerelméhez, mely a nagy múltú zenei stílusokhoz fűl. Sikert hozott számára a „Honky-tonk Man” rendezése, ebben a filmben az öregedő country-énekes szerepét el is játszotta. Sikeres volt a „Bird” is, ott a dzsessz-szakosfonos Charlie Parker élettörténetét rendezte. Producerként vett részt egy másik nagy dzsessz-zenész, a zongorista Thelonius Monk életének filmrevitelében. Ismert Woody Allen dzsessz iránti szerelme is. Gyakran fújja a klarinétot dzsesszklubban. Most azonban újdonsággal lepi meg a szakmát: Eastwooddal együtt westernet készítenek, melyben mindketten főszerepet játszanak majd. A rendezői székben ezúttal Clint foglal helyet.

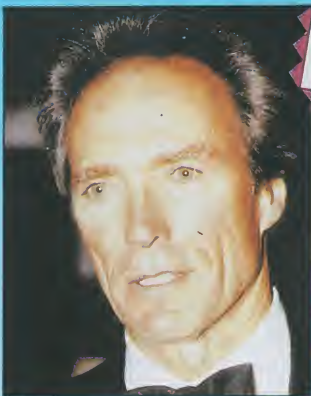

Batman bolondokházában

Agresszív fickót játszik legújabb filmjében Michael Keaton, a Batman megformálója. Az álomcsapat (The Dream Team) egy bolondokházában játszódik.

A kacszó járású Henry Sikorsky (Christopher Lloyd) három bennlakót visz csoportterápiára. Megismerkedünk az álomcsapat tagjaival is: a felvágós Billy Caulfield (Michael Keaton) csodálatra méltó türelemmel pingpongozik egy másik pácienssel, Jack McDermott (Peter Boyle) – az egykori sikeres reklámszövegíró vallásos, így arra a következtetésre jut, hogy ő Jézus. Albert lanuzzi (Stephen Furst) ezzel szemben érzékeny, majdnem autista sportrajongó, kizárólag a baseball és a reklámszövegek segítségével fejezi ki magát. Gyógyítójuk, dr. Weitzman (Dennis Boutsikaris) fiatal orvos, aki betegai érdekében cselekszik, nem pedig ellenük, mint a kórházvezetés. Persze Sikorsky is az álomcsapat örülteinek egyike. Idegrovorsnak tartja magát, beteges rendezetete vezérli mindenben.

A „The Dream Team” az utóbbi idők leghumorosabb és egyben legintelligensebb komédiája, kitűnő szereposztással – dicsérik a különös filmet a szakértők.

Vissza a természethez

Ki ne látta volna, akár többször is a *Sivatagi show*-t, ezt a közismerten nagy műgonddal készített természetfilmet? És ki az, aki nem ült a tévé előtt, amikor Jacques Cousteau kapitány tenger alatti kalandjait vetítették sorozatban? A puszták, az erdők és a tengerek természetrajza iránt vonzódók között aligha akad olyasvalaki, aki ne vá-

azonban egészen új jelent meg a piacon. Ismét egy remek ötlet, el kell ismerni. A *Vestron Video* – egyenként 29 dollár 98 centes áron hirdeti a *National Geographic Video* sorozatát, mely harminc darab hatvanperces kazettán, immár filmen hozza közelebb az állatok, növények, ásványok bűvös világát.

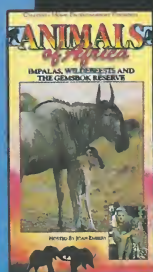
Nézzünk meg egy párat közelebbről!

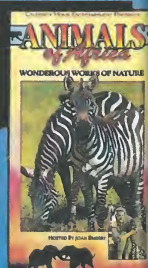
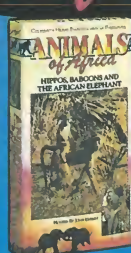
gyott volna terepjáróról zsiráfokat és antilopokat filmezni vagy éppen bűvárkodni a víz alatti birodalomban, aki még nem kíváncskodott a dél-amerikai őserdőkbe, hogy a helyszínen élvezhesse az ember nélküli világ csodáit. Van az efféle vágyakozásban valami a rousseau-i felvilágosodott természetimádatból, a romantika természetközpontságából, mely azt állítja, hogy a romlatlan környezet jobb hatással van az emberre, mint az emberlaktá civilizált város.

Az ember ősi vonzódását a szűzi természethez pontosan ismerik a *National Geographic* szerkesztői. Ez a világhírű folyóirat mindenben kielégíti olvasói óhaját. Szírvonalas ismeretterjesztő cikkeit nyomdai csúcstechnológiával előállított színes felvételek egészítik ki.

Ennyit tudtunk a folyóiratról – eddig. Nemrégiben

ANIMALS of Africa

A *Lions of the African Night* (Az afrikai éjszaka országnjai) például nem az ismert (és kicsit unalmas) képsorokat villantja fel a fák árnyékában szunyókáló királyi vadakról, hanem a sötétedés utáni zsákmányszerző körutakra kíséri el őket. Egy másik filmen, melynek címe *Land of the Tiger* (A tigris

földje) Ázsia csíkos ragadozójának rejtelmes életét les-ték meg az operatőrök. Tan-zániába kalauzolja nézőit az *Among the Wild Chimpanzees* (Vad csimpánzok között), mely arra vállalkozott, hogy megfigyelje a majmok mindennapi életét, míg kínai területeken forgatták a *Save the Panda* (Mentsétek meg a

pandát) című alkotást. E film készítői tudós zoológusokat kísérték el kínai útjukra, hogy megfigyeljék a kihalóban lévő faj életét. Természetesen a cápákról is készült National Geographic-videó. De nem csak az emberevő szörnyről. A film éppen azt tudatosítja a nézőben, hogy a 350 létező cápa-

fajtaból csupán 20 veszélyes az emberre. A *Gorilla* című film megismerteti Kókóval, a híres, az emberekkel jelbeszéd útján érintkező majom-mal, a *White Wolf* (A fehér farkas) pedig a sarki farkas kevéssé ismert világát filmezi.

Talán még a vadállatok titkos élténél is meglepőbbek azok a képsorok, amelyek a sorozat legkülönlegesebb filmjein láthatók. Ilyen például a *The Incredible Human Machine* (A hihetetlen embergép) című alkotás, amely fantasztikus utazást tesz – mikrokamerák segítségével – az emberi testben. Ilyen a *The Invisible World* (A láthatatlan világ), amely az emberi szem számára ilyen vagy olyan okokból érzékelhetetlen világokba vezet el. Mindazt megmutatja, ami látószervünk számára túl kicsi, túl nagy, túl gyors vagy éppen túl lassú. S ilyenek azok a gyönyörű víz alatti felvételek, amelyek a *Secrets of the Titanic* (A Titánik titkai) című filmben láthatók.

Ugyancsak a Vestron Video forgalmazza a díjnyertes *Audubon Video Releases* sorozatot is, mely – szintén körülbelül harmincdolláros áron – hatvanperces filmeket kínál egy-egy különleges állatfaj életéről. E sorozatból érdemes kiemelni a Galapagos sziget élővilágáról készült filmet, a párdúcokkal és gepárdokkal foglalkozó alkotást (*Panthers and Cheetas*), valamint azt a valóban különleges kazettát, amely a ritkán filmezett kondorkeselyűt örökíti meg. E filmhez egyébként Robert Redfordtól halljuk a kisérőszöveget.

A *New Wildlife Series* vado-natúv sorozata az *Animals of Africa* – az Afrika állatai. Ezek közül a legszebb filmeket nagyon nehéz kiválasztani, a sorozat címe önmagáért beszél.

S ha már e rövid áttekintés elején megemlítettük Cousteau kapitány nevét, az ő videóit se hagyjuk ki a felsorolásból. Ezek *The Cousteau Odyssey* (Cousteau Odüsszeiája) címmel kerültek a külföldi videozletekbe. A kilenc kazettából álló sorozat (huszonnégy dolláros áron) a *Calypso* kapitányának legizgalmasabb kalandjait mutatja be. Az ötvennyolc perces *Warm Blooded Sea* – *Mammals of the Deep* például a delfinek és bálnák életmódját kutatja. Más Cousteau-filmek pedig „portréit festenek” az Atlanti-óceánról, illetve a Földközi-tenger csodálatos világáról.

lisak, ami életveszélyes bonyodalmak és gyilkosság forrása is lehet. Végül hol vagy az megírva, hogy egy étteremben egyedül üldögélő pornóasztárt nem ismerhet föl egy tisztá szándékokkal közeledő építési vállalkozó, a kapcsolatból nem lehet őszinte vonzalom és házasság? A filmmel egyetlenegy baj van. Az, hogy ezt a voltaképpen nagyon szimpla kis történetet nem képes hihetővé tenni. Vagyis nem jó.

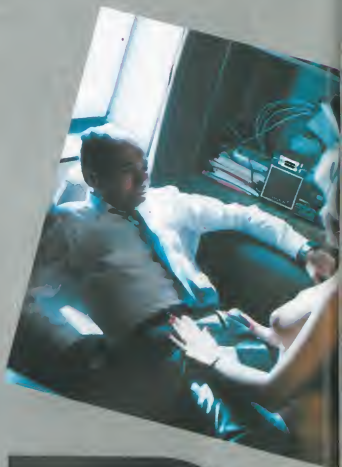
Arról szó sincs, hogy egy pornófilmmek Fellini szajba még a „művészi” mércét. A baj akkor kezdődik, ha egy pornófilm többnek akar látszani, mint ami. Nem vitatható, hogy az alkotók, a Flotta Art Stúdió és a stáb megkísérelték a hazai gyakorlatban még nem igazán elterjedt elv betartását. Megpróbálták igényesek lenni. A forgatáshoz alighanem komoly tőke kellett, hiszen tucatnyi szereplőt kellett mozgatni több helyszínen. Végül is nem a legolcsóbb pornóval kísérleteztek, ami rövid távon a leggyorsabb és legbiztosabb bevételt hozhatta volna, hanem igyekeztek kitalálni egy kerettörténetet. A forgatókönyvet író L. di Sartore (hogy ez miért hangzik jobban, mint mondjuk a D. Szabó László név, az is örök rejtély marad) azonban meglehetősen kevés esélyt ad hiteles atmoszférateremtésre. Az amatőr szereplőktől nem lehet elvárni, hogy rutinjukkal megmentsék a menthetetlenül lapos, sablonokból álló szöveget. A dolog duplán kinos, hiszen amúgy is minden „arra” vár. Még ha érdekes lenne a sztori, akkor is mellékes maradna. De nem érdekes.

Magáról a lényegről nemigen lehet mit mondani. Az már több tízezer éve felfedezte az emberiség. (Egyesek szerint éppen ezzel emelkedett ki az állatok közül, de ezek a nézetek még nem kellőképpen bizonyítottak.) Ez nem oktató-nevelő, netán ismeretterjesztő film, itt nem magyaráznak, hanem csinálják. Meglehetősen nehezen, olykor nyögvénytelen, ami főleg a korosabb férfiszereplőkön látszik meg. A hölgyek és a fiatalabb férfiak teszik a dolgukat, ahogyan az egy pornófilmben elvárható. Sem nem lelkesebbek, sem nem őszintébbek nyugati kollégáiknál, viszont biztosan sokkal olcsóbbak, ami hosszú távon is rentálissá teheti a magyar pornóipart.

Annál is inkább, mert semmilyen törvény sem korlátozza. Ami van, azt nem tartják be, mert mindenki elavultnak, lehetetlenné tartja. Az ország jelenlegi helyzetében pedig a parlament legkisebb gondja is szokszor nagyobb annál, hogy a pornográfát szabályozza. Így megmarad az egyházi kezdeményezésű alálrággyűjtés és a nem túl sok szakember jámbor óhaja: mondják meg pontosan, hol, milyen előírások betartásával terjeszthetők a pornográf termékek, godoskodjanak róla, hogy fiatalokruak kezébe ne kerülhessenek, az ilyesmire nem kíváncsi emberek – mert ilyenek is vannak! – jó izlését ne sérthessék. Erre annál is nagyobb szükség van, mert öngnagszaga csak az első volt egy hosszúnak ígérkező sorban.

Ha igazi filmkritikát írának, szólni kellene még az operatőr, Hajsós Géza munkájáról vagy a rendező Hetényi József Ákos színészvezetéséről is. De hát a film sem igazi, miért pont a kritika legyen az. Szorítózzunk annak megállapítására, hogy a videókazettán csaknem kétezer forintba kerülő alkotás nem lépi túl a műfaj irratlan szabályait, nem mutat mást, mint többékevésbé egészséges szeretkezőst – szerelem és minden más érzelem nélkül. Talán itt húzódnak a pornó határa, amelyet most már át is léptünk. Hogy milyen messzire kell tőle eltávolodni, azt sajnos már nem a jóízűs, hanem az üzleti érdekl szajba majd meg.

Horváth Gábor

P orno őnag

M

indenképpen helyi szennázó az első magyar pornófilm, hiszen ilyesmit éppen eleget gyártottak tőlünk nyugatra, keletre, északra és délre. Az sem valószínű, hogy ez lenne az első magyar pornófilm, bizonyára készült ilyen a háború előtt, no meg a fáma szerint a közelmúltban is, csak nem hazai mozik számára.

Mivel a honi videózásban nyilvánvalóan új üzletág születéséről van szó, érdemes alaposabban is szemügyre venni, hogyan sikerült ez a 71 perces „műalkotás”. Ha egyetlen szóval kellene minősíteni a Pornóasztárt volt öngnagságát, akkor – nagy jóindulattal – köztenelet nevezhetjük. Akárcsak magát a címszereplőt – habár az izlés mindenben, de leginkább a női szépség megítélésében meglehetősen szubjektív dolog. Mindenesetre leszögezhetjük, hogy vitathatatlanul dús keblei ellenére Laura Lynn (hogy mi baj volt a Leiter Laura névvel, azt senki sem érti), nem lett volna esélyes még a hazai szépségversenyeken sem. Viszont nem is oly csúf, hogy a férfiaknak el kellene fordítani szemüket a tévé képernyőjéről. Másrészt nem olyan jó színésznő, hogy el tudja hitetni a történetet. Sőt nem is színésznő.

Igy van ezzel maga a történet is. Elmegy. Még az is elképzelhető, hogy az életben minden szóról szóra így történjék, hiszen semmi rendkívüli nincs abban, ha egy pocakos, enyhén gusztagustalan főnököt elcsábít a titkárnője. Az is megeshet, hogy a vén kecske magával viszi élete sóját egy stockholmi tárgyalásra. Ha a titkárnőnek vagy egy sanghaji, jobban mondvá stockholmi nénikéje, még az is eszébe juthat, mennyivel jobban keresnek Svédországban a csinos titkárnők, mint otthon. Ha netán kinnmarad, akkor egy fotós készíthet róla aktképeket, egy pornórendező láthat benne fantáziát.

Az sem kizárt, hogy a forgatás közbeni szerelmeskedés olyannyira jólesik egy szereplőtársal, hogy azután szabadidejüket is a munkának áldozzák. Amilyenek ezek a férfiak, még az is kiderülhet róluk, biszexuá-

„Külön kell választani a pornót és a szexfilmet” – így látja a főszereplő

Az első magyar pornófilm vagy „forró” szexfilm főszereplőjével ülök szemben. E téma sokféle érzelmeket kelt, mindenféle feltételezésre ad okot. Ezért a kérdések sem lesznek udvarlaskodók.

– A film főcíme Laura Lynn neve szerepel, ön viszont magyar. Elárulná a nevét?
– Az eredeti nevem Leiter Laura Lyn.

A Lyn egy n-nel van írva, ez egy angol női név.

– Mi a foglalkozása?
– Nekem több foglalkozásom is van: közgazdasági szakközépiskolát végeztem, utána gondozónőképzőt és előadóművész képzettségem is van.

– Milyen tulajdonságok alapján választották ki erre a szerepre?

– A színészi képességeket vizsgálták.
– Tud arról, hogy mások is szóba kerültek a film főszerepére, akik esetleg a szexjelene-
teket nem vállalták?

– A főszerepre, azt hiszem, tizenöt lányt szemeltek ki. Természetesen voltak közöttük, akik nem vállalták.

– Szerepe szerint ön egy feltűnően szép nőt játszik. Külső jegyeiből vagy tulajdonságai-
ból melyeket tartja a legvonzóbbnak?

– Ez változó. Nem elsősorban a külsőmre vagyok büszke, hanem inkább a belsőmre, ami miatt nagyon sokan szeretnek és kedvelnek. Az előnyös külső jegyek segítenek abban, hogy felfigyeljenek rám. De végül is, ha belül nem lenne semmi, akkor tulajdonképpen nem érne semmit, hogy előnyös a külsőm.

– Melyek azok a belső jó tulajdonságai, amelyek külsőre nem fedezhetők le?

– Talán az, hogy nagyon könnyen létesítek kapcsolatot, mivel kedvelem az embere-

ket és... Azt hiszem, nagyon barátságos természetű vagyok.

– A film forgatása előtt fotózták? Volt fotómodell? Szerepelt filmekben?

– Nem, bár sokszor hívtak fotózni. Tán-
colum és voltokem nyolc éven keresztül.

– Hogyan határozta meg azt a tevékeny-
séget, amit a filmben végez?

– Színészi tevékenységként, mivel itt szitua-
ciók voltak, és komoly teljesítményt igényelt ez a film színészei.

– A szex, főleg a szerekezés intím dolog.
Nem zavarta, hogy ennek üzése közben lámpák-
kal világították és filmbre vették?

– Nem zavartak, mert nem űztük a szexet,
hanem szerepet játszottunk el.

– Ez azt jelenti, hogy a „forró” szexjelenet-
ek imitáltak voltak?

– Hát... milyen értelemben imitálták? Olyan
értelemben imitálták, hogy itt a szereplők ré-
széről évezteztünk nem igazán volt szó, hanem
színészi feladatról.

– Végül is létesült neki kapcsolat?

– Létesült neki kapcsolat, persze, de az
évezetett akkor is el kellett játszani.

– Nem feltétlenül, hogy esetleg azonosítják
a szereppel, vagy azzal a szituációval, ami
a filmben látható?

– Félni nem félek, de számított rá, mert
ilyen az emberek gondolkodása. A magán-
életemben teljesen más természetű vagyok.

– Akar még hasonló témájú filmekben
szerepelni?

– Szexfilmekben? Miért ne! Ha kapok
ilyen ajánlatot, természetesen. Uttörőnek
lenni nagyon nehéz dolog, azt nem vitatom,
de amikor elvállaltam ezt a szerepet, szá-
moltam vele.

– Megkérdezhetem, mennyi pénz kapott
ennek a szerepnek az eljátszásért?

– Azt hiszem, magánügy, hogy ki mennyi-
ért adja el magát. Mindenkinél megvan a
maga taksája.

– Ön szerint miért és kiknek készülnek az
ilyen filmek?

– Nyilván azért, mert az emberek megné-
zik őket, bár nem vallják be. Igény van rájuk.
Az elsőt biztosan csak kíváncsiságból nézik
meg. Aki az első után többet is megnézi, az
már nyilván nem kíváncsiságból teszi.

– Hanem?

– Mert nyilván szexuálisan serkenti a film.

– Akkor mégsem a történet az, ami miatt
megnézik ezeket a filmeket?

– Külön kell választani a pornót és a szexfil-
met. A pornót nyilván nem a történet miatt
nézik meg, mert a pornónak általában nincs
története, csak a közösülés látványa a lényeg.

– Az önkélményének az a címe, hogy Pornó-
sztár volt önagsága. Szavaiából azonban
úgy veszem ki, hogy filmjüket nem pornó-
nak, hanem szexfilmmek tartja!

– Igen, ez mindenféleképpen szexfilm, te-
kinthet, hogy ebben a filmben a sztorin és az
érzelmeiben van a hangsúly. Bár vannak
ilyen jelenetek, amelyek súrolják a pornó
határát, de itt szó sincs pornóról. Azért ez a
címe, mert a filmben szereplő lányból por-
nóasztár lesz. Ez nem jelenti azt, hogy a film
egy pornófilm.

– Hol húzná meg a határt a pornó és a
szexfilm között?

– A pornófilmben a közösülésen van a fő
hangsúly, a sztori teljesen mellékes. Azon-
kívül a közösülési jeleneteket kinagyítva mu-
tatják, az orgazmus a férfiaknál mindig kívül
kei hogy legyen. A szexfilmben erről szó
sincs, bár vannak benne szerelmeskedések.
– Mit szólna ahhoz, ha Ciccíolinahoz ha-
sonlítanák?

– Érdekes kérdés... nem is tudom. Talán
hízelegne. Az embernek hízeleg, ha egy
ismert személyhez hasonlítják. Végül is
Ciccíolina sem kurva, én sem vagyok az.

őasztár volt ysága

**Ne menjen külföldre,
nálunk olcsóbban vásárolhat!**

JVC

Panasonic

Technics

SANYO

TDK

TEC

Sony

Vivitar

TEAC

LOEWE.

**Hífiberezendések, videók, kamerák, tv-k
CD-lemezek és sportszerek folyamatosan megújuló
választékával
várjuk vásárlóinkat a**

DUKAT

RAMOVILL-DUKÁT
devizás bolthálózatában:

Budapest V., Galamb u. 6.
Budapest IX., Üllői út 69.
Szeged, Bartók Béla tér 9.
Fonyód, Ady Endre u. 36.
Kecskemét, Rákóczi út 2.
Nagykanizsa, Deák tér 1-3.

DUKAT

Egyéb hasznos elektromos és ajándéktárgyakkal állunk konvertibilis valutával rendelkező vásárlóink rendelkezésére, OTP-ÍKKA hálózaton keresztül is.